

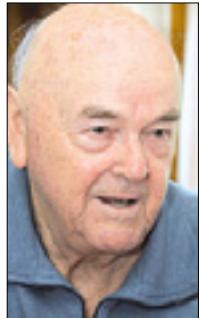
Josipović: Osimo dokončno rešil probleme ezulov, začenši z vračanjem njihovega premoženja

Na 2.

Nesreča na avtocesti Benetke-Trst povzročila prometni infarkt

Na 3.

Oskar Kjuder slavi jutri 85. rojstni dan: »13. julij 2010 je bil resnično zgodovinski dan«

Na 6.

Na novogoriški strani bi ju poročili, kjer koli bi hotela

Na 12.

SREDA, 4. AVGUSTA 2010

št. 182 (19.889) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zavrž nad Cerknimi, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040 7786300; fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382; fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina plačana v gotovini

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Ko potok izkoriščajo za zavajanje

DANJEL RADETIĆ

Družine iz goriške občine so v prejšnjih dneh v poštnih nabiralnikih dobine glasilo »Qui Gorizia«, ki ga vsake štiri mesece izdaja občinska uprava z naklado 17.500 izvodov. V njem je objavljena celo vrsta člankov, ki zadevajo zadnje pobude goriške občinske uprave, pri čemer ne manjka nekritičnih samohval. Goriški župan se pojavlja na kar štirinajstih fotografijah, čeprav ima revija samo dvaintrideset strani, seveda pa o opoziciji ni ne duha ne sluga.

Ker glasilo na občini ustvarja z denarjem davkoplačevalcev in s prispevkvi oglaševalcev, od katerih jih je sedem iz Nove Gorice, bi njegovi prejemniki pričakovali nekaj več diskretnosti, saj drugače revija preveč spominja na volilno propagando. Med vsemi je iz tega vidika najbolj sporen članek o Kornu. Župan se v njem hvali, da so na občini poskrbeli za rešitev težav v zvezi z onesnaževanjem potoka, kar nikakor ni res. Koren so namreč prekrili s cementno kritino, tako da iz njega smrad ne uhaja več, po njegovi strugi pa se še vedno pretaka sivkasto-rjava tekočina, ki niti zdaleč ne spominja na vodo. V Koren se tik pred državno mejo izteka novogoriška kanalizacija, ki se ji na italijanski strani pridružijo še odpadki iz 187 ne ravno zakonitih odtokov. Nova Gorica naj bi do prihodnjega leta dogradila svojo čistilno napravo pri Vrtojbi, po drugi strani pa se v Gorici bahajo, da so težave z onesnaževanjem rešili, čeprav velik del mesta ni priključen na kanalizacijski sistem, zaradi česar se v Koren iztekajo črne vode več tisoč gospodinjstev. Edina rešitev za potok je gradnja nove kanalizacije, ki se ji pa goriški mestni upravitelji izmikajo tudi z zavajajočimi trditvami v občinskem glasilu.

BLIŽNJI VZHOD - Krvav dogodek na meji med državama

Več mrtvih v spopadu med Izraelom in Libanonom

Izraelska vojska je skušala podreti drevo in s tem izvala libanonsko streljanje

GORICA - V ljudskem vrtu na pobudo ZSKD

Kultura spet kapljala

Ponedeljkova pozivitev poletnega mrtvila je bila žensko obarvana

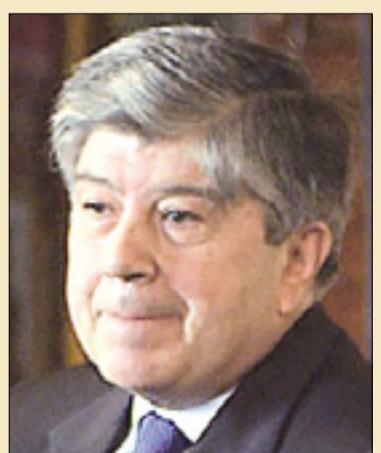

ITALIJA - Nezaupnica podtajniku Caliendu
Sredinci in finijevci bodo »rešili« vlado

RIM - Poslanci sredinskih strank in pristaši predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija se bodo med današnjim glasovanjem o nezaupnici vladnemu podtajniku Giacому Caliendu (na sliki) vzdržali. S tem bodo politično rešili Calienda in istočasno tudi vlado Silvia Berlusconija, ki bo hkrati opozorjena, da v zbornici nima več zadostne večine.

Vodja Demokratske stranke Pier Luigi Bersani medtem podpira morebitno prehodno vlada in ne izključuje možnosti, da bi jo lahko vodil minister Giulio Tremonti.

Na 4. strani

TRST - Pobuda poslanca Severne lige Massimiliana Fedriga

Iskali prostitutke

Deset prostovoljcev se je v ponедeljek zvečer sprehajalo po ulicah Terezijanske četrti

TRST - Poslanec Severne lige Massimiliano Fedriga se je v ponedeljek zvečer z devetimi somišljeniki sprehodil po ulicah Terezijanske četrti v Trstu. Skupina je iskala prostitutke, ki naj bi v mestnem središču s svojimi strankami motile javni red in povzročale med krajanji nelagodje. Poslanec je demonstrativno pobudo napovedal že sredi julija, v ponedeljek pa jo je ob navzočnosti mediijev tudi udejanil. Enourni sprehod po zaspiah in redko obljudjenih tržaških ulicah je minil brez večjih presečenj, prostovoljci so srčali vsega tri prostitutke, ki so se ob pogledu na skupino oddaljile. Drugi izvoljeni predstavniki Severne lige se pohoda niso udeležili.

Na 8. strani

ZAGREB - Mnenje predsednika Iva Josipovića

»Hrvaški mediji podcenjevali srečanje treh predsednikov«

»Problem vračanja ezulskega premoženja je dokončno rešen« - Berlusconi kmalu v Zagrebu

ZAGREB - Hrvaška občila so namenila premalo pozornosti tržaškemu julijskemu srečanju predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške. Tako razmišlja hrvaški predsednik Ivo Josipović, ki očita medijem, da po eni strani obširno poročajo o zgodovini, ki še vedno bremeni Hrvaški, po drugi pa ne znajo dati pravega pomena spravnim pobudam, kot je bila tržaška. Josipović je prepričan, da to odraža »stanje duha hrvaškega novinarstva«, ki je res precej podcenjevalo Koncert miru in pobude treh predsednikov.

Namesto poohljal si je Josipović prislužil marsikatero medijsko kritiko. Reški Novi List je predsedniku npr. očital, da se je sploh poklonil ezulskemu spomeniku in »de facto« priznal, da je bilo beguncov 350 tisoč, »kot vedno trdi italijanska propaganda.« Josipović je 13. julija v Trstu in v intervjuju za zagrebški Vjesnik poudaril, »da na Hrvaškem za nekatere druga svetovna vojna še ni končana.« Javnomenske raziskave po predsednikovem prepričanju dokazujo, da večina Hrvatov gleda naprej in podpira politiko sodelovanja in prijateljstva s sosednjimi narodi in državami.

S tem v zvezi je Josipović potrdil, da bo v kratkem obiskal Zagreb predsednik italijanske vlade Silvio Berlusconi. V Vjesniku je dejal, da je problem vračanja ezulskega premoženja dokončno rešil Osimski sporazum med Italijo in Jugoslavijo. Tega problema po Josipovičevem prepričanju ne gre več odpirati, tudi zato ker so Osimski pogodbo nadgradili in dopolnili naknadni meddržavni sporazumi. Hrvaški predsednik je imel očitno v mislih t.i. Rimski dogovor, ki določa oziroma potrjuje, da je izplačilo odškodnin ezulom pristojna Italija, kot so se dogovorili že na mirovni konferenci po drugi svetovni vojni. Jugoslavija se je takrat odpovedala italijanski vojni odškodnosti, Rim pa se je v zameneno obvezal, da bo izplačala denarne odškodnine beguncem, kar je delno tudi storil.

Josipović je tudi pojasnil dobro sodelovanje s predsednikom vlade Jadranko Kosor na področju zunanjih politike in odnosov s sosednjimi državami. »Včasih se sicer pojavljajo nekoliko različna gledanja na posamezna vprašanja, globalno gledano pa imava s premierko zelo sorodna stališča,« je podčrtal hrvaški predsednik.

Predsedniki Italije, Slovenije in Hrvaške so se v Trstu poklonili Narodnemu domu in Italijanom, ki so množično zapustili Istro, Reko in Dalmacijo

KROMA

13. JULIJ - Predsednik ANVGD Toth

»Budin mi je po telefonu sporočil, da Ljubljana sprejema naš predlog«

LUCIO TOTH

TRST - Predsednik ezulskega združenja Venezia Giulia-Dalmazia (ANVGD) Lucio Toth je na spletne strani združenja in v Piccolo razkril ozadje skupnega poklona treh predsednikov Narodnemu domu in ezulskemu spomeniku pred železniško postajo. O načrtovanem Koncertu prijateljstva so razpravljali na skupščini ANVGD 5. junija v Riminiju, po kateri je Toth pisal italijanskemu predsedniku ter mu predlagal, da bi pred Mutijevim koncertom v Trstu sprejel zastopnike ezulov ter italijanske manjšine v Sloveniji in Hrvaški ter slovenske manjšine v Italiji.

Kvirinal je osvojil ta predlog, nakar je slovenski predsednik predlagal skupen poklon Narodnega doma. Toth s tem predlogom ni soglašal in je javno poudaril, da bi se bilo treba ob tej priložnosti spomniti tudi žrtev Italijanov, ki so zapustili Istro. Predlagal je, da bi se to zgodilo na fajbi pri Bazovici. Sledil

je molk Rima, Ljubljane in Zagreba, ki je predsedniku ANVGD okreplilo prepričanje, da s to pobudo ne bo nič in da se bo Koncert prijateljstva odvijal brez Giorgia Napolitana, Danila Türka in Iva Josipovića.

Do odločilnega zasuka je po Tothovem mnenju prišlo, ko je Renzo Codarin iz Trsta javno predlagal poklon predsednikov pred ezulskim spomenikom na trgu pred železniško postajo. »Nekaj dni za-

tem mi je Miloš Budin po telefonu sporočil, da bi Codarinov predlog lahko doživel podporo pri slovenskem predsedniku in menda tudi pri predsedniku Hrvaške,« piše nadalje Toth. Razvoj dogodka je znan. Toth in Budin sta dejansko javno pozvala tri predsednike, da se istočasno poklonijo Narodnemu domu ob 90-letnici požiga in obenem tudi ezulskemu spomeniku. Predsednik ANVGD je prepričan, da je bila to zelo dobra rešitev.

Toth tudi podčrtuje, da je foba pri Bazovici res simbolični kraj medvojnih pokolov in tudi 40-dnevne jugoslovanske okupacije Trsta, velik simbolni pomen pa ima tudi spomenik pred železniško postajo. »Če bi Riccardo Mutti koncertiral brez treh predsednikov, bi bil to pravzaprav nemiri koncert in obenem velika zamujena priložnost za vse,« še piše državni predsednik ANVGD.

Banke - Po pisanju spletnega medija Ecommerce Journala

Se Goldman Sachs zanima za NLB?

Ameriška investicijska banka v letošnjem prvem polletju beleži precej slabše rezultate kot v enakem obdobju lani

LONDON - Spletni časopis Ecommerce Journal je v pred dnevi objavil krajšo vest, da bi lahko ameriška investicijska banka Goldman Sachs prevzela Novo Ljubljansko banko, v kateri ima slovenska država 48-odstotni lastniški delež. Ecommerce Journal še piše, da bi bila slovenska vlada pripravljena podprteti morebitni prevzem NLB s strani belgijske bančne in zavarovalniške skupine KBC, ki že ima 30,6-odstotni delež v največji slovenski banki. KBC se je že leta 2006 potegoval za pridobitev večinskega deleža v NLB, vendar takrat slovenska vlada za prevzem ni izdala soglasja z obravaložitvijo, da m orajo slovenski delničarji ostati v večini.

Elektronski medij Ecommerce Journal tudi poroča, da je bila NLB kot edina slovenska banka vključena v nedavni stresni test Evropske unije in da ga je uspešno prestala. Krajšo vest Ecommerce Journal zaključuje z navedbo, da v NLB načrtujejo dokapitalizacijo v višini 400 milijonov evrov, s čimer naj bi okrepili solidnost banke, pri čemer še navaja, da se slovenska vlada še ni odločila, ali naj za do-

kapitalizacijo poskrbi sama ali pa naj bi deleže banke ponudila na trgu.

Kot je znano, je imela banka Goldman Sachs je v letošnjem drugem četrteletju 613 milijonov dolarjev čistega dobička, kar predstavlja 82-odstotni padec v primerjavi z enakim obdobjem lani. Tudi prihodki banke so se v istem obdobju znižali za 36% na 8,874 milijarde dolarjev.

Glavni izvršni direktor banke Lloyd Blankfein je v zvezi s tem pojasnil, da so se razmere v poslovнем okolju tekom drugega trimesečja zaostrike, to pa je posledično privdelo do upada dejavnosti njihovih strank. Na poslovni izid je neugodno, enkratni izpad zasluga s tega naslova so ocenili na 600 milijonov dolarjev, vplival tuji nov davek na bonusne v Veliki Britaniji.

Pri tem velja še omeniti, da je Goldman Sachs prejšnji mesec z ameriško zvezno Komisijo za vrednostne papirje in borzo (SEC) dosegel dogovor o izvensodni poravnavi civilne tožbe zaradi varanja strank. V skladu z dogovorom bo Goldman Sachs plačal kazen v višini 550 milijonov dolarjev.

But veleposlanik v Beogradu, Lovrenčič Svetkova v Vatikanu

JUBLJANA - V uradnem listu so bili včeraj objavljeni ukazi predsednika republike Danila Türka o imenovanju Maje Marije Lovrenčič Svetek za veleposlanico pri Svetem sedežu in Suverenem malteškem viteškem redu, Francijo Buta za veleposlanika v Srbiji in Roberta Kokalja za veleposlanika v Katarju s sedežem v Kairu.

Maja Marija Lovrenčič Svetek bo na veleposlanškem položaju v Vatikanu nasledila Ivana Rebernika. Franci But, ki je bil pred tem veleposlanik na Češkem, bo v Srbiji nasledil Miroslava Lucija, ki se mu je mandat iztekel 31. oktobra lani. Od takrat je veleposlanštvo vodila začasna odpravnica poslov Jadranka Šturm Kocjan.

Unicredit Slovenija z občutno boljšimi rezultati, krovna banka manj spodbudno

JUBLJANA - Unicredit banka Slovenija je v prvem letošnjem polletju občutno povečala prihodke in dobiček, letna rast bilančne vsote pa je dosegla 14 odstotkov. Manj spodbudno je trgovanje krovne banke Unicredit Group, ki je včeraj poročala o skoraj 29-odstotnem upadu cistega dobička.

Kot so sporočili iz Unicredit Banke Slovenija, je banka v prvih šestih mesecih ustvarila za 34,3 milijona evrov prihodkov, kar je za 15 odstotkov več kot v prvem polletju 2009. Dobíček iz poslovanja se je na letni ravni povečal za 28 odstotkov na 15,6 milijona evrov, dobiček pred obdobjitvijo pa je poskočil za 218 odstotkov na 8,1 milijona evrov.

Tatovi v Kranju odnesli več slik v vrednosti 160.000 evrov

KRANJ - Iz zasebne galerije v Kranju so neznanci ukradli najmanj 26 slik, ki so po oceni oškodovanih vredne okoli 160.000 evrov, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Kot so navedli, se je tativna zgodila nekje med letom 2009 in včerajšnjim dnevom, ko je lastnik ugotovil, da slik ni več.

Neznan storilec je vломil v poslovni prostor, kjer je imel oškodovanec shranjene umetniške slike. Po navedbah policije je izginilo najmanj 26 slik avtorja Jurija Leidermanna. Gre za mlajšega avtora, rojenega v ukrajinski Odessi, ki živi in dela v Berlinu in Moskvi.

Leta 2005 so njegove slike v skupni razstavi več avtorjev razstavljali tudi v Mestni galeriji Ljubljana. Po besedah kustosinja v omenjeni galeriji Mateje Podlesnik bi vrednost ukradenih slik omenjenega avtora lahko bila tudi še višja.

Slovenska pot na Mangart ponovno odprta

BOVEC - Markacisti tehnične ekipe komisije za planinska potevna planinska zvezze Slovenije (PZS) so v delovni akciji ta konec tedna na novo zavarovali in popravili del Slovenske poti na Mangart. Pot, ki je bila zaprta od oktobra lani, je od nedelje naprej ponovno odprta in varno prehodna, je pojasnil generalni sekretar PZS Danilo Sbrizaj. Slovenska pot na Mangart je bila otkrita lani poškodovana zaradi skalnatega podora. Ta je potrgal varovala in kline, zato je bila pot neprehodna in tudi uradno zaprta. Prostovoljci so konec tedna poškodbe sanirali, stroški sanacije pa zaenkrat še niso znani, je še pojasnil Sbrizaj.

Planinska zvezda Slovenije obiskovalce zavarovanih visokogorskih poti ob tem še opozarja, da je hoja po visokogorskih potev brez celade in varovalnega kompleta lahko smrtno nevarna.

PROMET - Spet kaos na avtocesti Trst-Benetke

Verižno trčenje tovornjakov povzročilo kolone in zastoje

V nesreči umrl šofer avstrijskega kamiona - Težave tudi pri Moščenicah

BENETKE - Verižno trčenje treh tovornjakov je včeraj zjutraj povzročilo kaos na avtocesti Trst-Benetke in posledične kolone na bližnjih državnih in regionalnih cestah. Nesreča je imela posledice tudi na cestni postaji Moščenice, ki očitno ni več kos naraščajočemu prometu.

Do nesreče oziroma nesreč je prišlo na avtocestnem odseku med San Donà di Piave in obvoznico pri Mestrah. Najprej sta trčila dostavno vozilo in tovornjak, nesreča ni imela hudih posledic, saj sta bila njej lažje ranjena le voznika. V smeri Benetk se je v nekaj minutah ustvarila 9 kilometrov dolga kolona, dva kilometra pa je bila kolona, ki so jo v nasproti smeri ustvarili običajni in neodgovorni radovedneži. Ko so reševalci nudili pomoč ponesečenima in odstranjevali posledice nesreče, je prišlo do verižnega trčenja treh kamionov. V silovitem trku je eden od tovornjakov z avstrijsko registrsko tablico zgorel in v požaru je šofer izgubil življenje. Avtocesto v smeri Benetk so takoj zaprli za ves promet, ki so ga na cestinskih postajah Portograuro in San Donà preusmerili na državne in regionalne ceste. Kolona stoečih avtomobilov in tovornjakov je po pekočim soncem kmalu presegla dolžino deset kilometrov.

Zaprtia avtocesta in zastoji so seveda upočasnila ves promet, zacešni od Moščenic, kjer se je ustvarila kolona tudi v smeri Trsta in Slovenije. Posledice tragične prometne nesreče so odstranili v zgodnjih po-poldanskih urah, ko so avtocesto spet odprli, promet pa se je nekoliko normaliziral še proti večeru. Torej spet črn dan za avtocesto Trst-Benetke, ki ne more več sprejemati naraščajočega avtomobilskega in zlasti tovornega prometa. Posebno ne v poletnem obdobju, ko že najmanjša nesreča povzroča hude težave in preglavice.

Družba Autovie Venete za Moščenice načrtuje preustroj, po katerem bo razširjena cestinska postaja po novem imela več izhodov in vhodov. Pristojni deželnini odbornik Furlanije-Julijanske krajine Riccardo Riccardi zagotavlja, da bodo dela trajala le nekaj mesecev in da bodo rešila nekaj problemov, gotovo ne vseh. Največ težav bodo rešili z gradnjo tretjega avtocestnega pasu med Mestrami in Vilešami.

Moščenice spet kritična točka ob izhodu avtoceste Trst-Benetke

KROMA

RAVANCA - Zanimiva razstava

O šolarjih in šoli v Reziji

Pobudnika KD Rozajanski dum in društvo Muzej ljudi iz doline Rezije

RAVANCA - Do 29. avgusta bo v rezijanskem kulturnem domu na Ravanci, tako imenovani Rozajanski kulturni hiši, na ogled razstava o šoli in šolarjih v Reziji, ki so jo odprli v so-

boto. Pripravila sta jo KD Rozajanski dum in kulturno društvo Muzej ljudi iz doline Rezije (Associazione Culturale Museo della Gente della Val Rezia) in nosi naslov »Škola anu školeri-

ji tu-w Reziji/La scuola e gli scolari a Resia«. Pri pobudi so sodelovali tudi vrtec, osnovna in nižja srednja šola iz Rezije.

Razstavni panoji so obogateni s starimi fotografijami, organizatorji pa so pripravili tudi intervjue z učitelji, ki so poučevali v dolini pod Kaninom, obiskovalci pa bodo lahko videli tudi predmete, ki so jih vsak dan uporabljali v šoli. Pobudniki razstave so že zeli z njo tudi opozoriti javno mnenje na probleme šol v goratih predelih, katerim zaradi premajhnega števila učencev grozi zaprtje. Možna alternativa bi bila po menju organizatorjev razstave ustanovitev dvojezične šole, na tak način pa bi lahko razširili didaktično ponudbo in bi verjetno privabili tudi otroke iz okoliških občin.

Razstavo si je mogoče ogledati do 29. avgusta, od četrtega do nedelje med 14. in 18. uro. Pobudo je finančno podprla Gorska skupnost za Guminško, Železno in Kanalsko dolino na podlagi zakona 38/2001. (NM)

SKGZ - Rezija

Javna zahvala Gabrieleju Cherubiniju

TRST - Slovenska kulturno-gospodarska zveza v tiskovnem spročilu piše, da čuti dolžnost, da se zahvali g. Gabrieleju Cherubiniju, ki si je v Reziji dobesedno priboril prvo dvojezično, to je italijansko-slovensko, osebno izkaznico. Do nje je prišel z veliko truda in si jo priboril navkljub močnim psihološkim pritiskom, čeprav ta izkaznica Rezijnom pripada na osnovi italijanskega zakona. Po Cherubinijevih prošnjah, nagovarjanjih in naporih, ki so segli od občinske do vsedržavne ravni, je občinski funkcionar anagrafskega urada Občine Rezija izdal izkaznico z ročno napisanimi podatki v slovenščini, ker Občina nima z računalnika s slovenskimi črkami.

Ob uradnemu prejemu dvojezične izkaznice je pred občinsko stavbo v Reziji pričakala g. Cherubinija in njegovega odvetnika Igorja Černega skupina kakih petdesetih ljudi, ki je občanu Cherubiniju grozila in ga zmerjal. Pred Kulturno hišo, kamor sta se Cherubini in Černo podala, je skupinica ozemerjala tudi predsednico Rezijanske folklorne skupine Pamela Pielič. Vse dogajanje so spremljale tri patrule karabinjerjev. Najhujše pa je to, kar smo lahko brali v tisku sami karabinjerji naj bi g. Cherubiniju svetovali, naj za nekaj časa zapusti Rezijo, da se položaj pomiri.

SKGZ ugotavlja, da je g. Cherubini ravnal povsem zakonito in zahteval dvojezično izkaznico, ki mu jo je Občina Rezija dolžna izdati. Demonstracije proti g. Cherubiniju so bile protesti proti zakonom, ki jih je izdal italijanska republika ter so žalile g. Cherubinija kot polnopravnega državljanja Italije. SKGZ se sprašuje, če je bila demonstracija dovoljena, ali pa je šlo za spontan »izgred« in kako to, da predstavniki javne varnosti predlagajo državljanu, ki želi spoštovati zakon, da za določen čas zapusti dom in družino. Ali bi ne bilo bolj primerno preveriti, kdo je v tem primeru ravnal in nasprotju z zakonskimi predpisi: Cherubini ali skupina tistih, ki so mu na vprašljiv način g. skušali prepričiti, da se posluži državljanske pravice? V pravni državi morajo vedno prevladati zakoni in ne ustrovanje.

Ob teh dogodkih v Reziji se SKGZ sprašuje, kje je v tem kraju Italije in deželi Furlanije-Julijanske krajine Država in kje so njene inštitucije. Omenjena vprašanja bo SKGZ uradno posredovala italijanskim in deželnim oblastem. SKGZ se bo še nadalje trudila, da se ljudje poslužujejo pravic do rabe slovenskega jezika tako glede osebnih dokumentov kot pri uporabi jezika v javnosti. Nasprotovala pa bo z vsemi možnimi sredstvi morebitnim poskusom, da bi posamezni, skupine in celo javne inštitucije prepričevalo to, kar je zapisano v zakonih Države Italije, še piše v tiskovnem spročilu SKGZ.

ČEDAD - Prireditev Kapljice zgodovine in kulture

Svetli liki družine Costantini

Predavanji Tomaža Pavšiča in Franca Fornasara - Med prireditelji tudi KD Ivan Trinko in Zveza slovenskih izseljencev iz naše dežele

ČEDAD - Letošnji čedajski večer "Kapljice zgodovine in kulture", ki ga je vodil Adolfo Londero, je bila posvečena zlasti liku domačega podjetnika Cesareja Costantinija, ki je umrl pred petdesetimi leti. O zgodovinski vlogi Costantinija, pa tudi o povezavi med Idrijo in Čedadom, je v četrtek, 29. julija v palači Craigher-Gabriči (zdaj Costantini) spregovoril Tomaž Pavšič, nekdajšnji slovenski konzul. Cesare Costantini je imel gradbeno podjetje, ki je med drugim zgradilo zvonike v Carrarii in Purgessimu v občini Čedad ter tistega v Podutani v Nadiških dolinah. Delovalo pa je zlasti na slovenskem ozemlju, od Kobarida in Tolmina do Ajdovščine, Kopra in Pirana ter se naprej do Albanije. Največ poslovnih stikov pa je imel Cesare Costantini v Idriji. O njih pričajo številna pisma, fotografije in najrazličnejši dokumenti, ki so danes ohranjeni v idrijskem muzeju.

V Idriji se je srečal tudi s Franjo Bojc, po kateri je poimenovana znana partizanska bolnišnica. Čedajski podjetnik je med fašizmom tudi več kot deset let hrnil marmorni doprsni kip slovenskega matematika in vojaškega stratega Jurija Vege, ki je v začetku prejšnjega stoletja krasil pročelje realne gimnazije v Idriji. Tja so ga postavili leta 1903, fašistične oblasti pa so ga dale odstranili. Nato je bil do leta 1951 na varnem na vrtu palače družine Costantini v Če-

dadu, tedaj pa se je za vrnитеv kipa, ki ga je izdelal Martin Bizjak, zavzel prvi ravnatelj idrijskega Mestnega muzeja Srečko Logar. Tedaj so ga lahko spet dončno odpeljali v Idrijo, kjer stoji še danes.

Čedajski lekar nar in pisatelj Franco Fornasaro pa je na četrtkovem srečanju predaval o najbolj znanih članih družine Costantini na območju Severnega Jadra v 1. polovici 20. stoletja, med katerimi izstopa lik kardinala Celsa Benigna Luigi Costantinija. Slednji je bil znan po tem, da se je pri papežu Piju XII. potegoval za koncil, da bi reformirali Katoliško cerkev. Kardinala Costantinija, ki je bil tudi prvi apostolski nuncij na Kitajskem, tajnik Kongregacije Propaganda Fide in apostolski nuncij za časa D'Annunziove zasedbe Reke, se je med drugim pred kratkim spomnil tudi sedanji papež Benedikt XVI.

Kulturni del programata pa so sooblikovali harfistka Marta Vignan, flavtist Stefano Fornasaro in pevski zbor Tri doline/Tre valle iz Kravarja, ki ga vodi Maria Francesca Gussetti.

Celotno prireditev so organizirali KD Ivan Trinko, Zveza slovenskih izseljencev FJK - Slovenci po svetu, družina Giovannija Costantinija (Cesare je bil njegov oče), Univerza za tretje obdobje, društvo Somisi in združenje Eraple iz naše dežele s podporo Občine Čedad. (NM)

O zgodovinski vlogi Costantinija, pa tudi o povezavi med Idrijo in Čedadom, je spregovoril Tomaž Pavšič, nekdajšnji slovenski konzul

NM

POSLANSKA ZBORNICA - Nezaupnica podtajniku Caliendu

Fini in sredinci bodo danes najbrž »rešili« Berlusconija

Bersani namignil na možnost prehodne vlade s predsednikom Tremontijem

RIM - Poslanci sredinskih strank in pristaši predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija se bodo med današnjim glasovanjem o nezaupnici vladnemu podtajniku Giacому Caliendu vzdržali. S tem bodo politično rešili Calienda in istočasno tudi vlado Silvia Berlusconija, ki bo hkrati opozorjena, da v zbornici nima več zadostne večine. V UDC in Zavezništvu za Italijo Francesca Rutellija pravijo, da to še ne pomeni začetka oblikovanja nove sredinske stranke, v resnici pa se je ta pot že začela.

Bela glasovnica Finijevih poslancev ter pristašev Francesca Rutellija in Pier Ferdinanda Casinija bo znižala t.i. večinski kvorum, kar pomeni, da bo vlada brez posebnih težav prestala zahtevno preizkušnjo.

To bi pomenilo odložitev političnega in parlamentarnega spopada na jesen, čeprav je marsikdo prepričan, da bo odločitev o usodi Berlusconijeve vlade in sedanje zakonodajne dobe

GIANFRANCO FINI

FRANCESCO RUTELLI

PIER FERDINANDO CASINI

padla prihodnjo pomlad. Podtajnik na pravosodnem ministrstvu Caliendo (Ljudstvo svobode) je osumljen vpletjenosti v tako imenovano afero P3, nezaupnico je vložila Italija vrednot ob podpori Demokratske stranke.

Njen vodja Pier Luigi Bersani je medtem včeraj namignil na možnost prehodne vlade, ki bi ji lahko predsedoval aktualni finančni minister Giulio Tremonti. »Takšna politična rešitev bi bila gotovo boljša od sedanje,« je pojasnil Bersani, čeprav je njegov glasnik pozneje zanikal, da je

omenil Tremontija. Novica se je medtem že pojavila na vseh spletnih straneh italijanskih časopisov, tako da so vsi prepričani, da je Bersani resnično mislil na Tremontija. Nova vlada naj bi posredovala parlamentu novo volilno zakonodajo in poskrbela za nekatere gospodarske reforme, kar bi moralo priti do predčasnih volitev. A o tem ne odločajo stranke, temveč predsednik republike Giorgio Napolitano, ki edini lahko preveri, če ima takšna ali drugačna vlada parlamentarno večino.

ABRUCI - Deželna odbornica Daniela Stati odstopila

Pričela so se zaslišanja peterice priprtih zaradi korupcije

L'AQUILA - Sodnik za predhodne preiskave Marco Billi iz L'Aquile je včeraj začel zaslišanja petih oseb, ki so obtožene korupcije in drugih kaznivih dejanj v okviru popotresne obnove v Abrucih. Peterica je trenutno v priporu, pa naj bo v zaporu ali na lastnem domu.

Med obtoženci je nekdanji deželni svetnik Ljudstva svobode Ezio Stati, ki je bil nekoč blagajničar Krščanske demokracije ter obsojen zaradi kaznivih dejanj, ki jih je zgrešil pri opravljanju tiste funkcije. Na zatožni klopi sta nadalje Statijeva hčerka Daniela, ki je bila doslej deželna odbornica za civilno zaščito, in njen partner Marco Buzzelli. Priprta sta nadalje nekdanji poslanec Ljudstva svobode Vincenzo Angeloni in pooblaščeni upravitelj družbe Selex service iz skupine Finmeccanica Sabatino Stornelli.

Preiskave vodi javni tožilec Alfredo Rossini. Kot izhaja iz zapisov telefonskih prisluškovanih ter iz drugega dokaznega građiva, sta Stornelli in Angeloni v zameno za razne usluge pokonila dragocena darila deželnim odbornicem Statijevi, njenermu partnerju in očetu. Daniela Stati je tako dobila prstan z draguljem v vrednosti 15 tisoč evrov, njen partner Buzzelli avtomobil audi 4, njen oče Ezio pa televizor.

Statijeva je medtem na zahtevo sodne oblasti že zapustila svoj položaj deželne odbornice. V intervjuju za televizijski dnevnik Sky Tg24 je posredno priznala, da je v deželnih upravi izvajala »pritiske« v korist nekaterih podjetij. Sicer pa je intervju sklenila, rekoč: »Predsedniku Berlusconiju bi rada povedala, da se od danes tudi jaz pridružujem drugim vsedržavnim primerom.«

Bivša deželna odbornica Daniela Stati

ANSA

MATURA 2010 - Statistika V južnih italijanskih deželah dvakrat več odličnjakov kot v severnih

RIM - Tudi letos so se maturantje iz južnih italijanskih dežel bolje izkazali kot njihovi vrstniki iz severnih dežel. To vsaj »na papirju«, saj mnogi menjajo, da razlike v ocenah niso toliko odraz razlik v znanju oziroma v »zrelosti« kolikor razlik v kriterijih ocenjevanja.

A pogledimo nekatere podatke, kakor jih je obdelalo ministrstvo za šolstvo in jih je včeraj anticipiral milanski dnevnik Corriere della Sera. Letos je v Italiji opravilo zrelostni izpit z najvišjo oceno in povhvalo skupno 4.037 dijakov. Polovica teh, in sicer 2016, je iz južnih italijanskih dežel (vključno s Sicilijo in Sardinijo), tako da je s statističnega vidika v južni Italiji dvakrat več odličnjakov kot v severni.

V absolutnih števkah je največ stotic s povhvalo v Apuliji (631), toda s statističnega vidika je dosegl rekord Kalabrija, saj se tu lahko ponaša z najvišjo oceno in povhvalo kar 2,1 odstotka vseh maturantov. Sledijo Apulija (1,8 odstotka), Umbrija (1,3 odstotka), Marke in Emilia Romagna (1,4 odstotka), Abruci (1,2 odstotka), Sicilija (1,1 odstotka), Kampanija, Lacij in Ligurija (1 odstotek), Molise, Toksana in Piemont (0,9 odstotka), Veneto (0,8 odstotka), Furlanija Julijnska krajina (0,7 odstotka) in Lombardija (0,5 odstotka).

GOSPODARSTVO - Statistika Produktivnost dela je v letih 2007-2009 padla za 2,7 odstotka

RIM - Produktivnost italijanskega dela je v zadnjih 30 letih povprečno narasla za 1,2 odstotka letno, a v zadnjem desetletju je padla za 0,5 odstotka. Posebno negativno je bilo triletje 2007-2009, ko je produktivnost dela povprečno padla za 2,7 odstotka letno. Tako ugotavlja osrednji italijanski statistični zavod ISTAT včeraj objavljenem pregledu gibanja produktivnosti v letih 1980-2009.

V triletju 2007-2009 je produktivnost dela nazadovala na vseh področjih, razen v kmetijstvu in ribištvu, kjer se je povprečno dvignila za 1,6 odstotka letno. Posebno negativna je bila v industriji, kjer je padla za 3,9 odstotka, medtem ko je v letih 2003-2007 narasla za 1,3 odstotka.

ISTAT nadalje ugotavlja, da je pri 1,2-odstotni povprečni letni rasti produktivnosti dela v letih 1980-2009 kapital prispeval za 0,7 odstotka, se pravi za 52 odstotkov skupne rasti.

Italijanska narodna banka Bankitalia pa je v prilogi svojega statističnega biltena včeraj objavila, da se je zadolženost italijanskih družin v lanskem letu povečala. Dolgo so v letu 2009 skupno dosegli 893.886 milijarde evrov, medtem ko so v letu 2008 znašali 877.996 milijarde ali 1,8 odstotka manj. Dolgo v veliki meri tvorijo posojila za nakup nepremičnin. Gre za posledico splošne finančne in gospodarske krize, ki je pač prizadela tudi družine, pri čemer so vštete tudi neprofitne ustanove, ki delujejo v prid družin.

EVRO

1,3221 \$

+1,1

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

3. avgusta 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	3.8.	2.8.
ameriški dolar	1,3221	1,3073
japonski jen	113,51	113,27
kitajski juan	8,9546	8,8265
ruski rubel	39,5840	39,4305
indijska rupija	61,0350	60,4560
danska krona	7,4501	7,4507
britanski funt	0,82980	0,82600
švedska krona	9,3650	9,3570
norveška krona	7,8815	7,8795
češka korona	24,714	24,680
švicarski frank	1,3712	1,3660
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	281,81	281,65
poljski zlot	3,9964	3,9890
kanadski dolar	1,3543	1,3372
avstralski dolar	1,4509	1,4348
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2410	4,2448
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7084	0,7085
brazilski real	2,3180	2,2843
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	1,9762	1,9600
hrvaška kuna	7,2332	7,2367

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

3. avgusta 2010

1 mesec 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	LIBOR (USD)	LIBOR (EUR)	LIBOR (CHF)	EURIBOR (EUR)
1 mesec	0,30500	0,45375	0,66781	-
3 mesec	-	-	-	-
6 mesec	-	-	0,23167	-
12 mesec	-	-	-	-

ZLATO

(99,99 %) za kg

28.830,35 €

+104,50

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

3. avgusta 2010

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	12,03	-
INTEREUROPA	-	-
KRKA	65,78	+0,64
LUKA KOPER	15,63	+2,16
MERCATOR	137,15	+0,14
PETROL	238,27	-0,37
TELEKOM SLOVENIJE	91,67	-1,54

BORZNA KOTACIJA - DELNICE	zaključni tečaj v €	spr. v %
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	24,06	+0,50
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	20,60	-9,97
ISTRABENZ	-	-
NOVA KRE BANKA MARIBOR	-	-
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	17,55	-2,28
POZAVAROVALNICA SAVA	9,00	+5,63
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	162,34	-1,01
TERME ČATEŽ	184,90	+3,30
ZITO	83,20	+0,24
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	18,22	-0,55

MILANSKI BORZNI TRG

3. avgusta 2010

FTSE MIB: -0,22

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
<tbl_info cols="

TRŽAŠKA OBČINA - Krajevni odsevi vsedržavnega dogajanja v Ljudstvu svobode

Razkol Fini - Berlusconi kot leto prej Menia - Bandelli

Tononi: Trst je le periferija, na občinskih volitvah eno samo Ljudstvo svobode

Razkol med Berlusconijem in Finijem je rimska zadeva, ki bo morda le obrobno oplazila tržaško periferijo. Tako je vsedržavno politično dogajanje v Ljudstvu svobode in njegov vpliv na tržaške razmere ocenil deželni svetnik in namestnik pokrajinskega koordinatorja Berlusconijeve stranke Piero Tononi. Sam izhaja iz vrst Nacionalnega zavezništva, bil je najprej pokrajinski, nato občinski odbornik Finijeve stranke, po razhodu ustanoviteljev Ljudstva svobode pa se je odločil, da zapusti Finijo in ostane z Berlusconijem. V družbi nekdanjih kameradov Maurizia Gasparrija in Ignazia La Russe, je takoj pojasnil.

V preteklosti je bil Roberto Menia njegov politični sponzor. Potem ko je podtajnik na okoljskem ministrstvu ostal zvest Finiju, se njuni odnosi, vsaj po Tononijevih besedah, niso spremnili. »Klub drugačnih izbirki ostaja Menia velik prijatelj,« je pribil, a takoj dodal, da se sam »zelo dobro počuti v Ljudstvu svobode« in da ima odlične odnose s pokrajinsko koordinatorko stranke Sandro Savino, z deželnim koordinatorjem Isidorom Gottardom in tržaškim svetnikom stranke Pierom Camberjem, Mauriziom Buccijem, in Bruno Marinijem. Pete tržaške svetnice Ljudstva svobode, Alessie Rosolen, ki je predsednik Dežeze Renzo Tondo odstavil z mesta deželne odbornice po njenem pristopu k Bandellijevi skupini, ni imenoval ...

Ljudstvo svobode vsaj v tržaškem občinskem svetu ni nikoli zaživello kot celota. Deljeno je bilo na vejo Forze Italia (z vodjo Pierom Camberjem) in na vejo Nacionalnega zavezništva (najprej je ji načelovala Angela Brandi, sedaj jo vodi Antonio Lippolis). Za Tononija ni to nobena anomalija. Podobno deljenost naj bi beležili tudi v nekaterih drugih italijanskih krajih. Svetniški skupini sta bili izvoljeni pred nastankom Ljudstva svobode in sta kljub vsedržavnemu združitvi - ohranili lastno politično avtonomijo, je pojasnil, in napovedal, da bo na prihodnjih občinskih volitvah te desničarske politične dihotomije konec, ker se bo volilcem predstavila ena sama stranka Ljudstva svobode.

PIERO TONONI

Kaj pa Sullijeva skupina? »Sulli, kdo? Ne razumi ...« je v kvazislovenčini odgovoril že nekaj let v Križu bivajoči deželni svetnik Tononi.

Duhovni oče Sullijeve skupine, nekdanji občinski odbornik Franco Bandelli, je bil pri oceni vpliva razkola v Ljudstvu svobode na tržaško politično

ROBERTO MENIA

dogajanje zelo previden. Zadeva je še zelo nejasna. Je pa zelo težka za tiste, ki vlada in hoče vladati. Brez travm ne bo šlo. Po svojem pa razkol v Ljudstvu svobode ni novost. Nekaj podobnega se je zgodilo lansko poletje v Trstu, je spomnil Bandelli.

Prav lanskega avgusta je podtajnik

Roberto Menia izsilil njegov odstop z mesta občinskega odbornika in posledično ustanovitev nove Sullijeve svetniške skupine v občinskem svetu.

Prejšnji teden se je Berlusconi poslužil Meniovega recepta in na podoben način odslovil Finija.

M.K.

dogajanje zelo previden. Zadeva je še zelo nejasna. Je pa zelo težka za tiste, ki vlada in hoče vladati. Brez travm ne bo šlo. Po svojem pa razkol v Ljudstvu svobode ni novost. Nekaj podobnega se je zgodilo lansko poletje v Trstu, je spomnil Bandelli.

Prav lanskega avgusta je podtajnik

Roberto Menia izsilil njegov odstop z mesta občinskega odbornika in posledično ustanovitev nove Sullijeve svetniške skupine v občinskem svetu.

Prejšnji teden se je Berlusconi poslužil Meniovega recepta in na podoben način odslovil Finija.

M.K.

ŠPORTNA PALAČA - Pronicanje vode tik pred tekmami svetovnega prvenstva

Bo odbojka »splavala« po vodi?

Bakreno prevleko strehe Palatrieste bi morali popraviti do septembra - Težave tudi v bazenu Bruno Bianchi

Bo Palatrieste gostil tekme svetovnega odbojkarskega prvenstva?

Trst res nima sreče s športnimi objekti. V zadnjih letih sta mesto obogatili dve športni strukturi, velika športna palača, imenovana Palatrieste pri Sv. Soboti in nov bazen, poimenovan po starem, Bruno Bianchi, a obe sta se - tako se sedaj kaže - rodili pod nesrečno in predvsem mokro zvezdo. V oba objekta namreč pronica voda: v športno palačo s stropom, v bazenu pa imajo težave z odtokom vode iz tušev.

Najbolj neprijeten je položaj v športni palači Palatrieste. Ta bo september gosta tekme odbojkarskega svetovnega prvenstva in bi moral biti za to priložnost brezhibno urejena in pripravljena. Pretekli petek pa je obnalivu začela s stropom tako močno pronicati in curljati voda, da so bili prisiljeni prekiniti tekmo košarkarske poletne lige.

Občinski tehnični so v začetku tedna opravili tehnični pregled na koplasti stropi športne palače in ugotovili, da se je bakrena prevleka na več mestih dvignila, kar je omogočilo pronicanje

vode v notranjost športnega objekta. Izvedenci so nakazali možno sanacijo strehe, občinski uradi sedaj čakajo na izračun predvidenih stroškov in na rok trajanja popravil. Dela bodo morali nujno opraviti že ta mesec, sicer Trst tvega, da bodo »njene« tekme svetovnega odbojkarskega prvenstva ... splavale po vodi.

V novem bazenu Bruno Bianchi se je že pred nekaj leti odlepilo s stropa nekaj panojev in le srečnemu naključju se je treba zahvaliti, da ni prišlo do nesreče. Kmalu po odprtju so ugotovili, da so plôščice ob bazenu in v drugih prostorih spolzke, pred kratkim pa je prišlo še do okvare na odtočnih kanalih, ki je preprečila odtekjanje vode iz tušev. Potrebno je bilo korenito popravilo sanitarij in slâlnic, ki se bo začelo v prihodnjih dneh. Poseg v višini kakih 200 tisoč evrov je financirala Italijanska plavalna zveza FIN, popravila pa bi morali dokončati do 20. septembra, ko naj bi bazen (ki je od tega tedna zaprt) spet odprt za javnost in športna društva.

ZNANOST - Lep dosežek ekipe oddelka za fiziko tržaške univerze in sinhrotrona

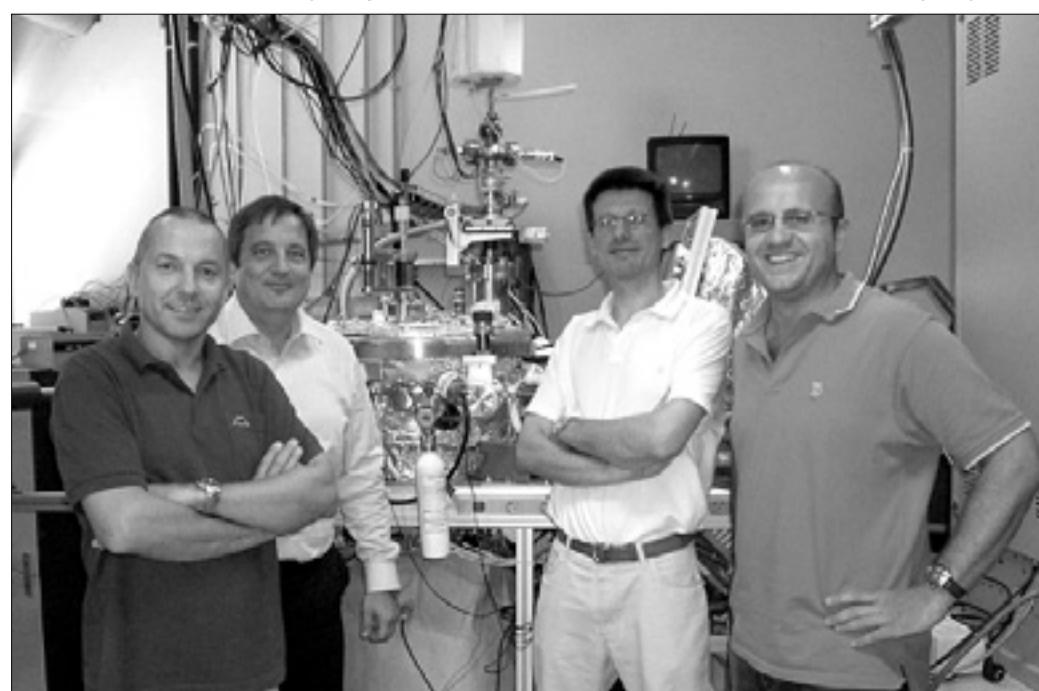
Uspeh tržaških raziskovalcev

V prestižni znanstveni reviji objava rezultatov raziskave o strukturi aluminijevega oksida - »S skupnimi močmi smo med najboljšimi«

Prestižna ameriška revija Physical Review Letters je objavila rezultate pomembne raziskave na področju nanotehnologije, ki je lahko Trstu v ponos. Lep znanstveni dosežek je namreč sad sodelovanja treh raziskovalcev Univerze v Trstu in raziskovalca tržaškega sinhrotrona. Tržaška ekipa je z doljep nepoznano natančnostjo določila strukturo tanke plasti aluminijevega oksida.

Alessandro Baraldi, Erik Vesselli in Giovanni Comelli z oddelka za fiziko na tržaški univerzi ter Silvano Lizzit s tržaškega sinhrotrona so v bistvu izjemno natančno izmerili položaj posameznih atomov med plastjo aluminijevega oksida in spodnjo plastjo, zlitino niklja in aluminija. Sistem, bogat z elektronskim, mehanskim in kemijskim potencialom, je že več let predmet mednarodnih znanstvenih raziskav, doslej pa nikomur ni uspelo ugotoviti, kako je sestavljena plast med materialoma, ki jih ključne pomeba za ugotavljanje zgradbe aluminijevega oksida.

Odkritje tržaških znanstvenikov odpira nove možnosti na raznih raziskovalnih področjih. Veliki met je četverici uspel s tehniko difrakcije fotoelektronov. »Uporabljali smo zelo kakovostno sevanje, ki ga proizvaja sinhrotron Elettra, dragoceno pa je bilo dolgoletno sodelovanje z raziskovalci svetlobne linije SuperESCA,« je povedal Alessandro Baraldi. Državni inštitut za jedrsko fiziko je raziskovalcem dal na razpolago svoj obsežen računalniški sistem za simulacijo izmerjenih podatkov. »Še enkrat smo do kazali, da se lahko s skupnimi močmi primerjamo z najboljšimi mednarodnimi skupinami,« je dejal Giovanni Comelli.

Od leve proti desni Lizzit, Comelli, Vesselli in Baraldi

TURIZEM
Sesljan: odbor Rilke kritičen do Portopiccola

Odbor Rilke iz devinsko-nabrežinske občine pozdravlja izjavo direktorja zavoda za spomeniško varstvo FJK Luce Rinaldija, ki ni ravno zadovoljen s projektom Portopiccolo v Sesljskem zalivu. Predsednik odbora Claudio Napolitano je prepričan, da predstavlja ta načrt nov hud udarec za ozemlje devinsko-nabrežinske občine.

Napolitano se ne čudi, da je Portopiccolo navdušeno pozdravil tržaški župan Roberto Dipiazza, čudi pa ga molk Pokrajine o tem načrtu. Ni šlo vsekakor ravno za molk, saj je predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat na predstavitev Portopiccola prejšnji teden dejala, da gre za načrt, ki odpira nove turistične in gospodarske perspektive Trstu, tudi v odnosu do sosednjih držav.

PRIČEVANJE - Oskar Kjuder bo jutri slavil 85. rojstni dan

»Nisem okupator, kvečjemu osvoboditelj«

Partizan, glasbenik in dirigent je z nami prehodil svojo razvejano življenjsko pot

Z tovarša Oskarja Kjudra beseda »nekdanji« ali »bivši« ne pride in poštov. Jutri bo partizan, glasbenik in dirigent slavil pomemben življenjski jubilej, a kljub petinosemdesetim letom ostaja globoko v duši predvsem to: partizan, glasbenik, dirigent.

Glasbenik, ki vsak dan sede za svoj črn klavir: ne dovoli, da se sonce skrije, ne da bi vadil vsak dan, mu je pred osemdesetimi leti, ko mu je v roke položil prvo frajtonarico, dejal oče - mizar. Dečku so doma takrat pravili Ota, tistega vodila pa se drži tudi danes, ko ga vsi poznajo z imenom Oskar.

Dirigent, ki navdušeno sledi na stopom »svojega« Tržaškega partizanskega pevskega zabora, se s ponosom spominja časov, ko je dirigiral orkester Miramar ter neutrudno ponavljala, da bi Slovenci v Italiji tudi danes morali imeti svoj orkester: delavec potrebuje tovarno, a Glasbena matica potrebuje orkester!

Predvsem pa partizan, ki ostaja globoko zaverovan v pravičnost tistega narodnoosvobodilnega boja. In ponosen, ker je, sreča v nesreči, osebno spoznal Josipa Broza-Tita. O njem pravi, da je njegov drugi oče. »Tito je bil za nas vera, vidna in otipljiva vera. To ni reklama, tako sem ga pač doživil: osebno in potom pripovedovanja generala Milana Žežela, ki je bil dolga leta komandant Titove garde. Nihče ni nezmotljiv, a brez zame, Tito je zame svetnik.«

Oskar je postal v Bosni, še vedno je v grmih, prišepne njegova žena Milka, dolgoletna življenjska sopotnica vse od dne, ko mu je v tržaškem gledališču Verdi izročila šop cvetja: bilo je 20. avgusta 1945, partizan Oskar je tam nastopil s

Vsa objavljena pričevanja in
več fotografij na www.primorski.eu

Oskar Kjuder ob svojem domaćem klavirju, spodaj pa med dirigiranjem otvoritvenega koncerta v tržaškem Kulturnem domu (1964)

KROMA

V južni Italiji se je Kjuder pridružil prvi prekomorski brigadi (in z njo 13. proletarski brigadi), angleška vojska ladja ga je izkrca na Korčuli. »Na otoku so nas pričakali Nemci, v teku ene ure so pobili tri petdeset naših fantov. Bilo je grozno.«

Oskar se je nato boril v Bosni in Hercegovini. Maj 1944 je bil v Drvarju med zloglasnim gestapovskim desantom. »Hitler je ukazal: v štiriindvajsetih urah naj bo Tito v Berlinu, živ ali mrtv! A Tita ni bilo

v Berlin. Boji so bili hudi, bali smo se, da bo našega gibanja konec, a smo se obdržali. Ne vem, kako bi se končalo, če ne bi bilo Črnogorcev, Makedoncev ... to so bili res pričakali Nemci, v teku ene ure so pobili tri petdeset naših fantov. Bilo je grozno.«

Kjuder je takrat zbolel, z angleškim letalom so ga prepepljali na jug Italije. Ko si je opomogel, je bil določen tankovski brigadi, tisti isti, ki je kasneje osvobodila Trst. A srečanje s »čudovitim tovarišem in pedagogom, polnokrvnim glasbenikom« je spremnila tok njegovega življenja: tisti glasbenik je bil Rado Simoniti, Oskar pa se je namesto v tanku, znašel v nastajajočem pevskem zboru Srečka Kosovela. To je bil zbor Jugoslovanske armade, v njem so peli primorski fantje, Oskar jih je spremnjal s svojo harmoniko.

»Maja 1945 smo bili v Beogradu, v tistih dneh sem prvič spregovoril s Titom. Bilo je med koncertom na Dedinju, vprašal me je, od kod prihajam, rekel sem iz Trsta. Ko je sovačan Maks pojasnil, da iz Lonjerja, je Tito vzkliknil: kot Ivan Marija Čok!«

Ko se je Kjuder avgusta vrnil v Trst, je bilo mesto v zalivu pod zavezniško upravo. Prišel je s Kosovelovim zborom, gledališču Verdi je bilo nabito polno: ljudi in emocij. Verdiju je prvič zadonila slovenska pesem, med občinstvom je bila tudi kurirka in aktivistka Milka s svojim šo-

pom cvetja za sovačana Oskarja, s katrim sta odraščala.

Prijateljstvo se je razvilo v ljubezen, v poroko pa nekaj let kasneje. Medtem je Oskar s pevskim zborom prepotoval deset držav in nastopil v sto petdesetih dvoranah: v Pragi, Bruslju, Antwerpnu, Nici, predvsem pa Parizu, kjer je leta 1946 zbor zapel na odprtju mednarodne konference. »Nerodno mi je, a spomin na ovacije, ki so spremniale naše petje, me še danes spravi do solz. Ob tisti priliki sva se z Maksom rokovala s predsednikom De Gasperijem. Objel naju je in dejal, da smo Slovenci in Italijani končno dočakali, da bosta naša naroda skupaj živel v dvojezičnem Trstu. No, svobodo smo dočakali, a marsikatera obljuba je ostala neuresničena. Nekateri pravijo, da to ni slovenska zemlja, ampak tudi če preseljili sem pol Italije, bo ostala slovenska. Nisem nacionalist, to so dejstva.«

Po Kjudrovem mnenju je neizposteno dejstvo tudi to, da prihod partizanske vojske v Trst ni mogoče enačiti z zasedbo. »Žal sem moral svoje mesto zapustiti, a nisem okupator, kvečjemu osvoboditelj, ki se je vrnil domov. To sem nekaj let kasneje povedal tudi direktorju italijanskega gledališča, ki mi je ponujal službo: morda sem zapravil kariero, a šlo je za načelnost.«

To je bilo leta 1961, ko je maestro Kjuder nepričakovano zamenjal dirigenta

pevskim zborom Jugoslovanske armade Srečko Kosovel.

Če bi bilo življenje Oskarja Kjudra pesem, bi nosilo dva naslova: Naglo puške smo zgrabili in Vstajenje Primorske. Sredi avgustovskega jutra nam na svojem lonjerskem domu prizna, da bi med stotinami naštudiranih melodij iz različnih glasbenih obdobjij, ki ga spremnjava skozi življenje, izbral ravno ti. »Vsakemu rečem, da sem bil v preteklosti partizan 13. proletarske brigade 1. proletarske divizije. To je bila prva in največja šola v življenju. Borili smo se, ker smo žeeli boljši jutrišnji dan: skrb Titovih partizanov ni bila samo osamosvojitev izpod nacifašizma, ampak dvingati življenje ljudi na dostojno raven.«

Tisti verzi, Naglo puške smo zgrabili in v gozdove z doma šli, najbolje posebljajo obdobje, za katerega Kjuder upa, da se ne bo več vrnilo. »Čeprav je bila to pomembna življenjska šola, tistih časov ne bi rad več doživel. Bili so izredno težki, izgubili smo ogromno mladih tovarišev.«

Oskarja je fašistična oblast, tako kot številne primorske fante, izgnala v Aquilo, v tako imenovane posebne bataljone. »Imeli smo sedemnajst, devetnajst let, po kapitulaciji Italije smo šli pač proti Bariju. Prehodili smo dvajset, tudi trideset kilometrov na dan, spali smo na prostem. Nikoli ne bom pozabil, kar sem videl: ko smo se zjutraj zbudili, smo ob sebi večkrat našli kos kruha, nekaj soli ali česna. Ljudje smo povsod pokončni, zdravi in pametni.«

OKRASI OPĆINE S CVETJEM - Zadovoljstvo organizatorjev

Objavili imena nagrajencev

Velik uspeh prireditve - Cvetje orožje proti divjim gradnjam in cementu - Sodelovalo skoraj 200 tekmovalcev

Ena od nagrajenih cvetnih kompozicij

Cvetenje in razmnoževanje cvetja priča, da na Općinah ne obstajajo samo divje gradnje, ampak tudi močna in razširjena želja po zaščiti okolja, pri čemer je cvetje orožje proti cementu. O tem so prepričani pri Združenju za zaščito Općin po koncu letošnje izvedbe cvetlične prireditve Infiorata di Opicina - Okrasi Općine s cvetjem, katere nagrajevanje, o katerem smo že poročali, je potekalo 24. julija. Včeraj je združenje sporočilo tudi imena nagrajencev: za najlepše okrašeno javni obrat je nagrado prejela trgovina okvirjev Tullia Bizzotta v Proseški ulici št. 3, medtem ko je v kategoriji balkonov in pročelij prejel nagrado Antonio Invidia iz Alpinske ulice št. 25. Nagrada v kategoriji vidljivih vrtov s ceste je prejel Furio Tarantino iz Bazoviške ulice 26/13, medtem ko je najlepše okrašena vhodna vrata (to kategorijo so letos uvedli prvič) po mnjenju ocenjevalne komisije imela Santina Contento iz Bazoviške ulice 38.

Petčlanska komisija, v kateri so bili občinski oddbornik Paolo Rovis, predstavnik Združenja za zaščito Općin, dva zmagovalca lanske izvedbe in botanični izvedenec, je tudi podelila pet pokalov, ki so jih prejeli Elena Canale in Renzo Sclip iz stanovanjske hiše v Ul. Cipressi 3/1, Ivan Giovanni Gulis iz Proseške ulice 46, Cornelija Cola iz Ul. terana 5/1, Majda Bukavec iz Proseške ulice 20 in Ernesto Brizzi iz Bartolove ulice 1. Drugače se je na letošnjo izvedbo prijavilo skoraj dvesto tekmovalcev s svojimi cvetličnimi aranžmajmi.

Spomini na leto 1945

MIR - Teden miru ob 65. obletnici atomske bombe

Mir na kolesu: od Rižarne do Aviana

Mirovniške organizacije prirejajo vrsto pobud za razmišljjanje o miru - V treh dneh bodo prekolesarili 200 km

Levo: branje pred muzejem De Henriqueza, desno pa predstavitev pobude Mir na kolesu na Borzem trgu
KROMA

6. avgusta 1945 so Američani na japonsko mesto Hirošima odvrgli prvo atomsko bombu, tri dni pozneje, 9. avgusta, pa je ista usoda doletela mesto Nagasaki. Posledice so bile katastrofalne - 220 tisoč mrtvih v eksploziji in še dodatnih 30 tisoč zaradi radiacij. Ob 65. obletnici tega jedrskega razdejanja so se mirovniške organizacije Omizje za mir FJK, Odbor za mir sožitje in solidarnost Danilo Dolci ter Blaženi graditelji miru zamisile pobudo *Teden za mir*, da bi se spomnile neizmernega gorja, ki ga jedrsko orožje povzroča človeštvu.

Včeraj so na Borzem trgu novinarjem predstavili pobudo *Pace in bici oz. Mir na kolesu*. Predstavnica gibanja Blaženi graditelji miru Lisa Clark je pojasnila, da je atomska bomba hudičevorožje in da si pobudniki kolesarske karavane prizadevajo za spodbujanje kulture miru in razorožitve. »Večkrat pozabljam na grožnjo, ki jo za človeka predstavlja orožje. Večina žensk in moških na tem našem planetu si prizadeva, da bi se ukinilo jedrsko orožje.« Svoj protest bodo ponazorili na kolesu oz. s kolesarjenjem skozi štiri pokrajine v deželi Furlaniji-Julijski krajini. Mirovniški kolesarji naj bi v treh dneh opravili 200 km dolgo pot od Trsta do ameriške vojaške baze v Avianu. Štartali bodo v petek ob 8. uri izpred Rižarne, kjer je predvidena krajska slovesnost v spomin na žrtve bombe v Hirošimi. Prisotni naj bi bili tudi predstavniki občin Dolina, Repentabor in Zgonik ter Pokrajine Trst, ki pobudo podpirajo. Od tod jo bodo kolesarji mahnili proti Velikemu trgu, kjer se bodo ustavili pred županstvom - občane bodo opozorili na atomske tovore v tržaškem pristanišču. »Marsikdo ne ve, da je tržaško pristanišče po 2. svetovni vojni postalovojaško nuklearno pristanišče, tako kot Kopar,« je dejal Alessandro Capuzzo. Mirovniki pozivajo, naj Trst izbrišejo iz seznama jedrskih pristanišč. Karavana se bo nato pomaknila proti Krasu in se ob 11. uri ustavila še v Sesljanu, kjer bo pričakal devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret.

V Aviano bodo prispeли 9. avgusta, kjer se bodo pred ameriško bazo ob 11. uri poklonili žrtvam Nagasaki. Tu hranijo namreč 50 jedrskih bomb, ki so celo 10 do 20-krat močnejše od teh, ki sta razdejala japonski mesti. »Prezivele na Japonskem imenujejo hibakuše, kar dobesedno pomeni ljudje, ki jih je doletela eksplozija. In na hibakuše se bomo spomnili tudi mi, tako da bomo zahtevali spoštovanje pravice do življenja.«

Mirovniki so se včeraj ob 18. uri zbrali pred muzejem Diega De Henriqueza v Ul. Cumano, kjer so priredili branje odlomkov Luthra Kinga, Dolcija, Brechta in don Milana o miru. Kraj niso izbrali po naključju: pozabljeni mirovniki De Henriquez je s svojo zbirkijo tankov in granat skušali dokazati, koliko javnega denarja po nepotrebni trošimo za orožje, medtem ko bi ga lahko uporabili za razvoj ideje miru. (sas)

UL. GHIRLANDAO

Ropar v pripor takoj po dejanju

V Trstu se je v ponedeljek pri besedilu dnevu pripetil neobičajen dogodek, odziv organov pregona pa je bil hiter in učinkovit. Ropar je napadel podjetnika, ka udaril in mu odvzel večjo vsoto denarja, po naglem posegu karabinjerjev pa se je znašel za zapahi.

Zgodilo se je v ponedeljek okrog 17. ure v Ulici Ghirlandaio. 48-letnega podjetnika iz Trsta, z začetnicama P. B., je od zadaj nenadoma napadel neznanec. Tržačana je ropar močno udaril v zadnji del glave, nakar je izkoristil nezbranost žrtve in ji odvzel večjo vsoto denarja. V rokah je imel 3500 evrov. K sreči pa so se v bližini nahajali tržaški karabinjerji, ki so se hitro odzvali in storilca zatolitali pri dejanju. Roparju ni uspelo zbežati, možje v uniformi so ga zadržali. Gre za 42-letnika z začetnicama N. F., rojenega v Molfetti (podkrajina Bari) in bivajočega v Trstu. Odvedli so ga v tržaški zapor. Podjetniku so psoledice udarca v zatilje zdravili na katinarski urgenci, kjer so izdali dvo-dnevno prognozo.

TREBČE - Poletne delavnice v priredbi SKD Primorec

Spravljico v kovčku na potep

Številni mali udeleženci so v spremstvu muce Mice spoznavali različna okolja in prevozna sredstva - Zanje je skrbelo 9 vzgojiteljic in 10 pomočnic

Niti deževen dan ni pokvaril prijetnega razpoloženja malčkov in vzgojiteljic v Trebčah
KROMA

TRG HORTIS - Jutri ob 20. uri

Glasba briše razlike - koncert mladih s posebnimi potrebami

V okviru prireditve Serestate bo jutri na Trgu Hortis ob 20. uri na sporednu poseben koncert - na oder bodo stropili mladi s posebnimi potrebami, ki obiskujejo občinska dnevna središča. Na pobudo Šole za glasbo 55 in občinskega odborništva za promocijo in socialno varnost bo namreč skupina glasbenikov in pevcev občinstva postregla s sklopom pesmi, ki so jih pred časom posneli v Domu glasbe v Ul. Capitelli. Nastala sta tako CD-ja Muri in Strade v pripravi pa je že nova zgoščenka. Nadebudi pevci in glasbeniki so namreč obiskovali delavnice, v okviru katerih so spoznavali note in dali duška svojemu glasbenemu talentu.

Da glasba briše razlike in da bo včeraj nadvse prijeten, je na včerajšnjem srečanju poudaril občinski odbornik Grilli. Sam bo pred začetkom koncerta ob klavirski spremljavi Vincenza Toccana prebral poezijo Nicolette Manigagli, ki je pred kratkim preminula. Svoje glasbene sposobnosti pa bo dokazal tudi deželnki svetnik Maurizio Bucci, ki bo zaigral na bobne.

Pevcici z odbornikom Grillijem v sredi

Poletje je v Trebčah že pet let zapored sinonim za zabavo in brezskrbno druženje v Ljudskem domu, kjer domače društvo SKD Primorec prireja poletne delavnice. Letos so potekale od 28. junija do 30. julija (tedenskih izmenah) in po številu udeležencev sodeč so bile tudi tokrat zelo uspešne - vsak teden se je namreč v Trebče pripeljalo najmanj 35 otrok s širšega Krasa, a tudi iz Brege in Trsta, eden celo iz sosednje Slovenije. Zanje je skrbelo 9 vzgojiteljic in 10 pomočnic. Učiteljice so bile zelo uigrana mlada ekipa diplomiranih vzgojiteljic predšolskih otrok ali učiteljic razrednega pouka, povečini s pedagoške fakultete v Kopru, nekaj učiteljic pa se je v Trebče pripeljalo z one strani »meje.«

V dopoldanskih urah so bili otroci porazdeljeni v tri starostne skupine, tako da so sodelovali pri treh različnih delavnicah, ki so jih krožno opravljali - šlo je za likovno, glasbeno, športno, plesno, lutkovno, kuhrske in naravoslovno delavnico. Po kosišu pa je bil popoldanski del nekoliko bolj prost - na vrsti je bilo kopanje v bazenčkih, priljubljena igra v peskovniku in seveda prosto igranje. Torki so navadno minevali v znamenju izletov - mali udeleženci trebenških delavnic so se največkrat podali na sprehod kar po bližnji okolici, peljali so se s tramvajem, obiskali so kmetijo in na kolesu odkrivali kolesarsko stezo.

Rdeča nit letošnjih poletnih delavnic so bila potovanja, tako da so se v Trebčah podali s *pravljico v kovčku na potep*. Za simbol delavnic so si izbrali muco Mico, ki je zelo rada potovala in otrokom redno pošiljala razglednice in fotografije s svojih potovanj. Mica se je s kolesom na primer odpravila na podeželje, z vlakom v hribe, z ladjo na morje, s kameljo v Saharo in z raketo v vesolje - otroci so torej vsak teden spoznavali različna okolja in različna prevozna sredstva. Likovno so oblikovali raznorazne izdelke, se učili pesmice povezane s temo tedna, v okviru športne delavnice pa so uprizarjali potovanja muce Mice ... vse to pa naposled prikazali na petkovih zaključnih prireditvah pred starci.

Pretekli petek so malčki poskrbeli za slovensen zaključek pestrih delavnic. Priredili so krajši program z zabavnim kvizom za otroke in starše, ki je bil povezan seveda z mucou Mico. Ob koncu pa je otroke čakalo še presenečenje: slastna torta za proslavitev petega leta poletnih delavnic! (sas)

TEREZIJANSKA ČETRT - Primorski dnevnik spremiljal obhodno stražo poslanca Fedriga

Ligaši iskali prostitutke po zaspanih tržaških ulicah

Med enournim večernim sprehodom srečali tri dekleta - Prostovoljci so prepričani, da je problem pereč

V ponedeljek ob 22.25 stoji temno-pulta mladenka v beli srajčki na vogalu med ulicama Machiavelli in Trento. Ob sedežu banke Generali in kakih sto metrov od sedeža Severne lige kot običajno prodaja ljubezen. Najbrž ne ve, da bodo kmalu na po-hodu aktivisti Severne lige, ki nasprotujejo prisotnosti prostitutk v centru mesta.

Ob 22.30 se izza vrat strankinega sedeža prikaze nasmejani obraz Massimiliana Fedriga, poslanca Severne lige, ki je točno pred enim mesecem praznoval svoj 30. rojstni dan. Pri bližnjem kanalu in pred televizijsko kamero razloži, čemu je organiziral večerni pohod po ulicah mestnega središča. Fedriga, ki stanuje v Ulici Milano, že dalj časa opozarja, da je prostitucija v Terezijanski četrti pereč problem. Prostitutke in njihove stranke predstavljajo motec element in številni krajanji so mu izrazili svoje nelagodje. Za oko neprijetni in opolzki prizori se namreč dogajajo tudi v času, ko so še zbujeni otroci. Nadzor po njegovem mnenju ni učinkovit, Občina Trst bi morala namestiti več nadzornih videokamer, policisti in mestni redarji pa bi morali pojavu posvečati večjo pozornost. Z demonstrativno akcijo hočejo ligasi opozoriti, da problem obstaja. Fedriga meni, da prostitutki ne bomo srečali, ker se je glas že razširil: »To je prvi učinek pobude.«

Ob 22.45 se pohod začne. V skupini je poleg poslanca, novinarjev in fotografov devet aktivistov Severne lige, sedem moških in dve ženski. Najmlajši je star 16 let, ostali so srednjih let. Skoraj vsi imajo na sebi kaj zelenega, naj bo to majica, ruta ali krvata. 38-letni Radames Razza že štiri leta so-deluje s krajevno Severno ligo. Prepričan je, da je obhodnica koristna: »V Trstu, pred-vsem v primerjavi z večjimi mesti, ni dra-

Prostovoljci
Severne lige med
ponedeljkovim
sprehodom po
mestu (poslanec
Fedriga je drugi z
leve), spodaj
prostitutki in njen
domnevni zaščitnik
naglo zapuščata
prizorišče

KROMA

matično, vsekakor pa menim, da je probleme bolje predhodno preprečiti.« Prave rešitve ne pozna, saj prostitucije ni mogoče kar tako ukiniti. Morda bi jo morali dovoliti samo v stanovanjih. »Vsekakor pa so prostitutke na cesti najslabša rešitev.«

Barbara Biasiol živi v Zgoniku, stranki pa se je približala pred dvema letoma. Fedrigova pobuda se ji zdi pozitivna, saj se domačini pritožujejo. Najbolje bi bilo odsečiti prostitutke nekam v predmestje, na manj naseljeno območje. »V Zgoniku? Ne, ne. Na našem koncu teh težav nimamo in jih nočemo imeti,« pravi Barbara.

Prvi krog po skoraj neobljudenih ulicah četrti (po Ul. Milano do luteranske cerkve in Ul. Ghega ter nazaj) mine brez presenečenj. Vrnemo se na Ul. Machiavelli in končno se na vogalu z Ul. XXX. oktobra, lučaj od znane nočnega kluba, pojavi prva »kresnička« v kratkem krilcu. Skupina ligašev hodi mimo nje, z razdalje kakih petih metrov jo moški v očitni zadregi sramežljivo pogledajo. V skupini se zaslisi nekaj hihitanja. Ne ravno zadovoljno dekle se oddalji, poslanec tipka na svoj dlančnik. Trdi, da je policijo seznanil s prisotnostjo prostitutke. To je tudi vse.

Slabih 20 minut po startu, okrog 23. ure, se skupina razbije. Pritegni Tullio s svojim »padanskim« podbradnikom pozdravi prijatelje in odide domov. Sledi mu še žena v pozlačenih sandalih. Po začetnem zagonu se v tihem sprevodu po mirnem mestu kažejo prvi simptomi dolgčasa. Pred glavnim poštnim uradom se začne debata o tem, ali bo v naslednjih dneh deževalo. Na koncu drugega kroga pa se večer razziv. Na istem vogalu blizu nočnega kluba spet stoji dekle v belem krilcu s še dvema sodelavkama. Ob trojici (morda romunskih) prostitutek je moški s črno majico, ki gleda v temno izložbo trgovine. Ko se obhodnica približa na 20 metrov, se četverica oddalji. Počasi pridejo ligasi na Trg sv. Antona, najbolj aktivna člana za hip izgineta. Vrneta se: 16-letnik z zeleno kravato in smrtno resnim obrazom zatrjuje, da je videl kar šest zvodnikov. Pritruje mu njegov kolega, ki nosi majico z nazivom nemške vojske.

Na trgu srečajo Sergia Rudinija, mestnega redarja in edinega občinskega svetnika Severne lige v Dolini. »Kam greste? Aha, obhodnica? Pozabil sem, nisem vedel, da je danes,« pravi Rudini, ki se sprejava z družino. Somišljenike spremila dve minuti, zatem izgine. Prijazni Fedriga pa pojasnjuje, da sta tržaška občinska svetnika Ferrara in Portale na počitnicah, eden v Avstriji, drugi v Riminiju. »Poslanec pa je v prvi vrsti« se posmeje. Pohod se nadaljuje, novosti pa ni. Dogajanje je vse prej kot razburljivo, tržaška noč je zasprena, zglasnega spolnega nagona ni od nikoder. Pogled se tu pa tam ustavi pri kakem kratkem krilu, gre pa samo za dekleta, ki so to-pel poletni večer izkoristila za sprehod po mestu. Na Ul. Machiavelli se naposled vname klepet s policistoma oddelka Digos, ki v civilu sledita skupini nočnih straž in jo ščitita pred morebitnimi nevšečnostmi. Govor je o predpisih, nekdo meni, da je bil problem prostitutk v Trstu pred leti pravzaprav hujši, ko so z vlakom prihajale iz Vidma. Fedriga meni, da bi jih moral pre-seliti nekam v predmestje, npr. blizu »ciganskega naselja«. Približno eno uro po začetku, ob 23.45, je pobude konec. Ligaši se poslovijo, odide se tudi poslanec, ki bo nastavil budilko za zgodnje jutranje potovanje v Rim. V tišini se napotimo k avtomobilu, na vogalu pri banki Generali pa stoji temnopolto dekle v beli srajčki. Saj res, kaj pa ona? Še naprej prodaja ljubezen.

Aljoša Fonda

POLETNI FOTOUTRIP'10

Poletni fotoutrip se vrača med bralce. Po lanskem velikem uspehu vam vnovič ponujamo temo Na počitnice s Primorskim! Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu posvetite enega od svojih poletnih posnetkov. Pošljite ga na naš dnevnik preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa fotografijo dostavite tudi osebno v uredništvi v Trstu in Gorici.

PROSTITUCIJA - Odzivi na obhodnico Odbornik Enrico Sbriglia predlaga »park ljubezni«

Fabio Omero in sindikat SAP: Severna liga pa krči sredstva za varnost ...

Poslanec Massimiliano Fedriga je z obhodno stražo in izjavami o pomanjkljivem nočnem nadzoru mestnih ulic izzval več komentarjev. Zanimiv je predlog tržaškega občinskega odbornika za varnost Enrica Sbriglie. Za dejelni italijanski radijski dnevnik RAI je dejal, da bi v Trstu lahko uredili t. i. »park ljubezni«, zaščiteno območje, na katerem bi se izvajala prostitucija. »Zamisel se mi ne zdi pregrešna. Izbrani kraj bi moral biti dostopen in dostojen. Vem, da nam zakonska določila trenutno tega ne dovolijo. V prihodnje pa ne bi izključil možnosti, da bi uredili območje, kjer bi prostitutke delale pod nadzorom in plačevalne davke,« je povedal Sbriglia.

Za predstavnike avtonomnega sindikata policistov SAP je domnevna Fedrigova trditev, da je policija neučinkovita, žaljiva. »Policisti vsak dan zagotavljajo varnost državljanov in pogosto dela dlje, za naduro pa prejmejo sedem evrov,« piše v tiskovnem sporočilu sindikata. Policisti opozarjajo, da kdor spodbuja obhodnice (Severna liga) hkrati krči sredstva silam javnega reda. Fedriga je sindikatu takoj odgovoril, da sam ni nikoli omalovaževal dela policistov, temveč da se jim redno zahvaljuje. »Vtis imam, da so to pavšalni politični napadi,« je komentiral.

Do poslanca je kritičen tudi načelnik Demokratske stranke v tržaškem občinskem svetu Fabio Omero. Obhodnica je po njegovem le medijska poteza, ki ne sodi v boj proti kriminalu. »Fedriga pa ne omenja, da je njegova vlada 1. avgusta zmanjšala sredstva za storitve, kakršna je brezplačna telefonska številka za izkoriscane prostitutke,« je v tiskovnem sporočilu napisal Omero, ki pa se strinja s predlogom občinskega odbornika Sbriglie. S prostitucijo v Terezijanski četrti se je v 90. letih že ubadal tedanjí župan Riccardo Illy, ki je z odredbo skušal zajeziti problem. Pred več kot 10 leti pa so nekateri krajevni politiki predlagali, da bi prostitutke izselili v okolico neobljudene in odmaknjene industrijske cone, kjer naj bi občinska policija gostom pregledovala osebne dokumente. (af)

Martina Feri ljubi jazz (nocoj na Trgu Hortis)

Pevka Martina Feri bo, s svojo skupino, protagonistka nocnega večera festivala Trieste Loves Jazz na Trgu Hortis. Ob 21. uri bo openska pevka in klavijaturista s svojimi glasbenimi soprotniki - kitaristom Markom Čepakom, saksofonistom Julianom Tullom, basistom Pietrom Spangherom in bobnarjem Manuelfom Kosom - zapela paleto pesmi in skladb enega od najbolj znanih avtorjev in pевcev svetovne glasbene scene, Steva Wonderja.

Igre v mestu

V okviru prireditve Igra v mestnih prostorih bodo danes na sporednu tri srečanja. V parku pri Farnedu bo od 9. do 12. ure na vrsti projekt Biorazličnost, od 17. do 18. ure pa prireditve Med pravljicami in ... naročno. V parku v Ul. Frescobaldi pa bo od 17.30 do 19. ure lutkarska prireditve Burattinando.

Pri Kolonji za las ni prišlo do nove prometne nesreče

Na Ulici Commerciale, blizu športnega igrišča pri Kolonji, pred dnevi za las ni prišlo do hujše prometne nesreče. Prijetilo se je ravnov na točki, kjer je v sredo, 28. julija, izgubil življenje 80-letni Open Carlo Puri (z motornim kolesom se je zaletel v tramvaj). Avtomobilist ni upošteval utripajočih luči, ki napovedujejo prihod tramvaja, v svoji toyoti je pritisnil na plin in prečkal tračnice. Tramvaj, ki je vozil proti Trstu, se je izognil, opazili pa so ga mestni redarji, ki so čakali pri semaforju. Toyoto so ustavili, ne-previdnemu vozniku pa napisali globo v višini 78 evrov. Odbili so mu tudi šest vozniških točk.

V mestnem središču obnova talne signalizacije

Občina Trst obvešča, da se ta teden v nočnih urah nadaljujejo vzdrževalna dela na cestah. Talno prometno signalizacijo obnavljajo od 21. do 6. ure. Drevi bodo delali na ulicah Economo in Lazzaretto vecchio ter na izhodu hitre ceste pri Katinari. Jutri zvečer bodo na vrsti ulici Diaz in Cadorna ter Trg Venezia. V petek zvečer in po-nocni bodo delavci spet barvali cestične na Ulici Lazzaretto vecchio, v Terezijanski četrti pa bodo obnovili talne značke za avtobusne vnozne pasove.

Lotterija 3. avgusta 2010

Bari	5	16	77	11	4
Cagliari	49	70	86	80	2
Firenze	42	76	9	82	72
Genova	57	48	76	13	87
Milan	8	61	31	81	9
Neapelj	57	64	32	81	69
Palermo	60	27	50	56	73
Rim	83	60	36	76	77
Turin	31	4	39	88	75
Benetke	40	9	54	28	47
Nazionale	45	42	17	73	37

Super Enalotto Št. 92

8	38	48	66	70	86	jolly	75
Nagradski sklad						4.001.189,15	€
Brez dobitnikov s 6 točkami						107.051.375,70	€
Brez dobitnika s 5+1 točkami						-	€
19 dobitnikov s 5 točkami						34.588,34	€
1.879 dobitnikov s 4 točkami						319,41	€
69.459 dobitnikov s 3 točkami						17,28	€

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
16 dobitnikov s 4 točkami	31.941,00
296 dobitnikov s 3 točkami	1.728,00
4.434 dobitnikov s 2 točkama	100,00
29.639 dobitnikov s 1 točko	10,00
65.804 dobitnikov s 0 točkami	5,00

Včeraj danes

Danes, SREDA, 4. avgusta 2010

DOMINIK

Sonce vzide ob 5.52 in zatone ob 20.30 - Dolžina dneva 14.38 - Luna vzide ob 0.25 in zatone ob 15.37

Jutri, ČETRTEK, 5. avgusta 2010
MARIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 25,6 stopinje C, zračni tlak 1011 mb ustaljen, brezvjetre, vlag 57-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24,2 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 7. avgusta 2010

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Goldonijev trg 8 (040 634144), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavlj - Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Goldonijev trg 8, Ul. Revoltella 41, Ul. Tor San Piero 2, Žavlj - Ul. Flavia 39/C. Zgonik - Božje polje (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Tor San Piero 2 (040 421040).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

ARISTON - V poletni areni 21.00 »The last station«.

CINECITY - 16.30, 19.45, 22.00 »Il solista«; 16.30, 19.45, 22.00 »The box«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Predators«; 16.05, 18.05, 20.05, 22.05 »Solomon Kane«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Toy Story 3 - La grande fuga 3D«; 15.50, 17.55, 20.05, 22.05 »Toy Story 3 - La grande fuga«; 16.30, 19.50, 22.10 »The Twilight saga: Eclipse«.

FELLINI - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The box«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »Il segreto dei suoi occhi«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Il solista«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.10, 19.40, 22.00 »Kot noč in dan«; 17.30 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 19.20, 22.10 »Izvor«; 20.40 »Mora v ulici Brešov«; 18.10 »Mrk«.

KOPER - PLANETTUŠ 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 21.35, 23.59 »Mrk«; 17.00, 19.15 »Pisma Juliji«; 16.50, 19.05, 21.10 »Odrasli«; 18.20, 20.30 »Ulični pleš 3D«; 20.40 »Izvor«; 16.20, 18.40, 21.00 »Kot noč in dan«; 17.40 »Kapitalizem: ljubezenska zgodba«; 16.40, 19.00, 21.20 »Zadnji gospodar vetra - 3D«.

LUJDISKI VRT - 21.15 »L'uomo nell'ombra«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.20, 20.15 »Twilight saga: Eclipse«; 18.30, 22.15 »Solomon Kane«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Toy Story 3 - Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'uomo che verrà«; Dvorana 4: 16.30, 20.15 »Toy Story 3«; 18.20, 22.15 »About Elly«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 20.00, 22.00 »City island«; Dvorana 2: 18.30, 20.30 »Toy story 3 - 3D«; Dvorana 3: 19.50, 22.00 »Il solista«; Dvorana 4: 19.50, 22.00 »Solomon Kane«; Dvorana 5: 20.00, 22.10 »The Box«.

Šolske vesti

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA bo do konca avgusta uradi ob sobotah zaprti.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, da so od 26. julija na oglasni Deželnega šolskega urada, Ul. SS. Martiri 3 v Trstu, objavljene začasne pokrajinske lestvice za sklenitev pogodb za nedoločen/določen čas. Omenjene lestvice bodo objavljene tudi na spletnem mestu Deželnega šolskega urada www.scuola.fvg.it. Ugovori so možni v roku petih dni od objave lestvic; nasloviti pa jih je treba na Urad za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu v Trstu.

ZDRUŽENJE STARŠEV N.S.Š. SV. CIRILA IN METODA iz Katinare obvešča, da za tabor angleškega jezika »Jezikajte in šahovsko, fotografisko in računalniško delavnico MIŠK@ je možen vpis do 17. avgusta. Za dodatna pojasnila in prijave pošlji na tel. št. 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po e-pošti: zscirilm@gmail.com.

DPZIO JOŽEF STEFAN obvešča, da bodo šolski uradi zaprti ob sobotah do 21. avgusta. Redni pouk za šolsko leto 2010/11 se bo začel 13. septembra.

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinitev didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 21. avgusta. Ob ponedeljku do petka bo tajništvo odprt do 9. do 14. ure.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMSKA obvešča, da bo med poletno prekinitev didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 28. avgusta.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v š. l. 2010/11 začel v petek, 10. septembra.

Izleti

SPDT organizira od 2. do 11. septembra avtobusni izlet po Črni Gori. Povzpeli se bomo na najvišje vrhove Prokletja in Durmitorja, obiskali bomo tudi nekatere kulturne in zgodovinske znamenitosti. Zainteresirani pohitite z vpisom. Informacije na tel. št. 040-220155 (Livio).

Osmice

BORIS IN ARIELLA sta odprla osmico v Samotorci 14. Tel. 040-229199.

DEAN ima odprta osmico na Kontovelu.

DRUŽINA TERČON je odprla osmico v Mavhinjah št. 42. Vabljeni. Tel. št.: 040-299450.

KMETIJA SLAVEC je v Mačkoljah št. 133 odprla osmico. Vabljeni!

MARKO REBULA je v Slivnem št. 6 prvič odprl osmico. Pričakuje vaš obisk. Tel. št.: 347-3934871.

NA KONTOVELU »KAMENCE« je odprta osmica.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v oljčnem gaju.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36, tel. št. 040-229198.

OSMICO sta odprla Nini in Stano, Medja vas št. 14. Tel. št. 040-208553.

OSMICO je odprla družina Terčon v Cerovljah št. 30. Tel. št.: 040-299435.

OSMICO sta odprla Grozdana in Edo v Repnu št. 18. Tel. 040-327472.

PAOLO PERNARČIĆ - Medja Vas 21 ima odprto osmico. Tel. 040-208601.

STANKO je na Opčinah odprl osmico. Tel. 040-211454.

V PRAPROTU št. 15 je odprl osmico Ivan Gabrovec, toplo vabljeni. Tel. št.: 329-1540629.

V SALEŽU n'Pulj sta odprla osmico Just in Bojana. Vabljeni!

ŠUBER ima odprto osmico na Opčinah. Vabljeni!

Obvestila

ODSEK ZA ZGODOVINO bo zaprt do 14. avgusta.

RAZSTAVA KLAVDU PALČIČ - Likovna prehajanja: danes, 4. avgusta, ob 18. uri (odhod avtobusa s trga Oberdan) v spremstvu avtorja ogled velikih plakatov razobešenih v tržaškem mestnem središču.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADE PERTOT v Nabrežini bo zaprta do četrtega, 5. avgusta. Redno bo spet delovala od ponedeljka, 9. avgusta dalje.

KRUT obvešča, da je na razpolago še nekaj prostih mest za skupinsko letovanje na Malem Lošinju ob 28. avgusta do 4. septembra. Prijave na petka, 6. avgusta, od 9.

do 13. ure, na sedežu ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

TPK SIRENA prireja tradicionalno Karnevalado od 6. do 8. avgusta. V petek, 6. ples z ansamblom »Alter Ego«, v soboto, 7. in nedeljo, 8. avgusta, ples z ansamblom »Old Stars«. Odprtje kioskov ob 19. uri, ples začne ob 20.30.

FC PRIMORJE vabi na Prosek na šagro v soboto, 7. in v nedeljo, 8. avgusta.

NARAVOSLOVNI DIDAKTIČNI CENTER (Bazovica št. 224, tel. 040-3773677, 336-6867882) bo odprt vsak ponedeljek, sredo, četrtek in petek od 9. do 13. ure, v torkih od 14. do 20. ure. Vstop prost. V prostih poteka razstava fotografa Umberita Tognoliija »Jama Skilan 5720 JK«.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do petka, 10. septembra, obratovali od 9. do 13. ure in da bodo zaprti od 9. do 13. avgusta.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU bo do 11. avgusta (vključno) odprta ob ponedeljkih in sredah, med 15. in 19. uro. Za dopust bo zaprta od 16. do vključno 25. avgusta.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča, da je tržaški urad odprt od 9. do 13. ure in da bo zaprt od 16. do vključno 20. avgusta.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE obvešča, da bo zaprta ob 10. avgusta.

MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA za srednješolce v soorganizaciji ZSKD se bo letos odvijala v Vuzenici od nedelje, 22., do sobote, 28. avgusta. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Informacije na tel. št. 040-635626.

NEKDANJI UDELEŽENCI MEDNARODNE LIKOVNE KOLONIJE Vuzenica-Porabljeno-Koroška-Italija: ob 40-letnici kolonije vabimo vse, ki so kadarkoli sodelovali, na jubilejna praznovanje in srečanja, ki bodo 22. avgusta v Vuzenici (SLO) ob 15. uri. Udeleženci bodo prejeli jubilejni almanah, katerega pokrovitelj je predsednik RS dr. Danilo Turk. Ostale informacije na ZSKD in na spletni strani www.zskd.org.

ODHOD UDELEŽENCI POLETNIH USTVARJALNIH DELAVNIC ZSKD je v ponedeljek, 23. avgusta, zbirališče ob 7.45 v Trstu na Trgu Oberdan, odhod avtobusa ob 8. uri. V Gabrijah (GO) pa je zbirališče ob 8.40 na parkirišču pri restavraciji Da Tommaso, odhod avtobusa ob 8.45. Delavnice se zaključijo v soboto, 28. avgusta, ob 11. uri z zaključno predstavo za stare.

TPK SIRENA IN ZŠSDI organizirata jadralne (teorične in praktične) tečaje. Nudita jadralno opremo in logistiko, strokovno vodstvo ter vpis v Jadralsko zvezo-FIV. Potrebna sta dobro poznавanje plavanja in zdravniško spričevalje. Razred optimist - od 6 do 10 let: od ponedeljka do petka od 8. do 17. ure, od 23. avgusta do 3. septembra. Vpis najkasneje 14 dni pred začetkom vsakega tečaja. Informacije in vpis v tajništvo društva TPK Sirena, Miramarški drevored 32, ob ponedeljkih in petkih od 18. do 20. ure ter ob sredah od 9. do 11. ure; tel.: 040-422696; fax 040-4529907; tpkcntsirena@libero.it.

SPORTNO ZDRUŽENJE BOR in ZŠSDI bo priredila, na Stadionu 1. Maja, poletni sportni teden. Potekal bo od 23. do 27. avgusta. Posebna pozornost bo namenjena odbojki, ritmični in košarki. Seveda bo čas za spoznavanje tudi

ARHITEKTURA - Druga študija v slovenščini

Temeljita predstavitev opusa Maksa Fabianija

Delo arhitektov Andreja Hrauskyja in Janeza Koželja ter fotografa Mirana Kambiča je izšlo pri CZ

Kadar nanese beseda na predstavnike slovenske arhitekture prejšnjega stoletja, se na vrhu drug ob drugem znajdeta Maks Fabiani in Jože Plečnik. O prvenstvu enega ali drugega so mnena poznavalcev deljena. Imela sta veliko skupnega, poleg učitelja Ota Wagnerja in prvih uveljavitev na Dunaju ter pomembnih del na Češkem sta oba vtisnila tudi globok pečat Ljubljani: starejši Fabiani v letih po potresu, medtem ko je Plečnik zlasti med svetovnima vojnama naredil veliko več. Njegova dela v slovenski prestolnici so tudi bolj znana, zato pa je Fabiani dosegel višja priznanja in časti, celo prvi doktorski naziv v arhitekturi v habsburški monarhiji, največ njegovih stvaritev pa je nastalo na zahodnem robu slovenskega ozemlja, na Krasu, v Opatiji, Trstu in na Goriškem.

V slovenski zavesti bolj navzočemu in cenjenemu Plečniku je bilo posvečenih že več monografij, Maks Fabiani pa zdaj - z delom arhitektov Andreja Hrauskyja in Janeza Koželja ter fotografa Mirana Kambiča - dobiva, po obsežni monografiji Marka Pozzetta (1997), še drugo temeljito, slikovno bogato knjižno predstavitev v slovenščini. Avtorja želite s to izdajo Cankarjeve založbe neobremenjeno prikazati v objektivnejši luči delo arhitekta, ki se je, kot pravita, moral za svoj obstoj in poslanstvo ves čas prilagajati zgodovinskim okoliščinam. Vse življenje je bil,

čeprav arhitekt avstrijske, italijanske in slovenske identitete, v resnicu disident in za vse oblasti sumljiv tujec: za Avstrijo Italijan, za Italijane Avstrijec in Slovence, za Slovence pa Italijan, a tudi velik Slovenec.

Hrausky in Koželj seveda ne moreta mimo Plečnika in pri tem pripominjata, da mu je Fabiani na začetku poti veliko pomagal, pozneje pa so se njuni odnosi močno zapletli. Premalo je znano, še opozarjata, da je Plečnik v Ljubljani izvedel marsikatero Fabianijevo urbanistično zamisel, njegov vpliv pa je med drugim opazen tudi na pročelju Narodne in univerzitetne knjižnice. Podobno je Fabiani podpiral slikarje impresioniste ter arhitekta Josipa Kostaperairo in Janeza Jagra.

Orisul dolge življenske poti Maksa Fabianija, svestovljana iz Kobdila na Krasu, v knjigi sledijo predstavitev njegovih pomembnejših arhitektur in prezidav: od Artarie, Uranie in drugih na Dunaju ter Konopišta, gradu prestolonaslednika Franca Ferdinandu na Češkem, prek Krisperjeve, Hribarjeve in Bambergove hiše, Jakopičevega paviljona in današnje Mladike v Ljubljani, Trgovskega doma in cerkve Svetega srca v Gorici ter del v bližnjem Šempetu do Narodnega doma, hiše Bartoli in palače Stabile v Trstu ter celovite ureditve Štanjela, kjer je bil Fabiani v letih 1935–1945 župan.

Iztok Illich

FILM

Umrl scenarist Tom Mankiewicz

Na svojem domu v Los Angelesu je v starosti 68 let umrl ameriški scenarist, televizijski producent in režiser Tom Mankiewicz. Poleg prvih dveh filmov o Supermu je Mankiewicz napisal tudi scenarije za ciklus filmov o Jamesu Bondu, med njimi Diamanti so večni, Živi in pusti umreti ter Mož z zlato pištolo.

Mankiewicz je svojo kariero začel kot pomočnik režisera Michaela Curtiza pri vesternu "The Comancheros" iz leta 1961, kjer je v glavni vlogi nastopil John Wayne. Leta 1970 je v predelavo sprejet scenarij za film o tajnem agentu 007 Diamanti so večni, kar se je kasneje izkazalo za začetek dolgoletnega sodelovanja pri snemanju legendarnih akcijskih filmov o Jamesu Bondu. Mankiewicz je bil tudi avtor scenarija za filma Vohun, ki me je ljubil in Operacija vesolje.

Režiser Richard Donner mu je konec 70. let prejšnjega stoletja v obdelavo ponudil scenarij za film Superman. Kasneje je Mankiewicz kot svetovalec sodeloval še pri nadaljevanju Supermana. "Film Superman je bil uspešen tudi zaradi Toma. S svojim izvirnim smislom za humor je znal filmskem liku prizgati iskro življenja," je v izjavi ob Mankiewiczevi smrti v soboto dejal Donner.

Tom Mankiewicz je bil član znamenite hollywoodske družine Mankiewicz, oče, Joseph L. Mankiewicz, je bil režiser filmskih klasičnik Vse o Evi in Bosonoga grofica, njegov stric, Herman J. Mankiewicz, pa je bil soavtor scenarija za film Državljan Kane.

BERLIN - V muzeju Martin-Gropius-Bau

Izredno zanimanje za retrospektivo Fride Kahlo

Retrospektiva del mehiške umeatrice, ki je od začetka maja na ogled v berlinskem muzeju Martin-Gropius-Bau in o kateri smo v dnevniku že obširno poročali, je doslej pritegnila že 200.000 obiskovalcev, kar je, kot je za nemško tiskovno agencijo dpa povedal direktor muzeja Gereon Sievernich, odziv, ki presega vsa pričakovanja. Ljubitelji umetnosti na ogled slik čakajo tudi štiri ure. Retrospektiva Fride Kahlo bo na ogled do 9. avgusta, zato Sievernich v teh dneh pričakuje še povečano zanimanje obiskovalcev, med katerimi je največ turistov.

V Berlino je razstavljenih več kot 150 slik in risib iz nekaterih najpomembnejših mehiških javnih in zasebnih zbirk ter zasebnih zbirk v

ZDA. Na ogled je tudi mavčni steznik, ki ga je umetnica poslikala, in nekaj del iz zadnjih let njenega življenja.

Slike spremlya več ducatov fotografij. Nekatere najbolj poznane portrete Fride Kahlo so posneli svetovno znani fotografi, nekaj fotografij pa je iz zaseb-

ne družinske zbirke umetničine pranciščakinje Christine Kahlo.

Frida Kahlo se je rodila 6. julija 1907. V mladosti je bila hudo poškodovana v prometni nesreči z avtobusom,

ki jo je za daljša obdobja priklenila na posteljo. Slikati je začela po nesreči. Med letoma 1950 in 1951 je prestala več operacij. Umrla je leta 1954, ikona pa je postala v poznih 70-ih letih.

Poznana je predvsem po številnih avtoportretih, preko katerih se je skušala spriznatiti s svojo nesrečo, viharnim zagonom z muralistom Diegom Riverom in nezmožnostjo imeti otroke.

MLADIKA - Literarni natečaj 2010

Namenjeno avtorjem črtic, novel in pesmi

Revija Mladika razpisuje XXXIX. nategnati literarni natečaj za izvirno še neobjavljenico črtico, novolet ali ciklus pesmi.

Na razpolago so sledeče denarne nagrade:

Proza

- prva nagrada 400 €
- druga nagrada 300 €
- tretja nagrada 250 €

Pesmi

- prva nagrada 200 €
- druga nagrada 150 €
- tretja nagrada 100 €

Rokopise je treba poslati v dveh čitljivo pretipkanih izvodih (format A4) na naslov MLADIKA, Ulica Donizetti 3,

34133 TRST, do 1. DECEMBRA 2010. Rokopisi morajo biti opremljeni samo z gesлом ali šifro. Točni podatki o avtorju in naslov naj bodo v zaprti kuverti, opremljeni z istim gesлом ali šifro. Teksti v prozi naj ne presegajo deset tipkanih strani (oziroma 30.000 znakov), ciklus poezije pa naj predstavlja samo izbor najboljših pesmi (največ deset). Tekste in šifre lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov: redakcija@mladika.com

Ocenjevalno komisijo sestavljajo: pisateljica Vilma Purič, prevajalka prof. Diomira Fabjan Bajc, pisateljica Evelina Umek, prof. Marija Cenda ter odgovorni urednik revije Marij Maver. Mnenje komisije je dokončno.

Izid natečaja, ki je odprt vsem, ne glede na bivališče, bo razglasen ob slovenskem kulturnem prazniku – Prešernovem dnevu – na javni prireditvi in v medijih. Vsi teksti ostanejo v lasti Mladike. Nagajena dela bodo objavljena v letniku 2011. Objavljena bodo lahko tudi nenagrajena dela, za katera bo komisija mnenja, da so primerna za objavo. Rokopisov organizatorji ne vračajo!

GLASBA

Afterhours na festivalu Este

Ta teden se zaključuje četrti glasbeni festival Este, ki poteka v mestu Este pri Padovi. Festival, ki se odvija v amfiteatru mestnega gradu, si že nekaj let prizadeva za promocijo novih italijanskih glasbenih skupin.

Letošnjo izvedbo bo v petek zvečer, v sklopu svoje poletne glasbene turneje, zaključil znani milanski bend Afterhours. Skupina ima za sabo že dvajsetletno glasbeno kariero in velja za enega najboljših bendov italijanske alternativne rock scene.

Afterhours sestavljajo pevec in kitarist Manuel Agnelli, kitarist Giorgio Ciccarelli, basist Roberto Dell'Era, pianist Enrico Gabrielli, violinist Rodrigo D'Erasco in bobnar Giorgio Prette. Med poletno glasbeno turnejo zasedbo ponovno nastopa tudi nekdanji kitarist Xabier Iriondo, ki je bil v 90. letih stalni član skupine.

Bend bo v petek zvečer (pričetek ob 21.30) poskrbel za mešanico starih uspešnic in komadov zadnjega albuma I Milanesi ammazzano il sabato. Vstopnice lahko kupite pri blagajnah festivala in znašajo 18 evrov. (R. D.)

LITERATURA - V Novem mestu

Prvi mednarodni seminar za prevajalce

Sodelovalo bo 16 tujih prevajalcev slovenske literature

V Novem mestu bo med 17. in 22. avgustom v organizaciji javne agencije za knjigo potekal prvi mednarodni prevajalski seminar slovenske književnosti. Seminar bo 16 tujim prevajalcem slovenske literature ponudil vpogled v stanje sodobne slovenske književnosti in možnost sodelovanja s slovenskimi in tujimi avtorji, kritiki, založniki in predavatelji.

Prevajalski seminar bo dvodelen. Na vsakodnevni prevajalski delavnici se bodo udeleženci pod vodstvom gostujocih avtorjev in strokovnih vodij delavnic posvečali izbranim leposlovnim odlomkom. Za delovno gradivo so izbrali roman Milana Dekleva Zmagoslavje podgan, Tovarišjo in pet izbranih pesmi Edwarda Kocbeka, novele Katarine Marinčič z naslovom O treh ter roman Suzane Tratnik Tretji svet.

V drugem delu seminarja bodo udeleženci prisluhnili predavanjem o sodobni slovenski književnosti, založništvu in promociji slovenske literature. V sklopu literarnih večerov se bodo v živo predstavili Dekleva, Marinčičeva in Tratnikova.

Izbrani prevajalci prihajajo iz Makedonije, Črne gore, ZDA, Romunije, Argentine, Litve, Rusije, Italije, Bosne in Hercegovine, Avstrije, Madžarske, Češke in Poljske.

Seminar javna agencija pripravlja z namenom povečanja števila izidov knjižnih objav vrhunskih prevodov slovenskih literarnih del na tujem, za boljšo obveščenost prevajalcev in spodbujanje čim tesnejšega sodelovanja med slovenskimi avtorji, založbami in prevajalci, so spočeli organizatorji. (STA)

BLIŽNJI VZHOD - Ubiti najmanj dva libanonska vojaka, libanonski novinar in izraelski častnik

Na meji med Izraelom in Libanonom krajši spopad

Izraelska vojska je hotela podreti drevo na meji, s čimer je izzvala libanonsko streljanje

TEL AVIV/BEJRUT/NEW YORK - Na meji med Izraelom in Libanonom je včeraj izbruhnil spopad, ko so se izraelska vojska in libanonske sile medsebojno obstreljevale. Pri tem so bili po zadnjih podatkih ubiti najmanj dva libanonska vojaka, libanonski novinar in izraelski častnik. Še en izraelski vojak je bil ranjen.

Informacije o tem, kdo je kriv za streljanje, si nasprotujejo. Izraelska vojska vztraja, da je zanj v celoti odgovorna libanonska stran. Libanonski vojaki naj bi namreč začeli brez povoda streljati na izraelsko patruljo, ki se je nahajala na izraelski strani meje in je opravljala "rutinska vzdrževalna dela". Izraelski vojaki so nato le odgovorili na strele Libanoncev. Po drugi strani so po trditvah libanonskih virov izraelski oklepni vodri na libanonsko ozemlje, kjer so nameravali podreti drevo, ki naj bi oviralo njihov razgled na libanonsko stran.

Kot pojasnjuje ameriška tiskovna agencija AP, fotografije kažejo, da so se izraelski vojaki z žerjavom dvignili preko ograje, ki ločuje obe državi in jo je postavil Izrael. A ker ograja ne poteka točno po meji, ki so jo zarisali ZN, Izrael vztraja, da se sporno drevo, ki je sicer na libanonski strani ograje, dejansko nahaja na izraelskem ozemlju.

To je bil najhujši incident med Izraelom in Libanonom od silovite izraelske ofenzive proti libanonskemu šiitskemu gibanju Hezbollah leta 2006, v kateri je umrlo 1200 Libanoncev in 160 Izraelcev. Hkrati je prvi, ki je terjal smrtne žrtve. Na meji med državama, na kateri so po omenjeni vojni nametili 12.000 modrih čelad, je bilo namreč doslej relativno mirno.

Začetnemu streljanju, ki je trajalo nekaj minut, je sledilo več ur obstreljevanja, tudi topniškega, Izrael pa je na območje poslal tanke in helikopterje. Neimenovani libanonski vojaški viri so poleg tega sporočili, da so bili na libanonsko vas Adiseh ob meji izstreljeni topniški izstrelki, pri čemer je bil en civilist ranjen, novinar dnevnika Al Ahbar pa ubit.

Mirovne sile ZN v Libanonu (Unifil) so po incidentu pozvale k čim večji zadržanosti. Kot so poudarili, je njihova prva naloga sedaj na območju znova vzpostaviti mir. Pripadniki Unifila so tudi že navzoči na območju spopada, kjer ugotavljajo, kakšne so bile okoliščine incidenta.

Izrael je po incidentu Libanon posvaril, da bi se lahko soočil s "posledicami", če bo na meji med državama prišlo do novih tovrstnih "motenj". Po mnenju Izraela je za ta hud incident odgovorna libanonska vlada, so ob tem še sporočili iz urada izraelskega zunanjega ministra Avigdora Libermana.

Slednji je izraelskemu veleposlaniku v ZN tudi naročil, naj pri generalnem sekretarju ZN Ban Ki Moonu in Varnostnem svetu ZN zaradi incinta vloži formalno pritožbo. Pritožbo v VS ZN zaradi incinta je navedel tudi Libanon.

Libanonski predsednik Michel Suleiman je obsodil nasilje, poveljstvo libanonske vojske pa pozval, naj "se ne glede na žrtve postavi po robu vsaki izraelski agresiji". Kot je ocenil, so za streljanje krivi izraelski vojaki, ki so prestopili t.i. modro črto med državama in s tem kršili resolucijo ZN 1701, s katero se je končala vojna leta 2006. Libanonski premier Saad Hariri je podobno obsodil izraelsko kršitev libanonske suverenosti ter zahteval, da ZN in mednarodna skupnost izpolnijo svojo nalogo in pritisnejo na Izrael, naj preneha s svojo agresijo.

Vodja Hezbolaha Hasan Nasrala je medtem več tisoč prvržencem, ki so se zbrali na jugu prestolnice Bejrut, po video povezavi sporočil, da so pripadnikom gibanja ukazali, naj se na nasilje ne odzovejo. S tem, da ne bodo zaenkrat storili ničesar, je tudi že seznanil

Izraelski vojaki na območju spopada

ANSA

predsednika Suleimana, je povedal. Je pa Nasrala včerajšnje dogodek označil kot "junaške" za libanonsko vojsko ter zatrdil, da se bo Hezbollah, če se bo nasilje nadaljevalo, Izraelu maščeval.

Na incident se je odzvalo tudi palestinsko gibanje Hamas, ki je libanonsko vojsko pohvalilo, ker se je soočila z izraelskimi silami, ki so se skušale vtihotapiti na libanonsko ozemlje. "Izrekamo poklon libanonski vojski, ki ima vso pravico odgovoriti na ponavljajoče se sionistične kršitve ozemeljske celovitosti in suverenosti," je sporočil Hamas.

Na sedežu ZN v New Yorku so predstavniki držav članic VS ZN za začetnico vratili že razpravljeni o dogajanju na izraelsko-libanonski meji, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Kot je sporočil predstavnik Rusije pri ZN Vitalij Čurkin, je VS ZN globoko zaskrbljen in se pridružuje pozivu generalnega sekretarja ZN Ban Ki Moona, naj se obe strani vzdržita nadaljnega nasilja. Kot je še dejal, sedaj čakajo na izsledke preiskave, ki jo je po incidentu sprožil Unifil.

Zaskrbljenost je izrazila tudi visoka zunanjja predstavnica EU Catherine Ashton, ki je prav tako obe strani pozvala k zadržanosti in izogibanju nasilja ter se zavzela za preiskavo incidenta. Podoben odziv je že prišel tudi

iz ameriškega State Departmenta.

RUSIJA - Razmere se zaradi suše in vetra še zaostrujejo

V državi je včeraj divjalo 529 požarov, ki so doslej terjali najmanj 41 smrtnih žrtev

MOSKVA - Zaradi požarov, ki že več dni divjajo in se širijo po Rusiji, so se razmere v nekaterih delih države včeraj še zaostrike. V najbolj prizadeti regiji Nižni Novgorod so se ognjeni zublji na območju Sarov približali centru za jedrske raziskave, zaradi česar je tja odpotoval vodja ruske jedrske agencije Rosatom Sergej Kirijenko.

Na območju Sarova je na delu več kot 2200 gasilcev in reševalcev, katerih naloga je tudi zaščita omenjenega centra, ki je pomemben za razvoj ruskega orožja.

Požari, ki so najhujša naravna katastrofa v Rusiji v zadnjih desetletjih, so po zadnjih podatkih zahtevali že 41 smrtnih žrtev. Kot je sporočilo rusko ministrstvo za zdravje, ognjeni zublji glede na ponedeljkove podatke pustosijo po 17 ruskih regijah. V devetih regijah prebivalstvo že potrebuje zdravniško in sanitetno pomoč.

V zadnjih 24 urah so zabeležili 323 novih požarov, sicer pa trenutno v državi divja 529 požarov na območju, veli-

Odpuščeni delavec v ZDA pobil nekdanje sodelavce

HARTFORD - Ameriški mediji počitajo, da je uslužbenec skladisa distribucijskega podjetja za pivo in vino v zvezni državi Connecticut včeraj zjutraj ob 7.30 zjutraj po krajevnem času s puško ustrelil nekaj nekdanjih sodelavcev, pri tem dva ubil, na koncu pa še sebe. Uslužbenec Omar Thomas bi moral biti včeraj zjutraj odpuščen.

Do streljanja je prišlo v mestu Manchester v podjetju "Hartford Distributors". V času zločina se je na delovnem mestu nahajalo najmanj 40 ljudi. Med ranjenimi je tudi podpredsednik podjetja, ki je preživel. Bolnišnica v bližnjem mestu Hartford je sprejela na zdravljenje tri osebe, od katerih je ena v kritičnem stanju.

BP bo skušal zamašiti vrtino

NEW ORLEANS - Britanska naftna družba BP je v pondeljek sporočila, da bo včeraj začela t.i. postopek zamašitve naftne vrtine na dnu Mehikiškega zaliva "odzgoraj" oziroma s pošiljanjem blata in cementa z ladij na površje neposredno skozi prečevalec izbruhna v vrtino. BP in predstavniki ameriške vlade so doslej trdili, da je edina končna rešitev za ekološko katastrofo dokončanje rešilne vrtine, skozi katere bi vrtino zamašili z blatom in cementom. (STA)

PAKISTAN - Najhujša vodna ujma v državi v zadnjih 80 letih

Poplave terjale več tisoč žrtev, prizadetih že več kot tri milijone ljudi

ISLAMABAD - Hude poplave, ki se že več dni širijo po Pakistanu, so po zadnjih podatkih prizadete 3,2 milijona ljudi. Več kot 1400 ljudi je po včerajšnjih podatkih Unicefa v naraslih vodah umrlo, medtem ko reševalci domnevajo, da je smrtnih žrtev še precej več, vsaj okoli 3000.

Sklad ZN za pomoč otrokom (Unicef) je opozoril, da bi lahko zaradi nastalih razmer izbruhnile bolezni. Pri tem so še izpostavili, da je med več kot tri milijone prizadetih milijon otrok. Prizadeti pa nujno potrebujejo pitno vodo, hrano in zdravila.

Da je zaradi poplav ogroženo zdravje več sto tisoč ljudi, opozarja tudi Svetovna zdravstvena organizacija (WHO), ki koordinira pošiljanje nujnih zdravil in medicinske opreme na prizadeta območja na severozahodu Pakistana. Doslej so zagotovili zdravila za več kot 200.000 ljudi. V WHO opozarjajo predvsem na nevarnost bolezni, ki se lahko prenašajo z vodo, kot so diareja in okužbe dihal, ter na dejstvo, da so podivljane vode uničile številne zdravstvene objekte. Predstavniki Svetovnega programa za hrano (WFP) so medtem sporočili, da so nujno pomoč v hrani in nedeljo in ponedeljek dostavili 42.000 Pakistancem, do konca tedna pa bodo predvidoma pomagali 250.000 ljudem. A kot je opozorila tiskovna predstavnica WFP Emilia Casella, pomoč v hrani potrebuje okoli 1,8 mi-

lijona ljudi, velika večina v pokrajini Hiber Pahtunkva.

Poplave, najhujše v več kot 80 letih, se medtem širijo v osrčje države, pa tudi na vzhod in jug, deževje na severozahodu Pakistana pa je tamkajšnje razmere še poslabšalo. Poplave so namreč najbolj prizadele prav pokrajino Hiber Pahtunkva na severozahodu države, ki jo sicer že vrsto let pesti tudi nasilje zaradi tamkajšnjih talibánov in borcev Al Kaide.

Narasle vode so uničile ceste, telekomunikacijske naprave ter odnesle mostove, po navedbah oblasti več kot 100. Narasle vode sedaj ogrožajo tudi tretej največji jez v državi, jez Varsak. Zaradi tega so oblasti v Hiber Pahtunkvi od prebivalcev severnih predmestij mesta Pešavar že zahtevale, naj zapustijo svoje domove. Če se ti na zahtevo ne bodo odzvali, bodo oblasti izvedle prisilno evakuacijo.

Prebivalstvo medtem izraža nezadovoljstvo z ravnanjem oblasti, predvsem pa jih jezi, da je predsednik Asif Ali Zardari sredi takšnega stanja odpovedal na obisk v Evropo. V reševanje in oskrbovanje prizadetih je sicer s helikopterji, ladjami in drugo infrastrukturo vpeta pakistanska vojska, pa tudi vladne agencije ter različne politične in dobrodelne organizacije. Pomagala naj bi tudi vsaj ena skrajna skupina, domnevno povezana z bortci iz islamistične organizacije Laškar-e-Taiba. (STA)

GORICA - Občina onemogočila mlademu paru poroko na Transalpini

Na novogoriški strani bi ju poročili, kjer koli bi hotela

Arčon: Škoda, ker se nista oglasila pri nas - Bianchini: Zakonska določila le izgovori, v resnici ni politične volje

Trg z dvema imenoma:
Transalpina v Gorici,
Trg Evrope v Novi Gorici

V Novi Gorici bi gladko, brez težav in po vrhu še z veseljem uresničili njuno željo po poroki na Trgu Evrope - Transalpini, v Gorici pa tega niso bili sposobni storiti, saj so določila civilnega zakonika za mestne upravitelje očitno nepremostljiva ovira. »Škoda, ker se nista oglasila pri nas,« je včeraj izjavil novogoriški podžupan Matej Arčon, saj bi se lahko poročila na slovenskem delu Trga Evrope.

»Mlada zaročenca sta se pred nekaj tedni obrnila name in me vprašala, ali bi sprejel vlogo matičarja in ju poročil na skupnem trgu obec Goric. Seveda sem njuni prošnji privolil in takoj zatem sta zaprosila občinsko upravo za dovoljenje. Z izgovorom, da člena civilnega zakonika št. 106 in 110 tega ne predvidevata in da se v Gorici civilne poroke lahko sklepajo le na županstvu, v njegovem parku in na gradu, so na občini prošnjo zavrnili. Meni se zdijo, da so zakonska določila zgolj izgovor, v resnici pa na občini ni bilo politične volje, da bi ugodili želji mladih zaročencev,« pojasnjuje Livio Bianchini, občinski svetnik Levce in svobode, ki se je v ponedeljek o zadevi pogovoril z namestnikom prefektinje Glorie Alegretto. »Na prefekturi sem dobil podobne odgovore kot na občini, zdaj pa čakam, da mi župan Ettore Romoli s pismom potrdi razloge, zaradi katerih so prošnjo mladega para zavrnili,« pojasnjuje Bianchini, ki je razočaran radi togosti javne uprave in njene nepraviljenosti na novosti.

Ce je želja mladega para neuresničljiva na italijanski strani skupnega trga obec Goric, to ne nikakor velja za slovensko. »V Sloveniji se lahko pari poročijo tudi drugje, ne samo v uradnih prostorih. Tako veliko porok opravimo na domu, na domaćem dvorišču, nekje v naravi, tudi na vrhu Krna, če si tako želite ženin in nevesta. Mladi goriški par bi se nedvomno lahko poročil na slovenskem delu Trga Evrope. Škoda, ker se nista oglasila pri nas, saj bi jima z veseljem ustregli. Želimo pa jima veliko sreče v zakonu, kjer koli se bo stava poročila,« je v imenu novogoriške mestečne občine povedal podžupan Arčon.

Postopek za italijanske državljanje, ki se želijo poročiti v Sloveniji, ni posebno zapleten. Najprej morata bodoča zakonca na razglasni deske matične občine objaviti oklic, nato pa morata z overjenim potrdilom, da ni zadržkov za sklenitev zakonske zveze, izpisom iz rojstne matične knjige, potrdilom o samskem stanu, podatki o pričah in dokazom o državljanstvu vložiti vlogo za poroko pri matičarju slovenske upravne enote, na območju katere želita skleniti zakonsko zvezo. Dokumente mora zapriseženi tolmač prevesti v slovenščino. Ko upravna enota izda soglasje, se lahko tuja državljanja poročita. Za sklenitev zakonske zveze je potrebna tudi prisotnost dveh prič. Po sklenitvi zakonske zveze dobita novoporočena poročni list, ki ga nato registrira še matični urad občine, v kateri imata zakonca bivališče. (dr)

NOVA GORICA - Matej Arčon o svojih izkušnjah pooblaščenca

Po želji poroka tudi na domu

Letos trinajst zakonskih zvez od devetdesetih sklenjenih med slovenskim državljanom in tujcem, le v dveh primerih pa sta se na Novogoriškem poročila tuja para

Na novogoriških upravnih enotah se zakonske zveze sklepajo na štirih uradno določenih prostorih, in sicer na gradu Kromberk, gradu Dobrovo, na dvoru Vogrsko in na sedežu upravne enote, od leta 2003 pa se je mogoče na izrecno željo poročiti tudi drugod.

Novogoriški podžupan Matej Arčon, ki je od leta 2008 eden od devetih pooblaščencev, ki poleg načelnika upravne enote ob prisotnosti matičarja lahko sklepa zakonske zveze na območju novogoriške upravne enote, je s tem v zvezi navedel podatek, da je poročil že blizu petdeset parov, od tega kar nekaj izven uradnih prostorov, na primer na dvoru Zemono, v gostišču Pri Frankotu pri Kobaridu, v par-

MATEJ ARČON

FOTO N.N.

ku pred gradom Kromberk, v kateri od lovskih koč, med nedavnim svetovnim nogometnim prvenstvom v Južnoafriški republiki pa je v Grgarju zakonsko zvezo sklenil kar na domaćem vrtu. V dveh letih, odkar je pooblaščenec, je poročil le en mešan par med Slovenko in Italijanom, nobenega para pa ni poročil na res nenavadni ali izbarjni lokaciji.

»Kot pooblaščenec sklenem zakonsko zvezo na izrecno željo para, ki stopa v zakon, oziroma ko pridem kot pooblaščenec na vrsto. Zgodilo se je že, da sem jih poročil šest v enem dnevu,« je še povedal Arčon in nas za podrobnejša pojasnil na slovju na novogoriški poročni urad oziroma upravno enoto. Vodja oddelka za upravne notranje zadeve, Tanja Kralj, je pojasnila, da je bilo v prvi polovici leta 2009 na območju novogoriške upravne enote sklenjenih 90 zakonskih zvez, kar je za 20 odstotkov več kot v letu 2009. Navdala je, da so se izven uradnih prostorov v tem obdobju poročili le štirje pari, kar je za polovico manj kot lani. Poudarila je še, da je bilo trinajst zakonskih zvez od omnenih devetdesetih sklenjenih med slovenskim državljanom oz. državljanom in tujcem oz. tujko, le v dveh primerih pa sta se za poroko na Novogoriškem odločila tuga para. V zvezi z lokacijami sklenitve zakonske zveze izven uradnih prostorov je še povedala, da si bodoči zakonci za to največkrat izberejo turistične kmetije. (nn)

TRŽIČ - 37-letnega Massima Tomassonija pogrešali od sobote

Morje vrnilo truplo

Nesrečnega ribiča, ki ob ženi Chiari zapušča 10-letnega sina, so našli pred izlivom kanala Quarantia - Vzrok smrti bo pojasnila obdukcija

Massimo Tomassoni (levo); njegovo truplo so včeraj našli potapljači posebnega karabinjerskega oddelka (desno)

ALTRAN

Včeraj dopoldne je morje vrnilo svojcem truplo Massima Tomassonija, 37-letnega vodnega inštalaterja iz Tržiča, ki so ga pogrešali že od sobote zjutraj. Truplo je potapljaška ekipa karabinjerjev našla ob 10.55 pred izlivom kanala Quarantia, to je na območju, kjer je luška kapetanija glede na morske tokove in vetrove osredotočila iskalno akcijo.

Tomassonija so z gumenjakom Bravo 44 prepeljali v tržiško pristanišče, od tod pa v mrtvašnico tržiške bolnišnice. Prvi pregled trupla je opravil videmski sodni zdravnik Fabrizio Carrer, ki je bil stalno v stiku z goriškim državnim to-

žilcem Fabriziom Surianom. Zdravnik ni pojasnil, ali so bili na truplu vidni zunanjji znaki poškodb, ki bi jih 37-letnik lahko utrpel pri padcu z barke. Vzrok smrti bo vsekakor znan po obdukciji, ki jo bodo opravili v prihodnjih dneh. Kmalu po najdbi trupla so sile javnega reda obvestile Tomassonijevo družino. Truplo je identificirala žena Chiara, ob kateri je 37-letnik zapustil tudi desetletnega sinčka.

Tomassoni, ki se je že več let ukvarjal z ribolovom, je v soboto okrog 7. ure odplul iz pristana v Panzanu. Vreme ni bilo ravno najprimernejše za plovbo, 37-letnik pa je na podlagi svoje izkušenosti očitno ocenil, da ne bo imel te-

žav. Možno je, da je Tomassoni izgubil ravnotežje zaradi valov, ni pa izključeno, da ga je obšla nenačna slabost. Iskalno akcijo je še istega dne sprožila luška kapetanija. Osebje je v dopoldanskih urah v tržiškem zalivu opazilo malo belo barko, ki je plulo s prižganim motorjem, na njej

pa ni bilo nikogar. Obsežna iskalna akcija, pri kateri so sodelovali tudi gasilci, policija, karabinjerji in civilna zaščita, je bila po besedah predstavnikov luške kapetanije dokaj težavna, saj je dno pred izlivom kanala Quarantia, kjer so našli truplo, polno debel in odpadnih materialov.

GORICA - Kulturna poživitev avgustovskega mrtvila

Ob Gregorčiču spet »kapljalo«

Izstopa ženska ustvarjalnost - V petek mirovniško naravnani večer

Kapljice kulture so tudi letos prikajale v goriški ljudski vrt na Verdijevem korzu z namenom, da poživijo avgustovsko mrtvilo. Na pondeljkovem uvodnem večeru so se na lepo pripravljenem prizorišču, tik ob kipu Simona Gregorčiča, nastopili razni izvajalci, ki so po že ustaljenem scenariju ponudili različne kulturne točke, v katere so vložili osebno ustvarjalnost, znanje, talent in še marsikaj. Pondeljkov večer je bil skoraj v celoti žensko obarvan, saj se je številni publiki predstavilo šest predstavnic nežnega spola, ki so se predstavili z raznimi oblikami kulturnega izražanja.

Pobudo in večer sta v slovenščini, italijanščini, furlanščini in nemščini predstavili sodelavki Zveze slovenskih kulturnih društev Kristina Frandolič in Debora Comar; poudarili sta pomen tovornih prireditev, ki dajejo možnost nastopa in kulturnega izražanja vsem, ki jim kultura nekaj pomeni in ki si želijo prispevati kanček lastne ustvarjalnosti v širši mozaik mestnih dejavnosti. Za pokroviteljstvo sta se zahvalila goriški pokrajinski upravi, ki jo je na prireditvi zastopal odbornik Marko Marinčič, in občini Gorica, ki je na razpolago mestni park. Zahvalne besede sta izrekli tudi Zadružni banki Doberdob-Sovodnje, KB Centru, Čedajski banki-Kmečki banki, baru Kubik in sladoledarni Il Gelatiere, ki so s prispevkij omogočili izvedbo pobude.

Kot prva je na prizorišče stopila mlada Tjaša Bucik, članica plesnega kluba Terpsihora iz Šempetra, ki se je predstavila s točko izraznega plesa z naslovom »Med črkami«. Sledila ji je pevka iz Gorice Martina Drosoghi s pesmijo Letim. Marta Zorn iz Štandreža že nekaj časa obiskuje tečaj za iganje citer. Svoje znanje je na tem instrumentu prikazala z izvedbo dveh narodnih viž. Publika je nato ponovno zaplakala plesni točki, ki jo je z orientalskim plesom prispevala Špela Bogataj, ravn tako članica kluba Terpsihora iz Šempetra. Z dokaj zahtevno pesmijo znane pevke Eli-se je nato pred publiko stopila Kristina Frandolič iz Doberdoba, ki je svoje pevske vrlbine dokazala ob spremljavi kitare. Predzadnja točka večera je tudi bila plesno naravnana. S skrivnostnimi in zapeljivimi gibi trebušnega plesa je izvala aplavz mlada Neža Vodopivec, ki svoje plesno znanje utrije pri že omenjenem klubu iz Šempetra. Kot zadnja je bila na vrsti nekoliko drugačna točka, ki se je kar precej razlikovala od prejšnjih. V tem primeru ni šlo za nastop, temveč za prikaz fotografkske umetniške zvrsti. Na platno sta člana fotokluba Skupina 75 Silvan Pittoli in Marjan Vogrič projicirala nekaj svojih fotoumetnin. Pittoli se je predstavil s serijo posnetkov »Spojitev«, Vogrič pa z nizom fotografij z naslovom »Miška po Gorici«.

V ljudskem vrtu na goriškem korzu bodo Kapljice kulture potekale še danes in jutri z začetkom ob 21. uri, v petek, 6. avgusta, pa bodo mirovniško naravnane in se bodo za zaključni večer preselile v spominski park v južnem delu mesta. (vip)

FOTO VIP

GORICA - Danes v dvorani Incontro

V Podturnu pustil sled, zato Komelu posvečajo knjigo

GORICA

Travnik z odprto cesto

Včeraj popoldne so odprli cesto pred cerkvijo sv. Ignacija na Travniku, ki je bila od marca zaprta za promet. Delavci podjetja ICI Coop, ki so prejšnji teden končali s tlakovanjem cestišča, so v dopoldanskih urah odstranili kuge peska in kamnitih ploščic, nato pa so mestni redarji odstranili pregrade in omogočili prehod avtomobilov. Z odprtjem ceste na Travniku so dvo-smeren promet ponovno uvedli tudi v Semeniški ulici.

Emil Komel

»Veliki goriški glasbenik, pedagog, organist in dirigent Emil Komel je umrl 14. avgusta leta 1960. Ob 50-letnici njegove smrti se nam je zdelo prav, da počastimo njegov spomin, saj je na Goriškem pustil neizbrisno sled. Bil je izredno dober glasbenik, resen in metodičen. Glasbi je bil predan do zadnjega, sploh pa se ga v Podturnu spominjamo z veliko mero spoštovanja in hvaležnosti.« Ta ko v imenu združenja za ohranjanja kulturne in ljudske dediščine iz Podturna poudarja Vanni Faresin, ki bo danes ob 18. uri v dvorani Incontro skupaj z Erikom Jazbarom, Silvanom Kerševanom in Lauro Madriz predstavil knjigo z naslovom »Emil Komel compositore goriziano e maestro del Coro di San Rocco«.

Emil Komel, ki se je rodil leta 1875 in umrl leta 1960, je vodil pevski zbor v Podturnu od leta 1902 do leta 1948, sploh pa je bil na glasbenem področju prava gonilna sila v tem goriškem rajonu. Vse, kar se je glasbenega dogajalo, je potekalo pod njegovim vodstvom oz. na njegovo pobudo, zaradi česar je ostal v spominu številnih prebivalcev iz Podturna, ki so se po njegovi zaslugu približali glasbi. Med današnjo predstavitvijo knjige bodo odprli tudi razstavo restavriranih notnih zapisov, med katerimi jih je veliko prepisal in uredil ravno Komel; o njem in o sakralni glasbi njegovega časa bo dalje 14. avgusta ob 18. uri predaval Alessandro Arbo, muzikolog, ki poučuje v Strasbourg. Sledila bo maša za dušnica, ki jo bo obogatilo zborovsko petje, zapeli bodo profesorji slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel.

Razstava restavriranih notnih zapisov bo na ogled do velikega šmarna, vključena pa je v niz pobud in dogodkov, ki v Podturnu spremljajo praznovanje vaškega zavetnika sv. Roka. Današnja predstavitev knjige o Komelu predstavlja uvod v praznovnik, ki se bo pričel v petek, 6. avgusta. Fotografijo Emila Komela so natisnili tudi na platnico z gibanke s programom letošnjega praznika sv. Roka, ki ga vsako leto obiše na tisoče ljudi iz Gorice in okolice.

Zvezde pri Rdeči hiši

Nomadi, Maurizio Vandelli, Irene Fornaciari, Martino Corti, Tony Maiello in Silvia Mezzanotte bodo v sredo, 25. avgusta, protagonisti celovečernega spektakla pri Rdeči hiši, kjer bo potekala letošnja goriška etapa koncertnega niza Festival Show. Radijski postaji Radio Birikina in Radio Bella e Monella, ki sta že lani priredili glasbeni večer na istem prizorišču, bosta tokrat v Gorico ob glasbenikih povabili tudi dobitnika televizijske oddaje »Grande fratello« (Veliki brat) Maura Marina, vodstvo goriškega večera pa bosta zaučali voditeljice prve državne mreže Rai Veronici Maya. Ob glasbi, plesu in animaciji bo potekal tudi defile: dvajset lepotic se bo potegovalo za nastop na izboru »Miss Risskio per una notte«, na katerem bodo 2. septembra v Veroni izbrali nov obraz znamke oblačil Risskio. Program goriškega večera, ki so ga včeraj na županstvu predstavili odbornik Stefano Ceretta, organizator Andrea Buttignol ter koordinatorja Paolo Baruzzo in Mauro Casarin, se bo začel ob 20. uri.

TRŽIČ - Preiskava »Condor ter«

Prijeli šestega člana kriminalne združbe

Včeraj ponoči so na tržiški železniški postaji arretirali Maročana Bahita Redo, šestega člana kriminalne združbe, ki so jo s preiskavo »Condor ter« razkrinali goriška policija in karabinjerji. Sile javnega reda so sredi julija arteriale pet oseb, ki so osumljena kriminalnega združevanja in preprodaje mamil, in sicer Alžirca Iliesa Braha, Senegalca Muhammada Dienga, njegovega brata Cheikha Mbakeja Dienga, Mavretanca Mamadou Salifa in Maročana Brahma Marhzaouia, ki so od lanskega leta oskrbovali s haščem številne mlade Goričane, med katerimi je bilo tudi veliko mlađoletnih. Reča, ki ima bivališče v centru Polivalentne v

GORICA - Nesreča

Skuteristka v bolnišnico

V goriškem mestnem središču je včeraj dopoldne prišlo do prometne nesreče, v kateri je bila lažje ranjena skuteristka. Nesreča se je zgodila okrog 10. ure v Oširku Culiati, točneje na križišču med Ulico Diaz in Ulico Cadorna, ob skuterju pa je bil vanjo vpletten tudi avtomobil.

Avtomobil znamke Fiat tempra, v katerem sta se peljali priletne osebi, je pripeljal iz Ulice Leopoldi, pred sedežem Informesta pa je nameščal zaviti levo v Ulico Cadorna. Pri tem je iz razlogov, ki jih preučuje policija, trčil v skuter, na katerem se je peljala ženska. Skuteristka je obležala, k sreči pa v trčenju ni utrpela hujših poškodb. Na kraju je ob policistih, ki so usmerjali promet, takoj posredovalo vozilo rešilne službe 118, ki je žensko prepeljalo na pregled v oddelek za prvo pomoč goriške bolnišnice. Meritve so opravili agenti goriške kvesture, ki bodo preučili odgovornosti voznikov.

BUMBACA

GORIŠKA BRDA - Kljub vsemu bodo Brici imeli svoj festival

Sanje v Medani namesto Dnevov poezije in vina

V gosteh slovenski književniki in glasbeniki, iz tujine Katalonec Manzano - Šok zaradi selitve na Ptuj

Letošnja, že 14. izvedba Dnevov poezije in vina, ob kateri marsikdo še vedno pomislil na Brda in Medano, kjer so se srečanja pesnikov s celega sveta začela in odvijala trinajst let, bo potekala na Ptuju. Ta odločitev glavnega organizatorja, Študentske založbe, je pred časom zelo presenetila soorganizatorje oziroma pionirje zamsli pesniškega in vinskega festivala v Brdih iz kulturnega društva Opoka, pa tudi občino Brda, ki je po svojih močnih pomagača pri organizaciji vsakoletne prireditve. Čeprav so v Študentski založbi med razlogi za selitev omenjali tudi prostorsko stisko v Medani in pomanjkanje nočitvenih kapacetov v Brdih, je Aleks Klinec z domačije Klinec v Medani, ki je bila vsa ta leta v avgustu gnezdo pesniških duš z vseh kontinentov, prepričan, da je edini razlog za selitev finančne narave.

»Očitno so uspeli na štajerskem koncu pridobiti več sredstev,« je povedal Klinec, ki je za selitev festivala iz Medane izvedel šele, ko je bila ta že odločena. Tudi na briški občini so bili nad načinom selitve več kot začuden. »Za nas je bilo šokantno, saj v Brdih o tem sploh nismo bili seznanjeni,« je o samovoljni odločitvi o selitvi festivala na drugi konec Slovenije povedal briški župan Franc Mužič. Kljub temu pa sta tako Klinec kot Mužič na ponedeljkovi predstavitvi na gradu Dobrovo zaželeta uspeh Dnevov poezije in vina na štajerskem koncu. »Po začetnemu šoku ob selitvi festivala smo se odločili, da moramo v Brdih s tovrstnimi aktivnostmi nadaljevati,« je Klinec poudaril na predstavitvi novega festivala, poimenovanega »Sanje v Medani, dnevi knjige in vina«, ki so v kulturnem društvu Opoka zasnovali skupaj z uveljavljeno založbo Sanje, občino Brda, Glasbeno agencijo Jota, domačijo Klinec in Slovenskim narodnim gledališčem Nova Gorica. Letošnja prva izvedba festivala, ki bo tako kot tisti na

Ptiju potekala od 24. do 29. avgusta, se bo razširila tudi na srednjeveško vasico Šmartno, kamor občina Brda ob pomoči ministarstva za kulturo v zadnjem času precej vlagala, agencija Jota pa že nekaj let skrbi za to, da se v Šmartnem dogaja vse več najrazličnejših kulturnih in eno-gastronomskih dogodkov, ki privabljajo obiskovalce iz Slovenije in tujine. Po besedah Klinca bo letošnji festival v Brdih zasnovan popolnoma drugače, saj bodo v okviru festivalskega dogajanja na domačiji Klinec potekale organizirane degustacije vin briških vinarjev, koncem tedna pa tudi seminar o vzgojnih oblikah, tipologijah vin, povezavi vina in hrane. Pod Gradnikovo murvo v Medani bodo nastopili pretežno slovenski literarni ustvarjalci, kot na primer Tone Pavček, ki bo prišel v Medano v spremstvu hčerke Saše Pavček, Neža Maurer, Milan Dekleva, Franko Juri, Miklavž Komelj, Tjaša Kopričev, Andrej Rozman Roza, Bert Pribac in drugi. Zaradi pomanjkanja časa za organizacijo bo tuje literate zastopal le katalonski pisatelj Manuel Manzano, že prihodne leto pa naj bi bilo tujih virtuoзов pisane besede več. Za glasbene užitke bodo pred Gradnikovo domačijo poskrbeli Jadranka

Z desne Rok Zavratnik (Založba Sanje), Aleks Klinec in Jožko Čuk (SNG) FOTO N.N.

Juras, Tomaž Pengov, Zlatko Kaučič, Mojca Maljevac, Iztok Mlakar, Valterrap in številni drugi, v Šmartnem pa bodo na ogled izbrane filmske projekcije in razstave otroških ilustracij, hkrati pa bodo tam potekale tudi ustvarjalne delavnice za otroke. Direktor SNG Nova Gorica Jožko Čuk je izrazil prepričanje, da lahko festival, tako kot so ga zastavili, obiskovalcem omogoči vrhunska doživetja, sicer pa je prispevki novogoriškega gledališča predvsem tehnična podpora. »Gre za izjemno lokacijo, kjer se lahko v nekaj letih razvije izjemni festival, pomemben v srednjeevropskem prostoru,« je pojasnil Rok Zavratnik iz založbe Sanje, kjer imajo izkušnje z organizacijo podobnega dogajanja, saj so zadnjih osem let v Ljubljani organizirali festival Sanje, katerega dobre prakse zdaj selijo v Brda.

Nace Novak

ŠEMPETER

Znova nasilje v družini

Policisti so morali v ponedeljek zvezčer znova posredovati v okolici Šempeter pri Gorici zaradi nasilja v družini. Čeprav so možu zaradi nasilja nad ženo pred nekaj dnevi izrekli ukrep prepovedi približevanja, kar je potrdilo tudi pristojno sodišče, je ta kljub sodni prepovedi približevanja zakonsko partnerico lovil po kraju, ji grozil in jo grabil za vrat. Poleg tega ji je iz rok iztrgal torbico in ji vzel govorino ter ključe stanovanja. Kmalu po dogodku so policisti omenjenega moškega izsledili in mu odvzeli prostost, včeraj pa so ga s kazensko ovadbo zaradi suma storitve kaznivega dejanja nasilja v družini izročili preiskovalnemu sodniku. (nn)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V SOVOD-
NJAH

ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, Ul. Bersagliere 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Kino

GORICA
KINEMAX: zaprt do 19. avgusta.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 20.00 - 22.00 »City Island«.
Dvorana 2: 18.30 - 20.30 »Toy Story 3« (digital 3D).
Dvorana 3: 19.50 - 22.00 »Il solista«.
Dvorana 4: 19.50 - 22.00 »Solomon Kane«.
Dvorana 5: 20.00 - 22.10 »The Box«.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA Gorica prireja glasbeno delavnico za otroke in mlade, ki že poznajo osnove igranja na instrument »Igranje v skupini je zabavno« od 30. avgusta do 10. septembra od 8. do 13. ure v Doberdobu; informacije in vpis po tel. 328-2767893 ali 0481-531508.

GLASBENA MATICA Gorica vabi otroke od 4. do 11. leta na poletno delavnico »Uvajanje v svet glasbe«, ki bo v Sovodnjah od 30. avgusta do 3. septembra; informacije in vpis na sedežu na Korzu Verdi 51, tel. 0481-531508.

Izleti

SPDG obvešča udeležence izleta na Watzmann 7. in 8. avgusta, da bo avtobus odpeljal v petek, 6. avgusta, ob 24. uri izpred avtobusne postaje v Novi Gorici; na razpolago je še nekaj prostih mest (informacije po tel. 0481-882079). Izlet prireja SPDG v sodelovanju s PD Kanal in PD Ajdovščina. SPDG organizira 15. in 16. avgusta nezahtevno ekskurzijo na Črno prst in Rodico; za informacije in prijave Marta (0481-22164).

Čestitke

MARA in REMO, ki v Škrljah živita, srebrno poroko danes slavita. Neneto brezkrnih-srečnih dni jima nju-nu družina hvaležno želi.

Pred 25 leti sta si obljudila večno zvestobo REMO in MARA. Ob tej priložnosti jima želimo vse najboljše in da bi se vedno tako rada imela. Škrljanska klapa

Obvestila

OBČINA SOVODNJE OB SOČI, v okviru projekta za obnovitev in ovrednotenje ostalih iz prve svetovne vojne na vrhu Sv. Mihaela v občini Sovodnje ob Soči, naprosto za nujno srečanje lastnika naslednjih zemljišč: parcela 1348/1 katastrske občine Vrh, parcela 1350 katastrske občine Vrh, parcela 1351/1 katastrske občine Vrh, parcela 1351/2 katastrske občine Vrh, parcela 1356 katastrske občine Vrh, parcela 34/69 katastrske občine Gabrij, parcela 34/70 katastrske občine Gabrij, parcela 34/71 katastrske občine Gabrij. Lastniki naj se javijo po tel. 0481-882876 ali na naslov tecnico@com-savo-di-isozzo.regione.fvg.it, tecnico1@com-

savogna-di-isozzo.regione.fvg.it. Projekt sodi v pobude medobčinske zvezze ASTER med občinama Gorica in Sovodnje ob Soči.

SKD HRAST prireja počitniški kamp za mlade od 11. do 17. leta starosti v koči Sv. Jožefa v Žabnicah od 19. do 23. avgusta. Prijave do 11. avgusta po tel. 347-4433151 (Klaudio).

ZSKD VABI NEKDANJE UDELEŽENCE MEDNARODNE LIKOVNE KOLONIJE

Vuzenica-Porabje-Koroška-Italija ob 40-letnici kolonije, naj se udeležijo jubilejnega praznovanja in srečanja, ki bodo 22. avgusta v Vuzenici (SLO) ob 15. uri. Udeleženci bodo prejeli jubilejni almanah, katerega pokrovitelj je predsednik RS dr. Danilo Turk; informacije na ZSKD in na spletni strani www.zskd.org.

AŠZ MLADOST v sodelovanju z ZŠSDI organizira za otroke od 6. do 13. leta starosti Nogometni kamp, ki bo potekal od 23. do 28. avgusta na nogometnem igrišču v Doberdobu. Vodili ga bodo specifični nogometni trenerji. Zadnji dan bomo poskrbeli za presenečenje. Vpisovanje in informacije na tel. št. 339-3853924 (Emanuela) ali e-mail: erimic65@tiscali.it.

ODHOD UDELEŽENCEV POLETNIH USTVARJALNIH DELAVNIC ZSKD je v ponedeljek, 23. avgusta, zbirališče ob 7.45 v Trstu na Trgu Oberdan, odhod avtobusa ob 8. uri. V Gabrijah pa je zbirališče ob 8.40 na parkirišču restavracije pri Tomažu, odhod avtobusa ob 8.45. Delavnice se zaključijo v soboto, 28. avgusta, ob 11. uri z zaključno predstavo za starše.

LETNIKI 1960 IZ GORIŠKE organiziramo dne 9. oktobra celodnevni izlet.

Informacije in prijave do ponedeljka, 30. avgusta, v večernih urah na tel. št. 340-5182969 (Patrizia), 333-8852535 (Alida), 347-5453272 (Livio), 329-0703958 (Mirjam).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV razpisuje Mednarodni nate-

čaj poezije »Sledi-Tracce 2010«, namejen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanje sodelovanja med raznimi regional-

nimi skupnostmi za izkušene pesnike, kot tudi ljubitelje poezije vseh starosti (predvidene so 4 kategorije). Tema natječaja je prosta. Dela morajo dospeti do 31. avgusta. Razpis je na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali v uradilih ZSKD; informacije po tel. 040-635626.

Fundacija za Poti spomina

Fundacija Goriske hranilnice je zagotovila prispevki za projekt Poti spomina med Redipuljo in Kobaridom, ki ga vodi združenje Pro loco iz Foljana in Redipulje. V okviru projekta, ki je vključen v Poti miru, bodo šolarjem predstavili življenje v strelskih jarkih in trpljenje vojakov med prvo svetovno vojno.

Razstava in vino na Jazbinah

V gostilni Luka na Jazbinah bo danes ob 18.30 odprtje razstave novogoriškega umetnika Aleksandra Pece, ki jo prirejajo v okviru pobude »Bianco d'autore«. Pece bo predstavila Cristina Feresin, nato pa bo mogoče pokusiti belo vino Bratinis Gradiščutta, letnik 2008, ki ga bo častil domači vinar in števerjanski podžupan Robert Princic.

Koncert v cerkvi sv. Ivana

V cerkvi sv. Ivana v Gorici bo jutri ob 20.30 koncert iz niza Note v mestu. Gošta rajonskega sveta za Svetogorskem centrom in Placuto bosta violinist Stefano Semprini in pianist Corrado Gulin.

Narečna komedija

V parku vile Coronini v Gorici bo danes in jutri ob 21. uri komedija v italijanskem istrsko-beneškem narečju »Il tito dell'Imperatore«. Nastopila bo skupina narečnega gledališča, ki jo vodi Gianfranco Saletta. Komedijo bodo ponovili v soboto, 7. septembra, na gradu Kromberk pri Novi Gorici.

V Dolenjah brez vode

Zaradi obnovitvenih del na vodovodnem omrežju bodo danes med 8.30 in 16. uro v Dolenjah brez pitne vode.

Srečen rojstni dan

Starješi gost iz severne Italije si bo zagotovo zapomnil nedeljsko praznovanje rojstnega dne v novogoriški igralnici Perla. Potem, ko so ga v restavraciji Callypso presenetili s kulinaričnim doživetjem, je za igralnim avtomatom najprej priigral jackpot v višini 32.280 evrov, po dobrui igranja pa mu je sreča naklonila še 109.340 evrov. (nn)

nimi skupnostmi za izkušene pesnike, kot tudi ljubitelje poezije vseh starosti (predvidene so 4 kategorije). Tema natječaja je prosta. Dela morajo dospeti do 31. avgusta. Razpis je na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali v uradilih ZSKD; informacije po tel. 040-635626.

Koncerti

NOTE V MESTU 2010: v četrtek, 5. avgusta, ob 20.30 bosta v cerkvi Sv. Ivana v Gorici nastopila violinist Stefano Semprini in pianist Corrado Gulin; v soboto, 7. avgusta, ob 20.30 v Attemsovem parku v Podgori bo koncert skupine Ensemble Jazz.

ZENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONK v sodelovanju z župnijo sv. Lovrenca vabi na Orgelski koncert v ponedeljek, 9. avgusta, ob 20.30 v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah; nastopili bodo Mirko Butković in Eva Dolinšek (orgle), Ana Cotič (violina) in Elisabetta Moretti (violončelo).

Prireditve

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIA Krži pri Trstu in SKD Hrast vabita na operno komedijo »Il Campiello« pod vodstvom dirigenta Aleksandra Švaba, ki bo v občinskem parku v Doberdobu v ponedeljek, 9. avgusta, ob 21. uri. V primeru dežja se predstava prenese na torek, 10. avgusta, ob isti uri na istem kraju.

Pogrebi

DANES V TRŽIČU: 10.50, Norma Giovanna Porcaro s pokopališča v cerkev Device Marcelliane, sledila bo upeljitev.

DANES V ROMANSU: 11.30, Antonio Nanni (iz bolnišnice v Krminu) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V PIERISU: 11.00, Dorianio Fantin (iz tr

LJUBLJANA - Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik

Na poletni šoli slovenščine 155 mladih iz trinajstih držav

Med udeleženci tudi 45 pripadnikov slovenske narodnosti skupnosti iz Italije

Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, ki deluje v okviru <http://www.ff.uni-lj.si/oddelki/slovenistika/> Oddelka za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, je v sklopu svojih poletnih prireditve organiziral 5. mladinsko poletno šolo slovenskega jezika in 29. poletno solo slovenskega jezika.

Mladinska poletna šola je potekala od 5. do 16. julija na Srednji zdravstveni šoli na Poljanski cesti v Ljubljani, udeleženci pa so bivali v sosednjem Dijaškem domu Poljane. Potek šole je temeljal na dvodelnem programu: na jutranjem tečaju in na popoldanskem ter večernem spremjevalnem programu. Pri pouku, ki je potekal v popoldanskih urah, so učenci razvijali vse štiri jezikovne spretnosti: govorjenje, pisanje, branje in poslušanje. Poučevalo jih je 16 lektorjev slovenskega jezika Univerze v Ljubljani. Popoldanski in večerni spremjevalni program je bil namenjen spoznavanju slovenske kulture, zgodovine in sodobne stvarnosti, obsegal pa je tudi športne in sprostitevne dejavnosti.

Poletne pobude centra se je skupno udeležilo 155 učencev iz 13 držav, in sicer iz Avstrije, Madžarske, Nemčije, Francije, Italije, Nizozemske, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Makedonije in ZDA. Poleg tega so se mladinske poletne šole udeležile skupine dijakov z organiziranim spremstvom iz Argentine (Bariloche, Mendoza in Buenos Aires), iz Kanade – slovenska srednja šola Toronto in iz bližnje Benečije – Špeter. Poleg pripadnikov manjšin sestavljajo udeležence šole po večini potomci slovenskih izseljencev.

Prav zaradi tega so veliki večini učencev, skoraj stopetdesetim, omogočile udeležbo na mladinski poletni šoli štipendije, ki sta jih za udeležence iz zamejstva in izseljenstva namenjala Ministrstvo za šolstvo in šport in Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Poleg tega je udeležbo skupine 3 dijakov podprt Goriški izobraževalni konzorcij Slovik.

Mladinske poletne šole slovenskega jezika se je skupno udeležilo 44 pripadnikov slovenske narodnosti skupnosti v Italiji, od teh 25 iz Videnske pokrajine, 11 iz Gorjake in 8 iz Tržaške.

Po dopoldanskem učenju slovenskega jezika so tečajniki v popoldanskih in večernih urah spoznavali slovensko kulturo in zgodovino, na programu pa so bile tudi športne in sprostitevne dejavnosti

KULTURA - Po zamisli Tomaža Pandurja naj bi zrasel na lokaciji opuščene tovarne na Studencih Maribor kmalu bogatejši za center uprizoritvenih umetnosti

Maribor bo kmalu bogatejši za center uprizoritvenih umetnosti, ki naj bi po zamisli režiserja Tomaža Pandurja zrasel na lokaciji opuščene tekstilne tovarne na desnem nabrežju Drave na Studencih. Mestni svet je prejšnji teden ta načrt potrdil, pa čeprav bo morala občina zanj plačevati skoraj dva milijona evrov najemnine letno.

Mestni svet je na za javnost nenapovedani dopisni seji izdal soglasje za najemno pogodbo z mariborskim investicijskim podjetjem ZIM za najem prostorov v skupnem obsegu 10.454 kvadratnih metrov v novogradnji na območju nekdanje tovarne Merinka na Studencih. Cenarnica znaša 15,90 evrov za kvadratni meter mesečno, najemno razmerje pa je sklenjeno za obdobje 20 let.

ZIM bo v skladu z najemno pogodbo zgradil poslopje za center po idejni zasnovi arhitekturnega biroja Sadar-Vuga. Center naj bi zaživel v začetku leta 2012, ko bo Maribor Evropska prestolnica kulture (EPK). Sodeč po gradivu za sejo mestnega sveta, se bo v centru razvijal "specifični multikulturalni laboratorij, poligon kreativnosti, prostor uveljavljanja sodobnih umetniških principov, ki bo s svojim programom in vizijo zaznamoval EPK".

"Kot prvi objekt javnega značaja znotraj degradiranega postindustrijskega območja Studencev bi zradi svoje pojavnosti v širšem mestnem prostoru in ce-

lodnevnih aktivnosti postal katalizator urbane regeneracije celotnega območja. Generičnost industrijskega okolja, specifična vidljivost objekta iz centra mesta in najbolj spektakularen pogled na mesto, ki si ga lahko predstavljamo, omogočajo tudi vzpostavitev nove točke pogleda na mesto, ki tako postane predstava zase, meščani in meščanke Maribora pa edini protagonisti in avtentične zvezde evropske prestolnice kulture," piše v gradivu.

Idejo je, sicer posredno, predstavil Tomaž Pandur na okrogli mizi o projektu EPK marca v Mariboru. Že takrat je nakazal, da ga lokacija na Studencih zelo zanima in da ima v primeru, če bo sodeloval pri EPK, velikopotezne načrte. Pandur je takrat pojasnil, da se ne zavzema za tisto, kar je majhno, povprečno, provincialno, temveč za veličastno, spektakularno, edinstveno, za projekt, ki bo mesto znova postavil na evropski zemljevin kulture. "Bomo zgradili Potemkinovo vas, ki bo zakrila našo bedo in povprečnost, ali pa bomo resnično eksplodirali v vsem svojem blišču," se je takrat vprašal Pandur.

Tri meseca kasneje je bil režiser svetovnega slovenskega izbran za predsednika programskega sveta javnega zavoda Maribor 2012, ki bdi nad projektom EPK. Nazaj v Maribor iz Madrida ga je pripeljal župan Franc Kandler, ki ga pri njegovih idejah tudi podpira.

Pandur do septembra ni dosegeljiv za novinarje, pojasnil glede načrtovanega centra uprizoritvenih umetnosti pa ni bilo mogoče dobiti tudi od svetovalca župana za investicije Emanuela Čerčka, ki se je po potrditvi najemne pogodbe v mestnem svetu odpravil na dopust.

V gradivu za mestni svet je Čerček pojasnil, da so imenovali komisijo iz izbor najprimernejše rešitve, ki je ugotovila, da v Mariboru ni na voljo prostora z ustrezno infrastrukturo, v katerem bi lahko dolgoročno zagotovljali delovanje evropskega Centra uprizoritvenih umetnosti Maribor, ki naj bi bil "eno izmed strateških jedorjev Evropske prestolnice kulture Maribor 2012".

Študija izvedljivosti pri primerjavi variant naj bi pokazala, da je najboljša rešitev najem in ne izgradnja objekta, podjetje ZIM pa "tako v vsebinskem, terminskem, pravnem in cenovnem smislu ustreza povpraševanju".

V opozicijski svetniški skupini SD v Mariboru so glasla k najemni pogodbi niso dali, saj so prepričani, da bi lahko dolgoročno ogrozila stabilnost mestnih financ. Tudi sicer so mnenja o projektu različna.

Tomaž Pandur je bil med letoma 1989 in 1996 umeđniški vodja Dramske SNG Maribor, kjer je s predstavami, kot so Faust, Hamlet, Carmen, La divina Commedia, Ruska misija in Babylon dosegel mednarodni sloves. Pridobil pa si je tudi veliko kritik iz domaćih logov, predvsem zaradi domnevne negospodarnosti s sredstvi. (STA)

PISMA UREDNIŠTVU

Paradoksi in absurdi

Pred kratkim je bil v »Mladini« objavljen obsežen intervju v obliku dialoga s filozofom Mladenom Dolarjem. Srž tematik je bila vloga, ki naj bi jo v današnjem svetu komunizem imel pri uveljavljanju socialnih pravic. Do izraza je prišlo, da živimo v dobi, kjer je veliko paradoksov in absurdov, kot n.p. rušitev socialne države, ki jo izvaja levičarska vlada, razcvet kapitalizma v komunistični državi – na Kitajskem ipd.. Menim, da ima vsako zgodovinsko obdobje svoje paradokse, ki so pa v resnici samo na videz taki.

Dajejo nam ta vtič enostavno zaradi tega, ker ne razpolagamo z ustrezнимi miseljnimi vzorci, ki bi nam omogočali njihovo racionalno razlaganje. Dogaja se, da, medtem ko doživljamo neko situacijo, ki je čisto nova, jo skušamo opredeliti z miseljnimi vzorci, ki so zastareli, to se pravi, jo skušamo razumeti z neuporabnimi modeli-shemami mišljenja. Tisto, kar je v danem trenutku zgledalo paradoksalno, lahko kasneje z drugo, novo logiko dobi racionalno razlaganje. Zdi se mi, da v tem trenutku sheme ali kot bi temu rekel Ludwig Wittegenstein, jezikovne igre, ki nastanejo iz antiteze levica-desnice, kakor tudi iz

pojmov kapitalizem-komunizem, nimajo več moči za razlagu današnje stvarnosti. Kot pravi Mladen Dolar, »absolutna nemoc« izvira prav iz poseganja »po besednjaku, za katerega je videti, da je s koncem marksizma propadel«.

Problem je pa v tem, da se po tem besednjaku še vedno na široko posega, ker drugega pač (še) ni. Menim, da gre pri jezikovni igri levica-desnica samo še za neko zastarelo, anahronistično in zato tudi perverzno dialektiko, ki je uporabna samo za tiste, ki v resnici nimajo koristi, da bi se stvari spremene, to se pravi predvsem za tiste, ki so na oblasti. Saj, kot pravi neki teolog, spremembe prihajajo vedno od spodaj in sicer s strani tistih, ki si jih zares želijo. Te perverzne in zastarele dialektike, ki pripada preteklosti, se oklenejo predvsem politiki.

Kot na primer desničarji v italijanskem zamejstvu, ki so glasno nasprotovali nedavnemu srečanju treh predsednikov (Italija, Slovenija in Hrvaška) v Trstu zato, ker se presneto bojijo, da bi izgubili »stolčke«, katerih razlog za obstoj je samo zazrtost v preteklosti in v zgoraj navedeno opozko dialektiku. No, te zazrtosti v preteklosti ne manjka niti v Sloveniji, kjer jo verjetno tudi tu marsikdo zlorablja za svo-

je namene, oz. zato, da obdrži svoje privilegije.

Socialna pravica, za katero je do nedavnega komunizem imel ključno zgodovinsko vlogo, terja od nas novo vizijo, moreno kot predlaga filozof Dolar, ustanovitev nove »stranke«, ki ne bo vsekakor imela nič skupnega s politiko, kot smo jo do sedaj pojmovali. Ali pa mogoče terja »enostavno« nov ali drugačen jezikovni zklad, ki bo lahko označil stvarnost, katere še nismo - kljub temu, da že obstaja - sposobni doumeti, ker nismo še zanj doobili pravega besednjaka. S tem pa, ko ga bomo dobili, bo mogoče dozorel čas, da se bodo ljudje bolje zavedali ne samo svoje pripadnosti nekemu socialnemu sloju, temveč se bodo zavedali nečesa globljega, kot na primer pripadnosti človeštva.

Adam Selj, sodelavec Centra za biblijske vede »G. Vannucci« (Centro di Studi Biblici »G. Vannucci«)

PLISKOVICA - Konec tedna Vrsta prireditve se bo zaključila z izbiro nove kraljice terana

PLISKOVICA - V mlađinskem hotelu v Pliskovici že četrto leto prirejajo kulturne in športne ter družabne prireditve, poimenovane Poletje pr'Slamčevih, ki se odvijajo v juliju in avgustu. Druga polovica prireditve se je pričela včeraj z otroškimi delavnicami na temo indijanska vas, ki bodo še danes dopoldne.

Ta konec tedna, od petka do nedelje, pa prirejajo kamnoseško delavnico za odrasle, ki jo bo vodil domači kamnosek Jernej Bortolato. Prispevek za delavnico znaša 120 evrov. V soboto bo ob 20.30 uri koncert skupine La Vers. Projekt je skupek različnih zvokov inštrumentov in glasov, podprtih z avtorskimi besedili, vse to pa je združeno v glasbeno celoto.

V okviru letošnjega 40. Praznika terana in pršuta, ki se bo pričel ta petek, bo bodo ob 19. uri v Dutovljah odprli prenovljeno Buncetovo domačijo in trajno zbirko Pepinoga kraškega vrta ter predstavili knjigo Marijete Malešič »40 let Praznika terana in pršuta«, pa bo po evropskim latnikom prijateljstva v Pliskovici potekal izbor kraljice terana. Prireditve, kjer kot soorganizator sodelujejo tudi Mlađinski hotel in Razvojno društvo Pliska iz Pliskovice, bo v nedeljo, 8. avgusta, ob 18. uri. Aktualna kraljica terana Neža Milič iz turistične kmetije v Zagradcu bo prisotna na prireditvi, kjer se bo za krono in naslov potegovala le ena kandidatka: 23-letna Martina Marc iz Skopega. (O.K.)

ABITANTI - V petek

Librisov poletni narečni večer

ABITANTI - Poletni narečni Librisov večer, ki je bil napovedan za prejšnji petek v Abitantih, je odpadel zaradi slabih vremenskih razmer. Organizatorji so ga preložili na ta petek, 6. avgusta, prav tako ob 20. uri z vsemi številnimi nastopajočimi posamezniki in skupinami, ki bodo sodelovali na večeru pod naslovom Bitanci vabjo. Srečanje bo potekalo v treh delih. Najprej bodo narečne besede odkrivale staro vas, njeni preteklosti, navade in šegavost prebivalcev. V drugem delu bodo nastopili člani Kulturnega društva Beseda Slovenske Istre z mentorico Nadjo Rojac iz Trsta. Zaključili pa bodo z videoprojekcijo etnoloških raziskav etnologinje in avtorice številnih knjig in studij dr. Mojce Ravnik. Prireditve sta finančno omogočili Javna agencija za knjigo in Mestna občina Koper. (O.K.)

NOGOMET - Deželno upravno sodišče iz Lacijs zavrnilo priziv

Ancone ne bo v B-ligi, Triestina upa v repasaz

Danes naj bi nogometna federacija tudi uradno vključila tržaški klub v drugo ligo

RIM - Odločilni dan Američani imenujejo »D-day«, za Triestino pa naj bi bil danes »B-day«. To se pravi dan, ko naj bi bila tržaškemu klubu povrnjena B-liga, potem ko je ekipa na igrišču po poraznih dodatnih tekma proti Padovi (povsem zasluženo) izpadla. Sinoč je lacijski DUS - deželno upravno sodišče - po pričakovanjih zavrnilo priziv Ancone, kar pomeni, da je društvo iz Mark tudi po mnenju prvostopenjskega upravnega sodišča povsem upravičeno izločeno iz igre. Sicer bodo pri Anconi verjetno poskušali še z drugostopenjskim sodiščem, državnim svetom, vendar bi bila v primeru sodbe v korist Ancone edina možna rešitev B-liga s 23 ekipami. Odvetniki društva iz Mark so tudi upravnemu sodišču predložili le del potrebne dokumentacije za vpis v B-ligo, tako da sodišče ni imelo druge izbire kakor, da potrdi odločitve vseh športnih sodišč, ki so se nad tem primerom že izrekli. V kateri ligi bo lahko nastopala Ancona, še ni znano. Župan mesta želi zagotoviti vsaj igranje v 2. diviziji, a bolj verjetno je, da bo morala Ancona (seveda neko novo društvo) začeti iz amaterskih prvenstev, D ali elitne lige.

V B-ligi se je torej sprestilo mesto, ki naj bi ga danes zasedla Triestina. To bo sicer znano šele v popoldanskih urah, ko se bo srečal upravni odbor nogometne zveze (pričetek ob 13. uri), ki bo imel na logu zapolnitvi vrzel, ki je nastala zaradi izključitve Ancone. Tudi glede tega je v zadnjem obdobju bilo veliko povedanega. Politični pritiski iz Verone so bili precejšnji, tako da so nekateri namigovali, da bi moralno mesto Ancone prevzeti ravno društvo iz Veneta, vendar je glede tega predsednik Triestine Stefano Fantinel kar gotov: »Ne, tu pa ni dvomov. Jasno je, da smo po vseh možnih interpretacijah pravilnika, mi na prvem mestu, Verona pa nam sledi. Kar je tudi normalno in naravno, saj repasaz mora nujno privilegirati tiste, ki izpade, ne pa ekipo, ki je že lani bila v nižji li-

Pri Triestini (na arhivskem posnetku Nicola Princivalli) bodo danes izvedeli za svojo usodo

KROMA

gi.«

Danes naj bi se torej končno zaključil poldruži mesec trpljenja, ko pri Triestini niso točno vedeli, v katerem prvenstvu bodo nastopali. Igranje v 1. diviziji bi bilo za tržaško društvo z ekonomskega vidika prava katastrofa, saj so prihodki v tem prvenstvu veliko manjši, obratno pa so stroški le rahlo nižji v primerjavi z B-ligo. Jutri naj bi se torej za Triestino začelo toliko pričakovano novo-staro poglavje, saj

bodo žrebali spored tekem za naslednjo sezono B-lige, kjer bo znova igrala Triestina, ki je nepekinjeno igrala v drugi ligi od sezone 2002/2003 dalje. (I.F.)

A-LIGA - Prva vnaprej igrana tekmovanje letošnje A-lige bo Udinese - Genoa (28.8. ob 18.00). Isti dan bodo igrali tudi Bari - Juventus (ob 20.45). Tekmo Bologna - Inter bodo igrali v ponedeljek, 30.8. Inter bo namreč 27.8. igral evropski superpokal.

KOLESARSTVO - Dopinške obtožbe

Armstrong in teorije zarote

Ameriški kolesar in njegov odvetnik sta prepričana, da ameriška protidopinska agencija v preiskavi uporablja taktiko podkupovanja

NEW YORK - Ameriški kolesar Lance Armstrong in njegov odvetnik Tim Herman sta prepričana, da ameriška protidopinska agencija (USAADA) v preiskavi njegove domnevne vpleteneosti v dopinške škandale uporablja taktiko podkupovanja drugih tekmovalcev. USAADA naj bi jim za pričanja v škodo Armstronga ponujala različne ugodnosti, kot je skrajšanje kazni. Po prepričanju Armstronga, ki se bori z dopinškimi obtožbami na svoj račun in je pred kratkim najel tudi strokovno pravno pomoč, skuša USAADA na tak način priti do dokazov proti njemu. Kolesarjem, ki so jih ujeli pri nedovoljenem početju, ponujajo različne ugodnosti, tudi časovno skrajšanje prepovedi nastopanja, če bi v svojih izjavah obremenili sedemkratnega zmagovalca dirke po Franciji.

»USAADA kolesarjem ponudi, da bo zamižala na obe očesi, če bodo s prstom pokazali na Armstronga. Najdejo tekmovalce, ki je užival doping, in mu rečejo: obtoži Armstronga, pa bo vse v redu, kazen tbo bomo izničili,« je teorijo predstavil Herman.

USAADA si je doslej pri nekaterih dopinških primerih res pomagala s pričanjem drugih športnikov, ki so obremenili svoje tekmece ali sotekmovalce, vendar je neposredno ovajanje po pravilih agencije prepoveda-

no. Za zdaj se v vodstvu ameriške protidopinske organizacije tudi niso odzvali na Armstrongovo teorijo zarote.

Armstrong je po nedavni dirki po Franciji, ki jo je končal na zanj skromnem 23. mestu, sporočil, da v tej sezoni ne bo več nastopal. Tako bo imel več časa za pripravo obrambe v dopinški preiskavi, kjer je njegov glavni tekmeček nekdanji sotekmovalec Floyd Landis. Ta je že večkrat javno obtožil Armstronga, da je uporabljal prepovedana poživila. (STA)

Contador za Saxo Bank

KOEBENHAVN - Španec Alberto Contador, zmagovalec dirke po Franciji, bo kariero nadaljeval v moštvu Saxo Bank. Danska ekipa, ki jo vodi nekdanji kolesarski zvezdnik Bjarne Riis. Contador je na Touru 2010 vozil za Astano, s katero pa se ni dogovoril za nadaljevanje sodelovanja v naslednjih letih. Riisova ekipa je tako hitro našla zamenjava za dva vrhunska tekmovalca, ki zapuščata moštvo. Z luksemburškim bratom Schleck - prav Andy Schleck je bil do zadnjega trd tekmeček Contadora za skupno zmago na letošnji dirki po Franciji - se namreč Danci niso dogovorili za nadaljevanje sodelovanja in bosta po sezoni zamenjala dirkaško sredino.

38-letni Lance Armstrong je rekorder po zmagah na Dirki po Franciji, saj jih je zbral kar sedem, in to zapored (v obdobju od 1999 do 2005). Kariero je začel kot zelo sposoben triatlonec, ki je na tekmovanjih premagoval tudi precej starejše sotekmovalce. Ker mu je šlo še najbolje v kolesarskem delu triatlonja, se je preusmeril v profesionalno kolesarstvo

ANSA

EP - Od danes V Budimpešti evropska plavalna elita

BUDIMPEŠTA - Od danes do 15. avgusta se bodo v madžarski prestolnici pomerili najboljši evropski plavalci in skakalci v vodo. Pred dvema letoma so »azzurri« zbrali kar lep izkupiček: 21 kolajn, od tega pet zlatih in svetovni rekord. Tokrat bo naloga težja. Na Madžarskem bodo nastopili tudi slovenski plavalci in plavalke. V središču pozornosti bo Sara Isaković, ki napoveduje povratek med elito.

Prva dama italijanske plavalne reprezentance je Federica Pellegrini, ki pa bo tokrat nastopila brez svojega trenerja Alberta Castagnettija, ki je umrl pred devetimi meseci. Svetovna v olimpijska prvakinja na razdaljah 200 in 400 metrov se bo v Budimpešti pomerila tudi na daljši razdalji 800 metrov. To v spomin na svojega trenerja Castagnettija, ki je od Federice začeval, da bi na olimpijskih igrah v Londonu leta 2012 tekmovala na razdaljah 100, 200, 400 in 800 metrov.

Že danes bodo podelili prve komplete medalj. Na vrsti bosta daljši razdalji na 5 in 10 kilometrov. V uvodnem delu bodo tekmovali tudi v sinhronem plavanju. Plavalni del se bo začel v ponedeljek.

ODOBJKA - SP Sprememb: vse tekme uro kasneje

RIM/TRST - Organizatorji svetovnega odbojkarskega prvenstva, ki ga bo letos gostilo deset italijanskih mest vključno s Trstom, so sporočili, da bodo vse tekme igrali uro kasneje. Prva popoldanska tekma bo torek ob 17.00, večernia pa ob 21.00. Spremenili so tudi spored prvega dne: na uvodni tekmi v Milanu se bosta pomerila Iran in Egipt, ob 21.00 pa bo Italija igrala proti Japonski. Zaradi televizijskih prenosov bodo »azzurri« vse tekme prvega dela igrali ob 21. uri.

FORMULA 1 - Ekipa Ferrarija bo svoje videnje dogodkov Mednarodni avtomobilistični zvezni (FIA) lahko pojasnila 8. septembra. FIA bo ekipo iz Maranella zaslišala zaradi domnevne dogovarjanja na dirki v Nemčiji. Na dirki v Nemčiji je Ferrari dosegel dvojno zmago, potem ko je v zadnjem četrtini dirke do tedaj vodil Brazilec Felipe Massa predspustil poznejšega zmagovalca Španca Fernanda Alonso. Tekmeci so prepričani, da je šlo za moštveno dogovarjanje izidov, kar je v nasprotju s pravili v formulji 1, pri Ferrariju so uradno odgovorili, da je bil Alonso tedaj pač hitrejši. Sum o dogovoru pa so še povečali Ferrarijevi pogovori po radijski zvezni, ki so se iz boksov Massi ob prehitnem manevru opravili.

KOŠARKA - Slovenska košarkarska reprezentanca, ki se pripravlja na nastop na svetovnem prvenstvu v Turčiji, dobiva končno podobo. Včeraj sta s seznamu igralcev za SP izpadla dva košarkarja Sandi Čebular in Matej Krusič.

NEGATIVNI TESTI - Nogometno SP v Južnoafriški republiki se je končalo brez pozitivnega primera dopinga. Pred SP in med njim je Svetovna protidopinska agencija (Wada) opravila 552 testov in vsi so bili negativni.

NA OTOK - 20-letni slovenski nogometni Leon Črnčič, ki je v lanskem sezonu igral pri mladinski ekipe primavera Atalante, je podpisal za angleški klub Leicester City.

OSTER - Nogometni klub Luka Kopar v svoje vrste pridobil pomembno okrepitev, saj je bil 35-letni napadalec Milan Osterc že dlje časa na seznamu želja Koprčanov. Z ekipo državnih prvakov podpisal enoletno pogodbo.

ACH VOLLEY - Blejsko odbojkarsko moštvo je svoje vrste okrepilo z 215 cm visokim Nizzozemcem Kayom van Dijkom, ki je bil nazadnje član italijanskega Loreta v A1-ligi, pred tem pa je v Koreji in Belgiji. Za nizzozemsko reprezentanco je zbral 89 nastopov.

PO POLJSKI - Belorus Jauheni Hurtovič (Française Des Jeux) je zmagal v treh etapi kolesarske dirke po Poljski, slovenski kolesar Borut Božič (Vacansoleil) je bil sedmi in v času zmagovalca.

ROKOMET - A1 Tržačani za uvod proti Mestrinu

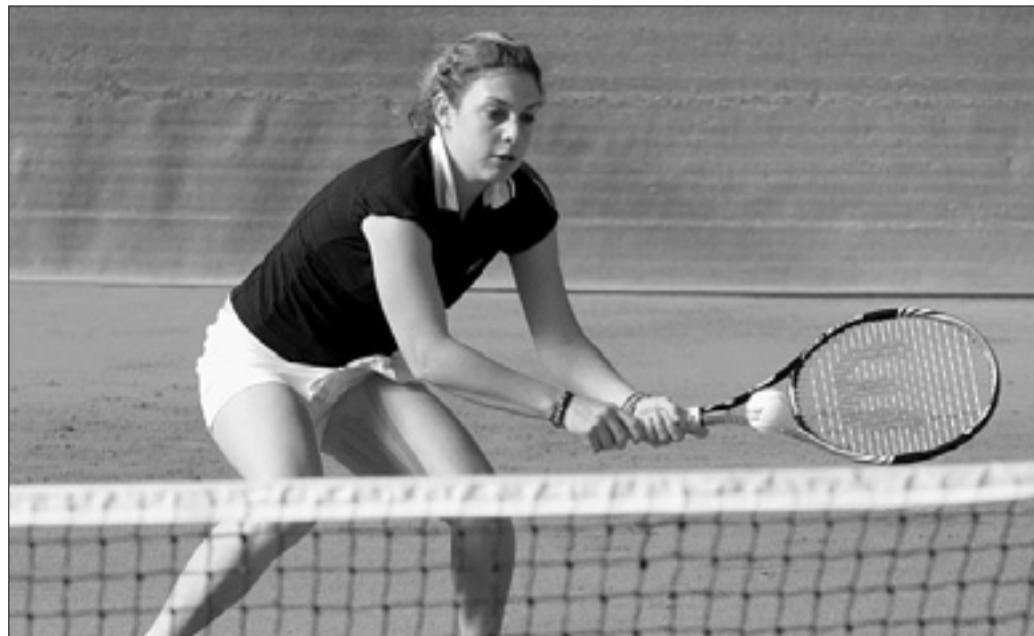
Rokometni tržaški kluba Pallamano Trieste bodo, kot lani, v novi sezoni igrali v drugoligaškem prvenstvu A1-lige, ki se bo začelo 2. oktobra. V prvem krogu bodo Tržačani v gosteh igrali proti Mestrinu. Prva tekma na domačem igrišču pa bo 9. oktobra, ko bodo rdeče-beli gostili Nonantolo. Druga moštva v skupini A A1-lige so Sassari, Pressano, Romagna, Parma, Ferrara, Casalgrande, Meran, Magnago in Nonantola.

Prvi del prvenstva se bo končal 18. decembra. Drugi del se bo nadaljeval šele 5. februarja. Prvenstvo se bo končalo 14. maja. V elitni A-ligi bosta letos napredovali prva in drugouvrščena ekipa obeh skupin. Končnice prvenstva ne bo. V A2-ligo pa bosta izpadli zadnjeuvrščeni ekipi.

TENIS - V Švici

Gajevka Carlotta Orlando na mladinskem EP v dresu reprezentance

Carlotta Orlando, ki bo 17 let dopolnila septembra, je bila letos stalna članica članske ekipe Gaje v A2-ligi

KROMA

Gajina igralka Carlotta Orlando je prejšnji teden nastopila z državno reprezentančno ekipo na evropskem teniškem prvenstvu U18 v Klostersu v Švici. Šestnajstletnica (17 let bo dopolnila 16. septembra) je z nastopom okronala uspešno poletno sezono: »Vpoklica sem bila zelo vesela. Med mladinkami v Italiji tačas nobena igralka ne izstopa, zato povabila na evropsko prvenstvo nisem pričakovala. Zame je to že drugi nastop za italijansko izbrano vrsto. Lani sem v dresu reprezentance nastopila na

ekipnem turnirju Summer Cup U16 pri Bariju,« je pojasnila mlada igralka, ki je letos začela tudi z nastopi na članskih mednarodnih turnirjih ITF. Ob Orlando je reprezentančni štab izbral v žensko ekipo tudi Chiara Mendo.

V Švici se je pot gajevke (274. mesto na mladinski lestvici ITF) zaključila v drugem krogu, ko je izgubila proti višje postavljeni Hrvatici Silviji Njinic (31. na mladinski lestvici ITF). V 1. krogu pa je Orlandoova premagala igralko iz Bosne Hercegovine

ne Husarićevu (144. na mladinski lestvici ITF) s 6:3 in 6:2. Tudi »azzurra« Chiara Mendo je izgubila v drugem krogu.

Svoje poletne nastope je gajevka nadaljevala na mednarodnem turnirju ITF v Brescii z nagradnim skladom 10.000 dolarjev. Tam se je po uspešnih kvalifikacijah prvič uvrstila v glavnini turnir, kjer je izgubila v prvem krogu. Z uvrstitevjo pa je zbrala že prvega od treh rezultatov, ki ji bodo omogočili, da bo uvrščena v svetovno člansko jakostno lestvico WTA.

KONJENIŠTVO - Člani jahalnega kluba Dolga krona

Štirje v dresu reprezentance

Nastopili bodo na evropskem prvenstvu v Avstriji - Vpoklic so si zasluzili z dobrimi uvrstitvami na tekma evropskega pokala

Kar štirje člani jahalnega kluba Dolga krone so bili pred kratkim vpoklicani v državno reprezentanco, ki bo od 3. do 6. septembra nastopila na evropskem prvenstvu v Avstriji. Dres državne izbrane vrste bodo obekli Andrej Kosmač, Andrea Franco, Alessio Sauroni in Irina Počkar. V kraju Leoben nedaleč od Gradca bodo tekmovali v zvrsti trek v posamični in ekipni konkurenči. Kosmač in Franco bosta tekmovala med člani, Sauroni in Počkarjeva pa med mladincami.

Mesto v državni izbrani vrsti, ki skupno steje 12 reprezentantov (šest članov in šest mladincev), so si člani slovenskega jahalnega kluba priborili z uspešnimi nastopi na tekma evropskega pokala v Avstriji in Italiji. V kategoriji juniores je bila v Rimu in Ceseni najuspešnejša 21-letna Irina Počkar, ki je dvakrat stala na najvišji stopnički, v Lienzu pa je bila peta. Na italijanskih preizkušnjah evropskega pokala je dobro nastopal tudi Alessio Sauroni, ki je bil med člani v Ceseni prvi, v Rimu drugi, v Lienzu pa 14. Andrej Kosmač je imel letos precej smole: v Ceseni je bil izključen zaradi napake na preizkušnji v orientaciji, potem ko je bil med boljšimi, v Rimu pa je moral odstopiti zaradi poškodbe konja. Tekmovanje je zaključil v Lienzu, ko je bil sedmi, v Linzu pa je zasedel 11. mesto. Alessio Franco je bil v Ceseni 2., v Lienzu pa so ga izključili.

»Prvič odkar delujemo, bodo z državno izbrano vrsto nastopili kar štirje člani kluba,« je poudaril predsednik in tekmovalec Andrej Kosmač, ki je nastopil že na evropskem prvenstvu leta 1998, 2003, 2004 in 2007. »Računalni smo, da si bomo izborili mesto v reprezentanci. Zdaj imamo še mesec dni časa za pripravo. Odličen trening bo med drugim tudi tekma avstrijskega prvenstva 14. avgusta.« Krstni nastop v izbrani vrsti bo opravil mladinec Alessio Sauroni, za Irino Počkar pa bo to že tretji nastop na celinskem tekmovanju. Lani je bila trinajsta, letos pa bo še zadnje leto nastopala v mladinski konkurenči.

Od leve: Alessio Sauroni, Irina Počkar, Andrea Franco in Andrej Kosmač

KROMA

KOLESARSTVO Na »stari železnici« se ni prebil v ospredje

Nabrežinski kolesar Christian Leghissa je konec tedna nastopal na državni dirki na Južnem Tirolskem. Na proggi stare železnice, ki se začne v Bocnu, je nastopilo kar 1500 kolesarjev, med katerimi je bil tudi nekdanji profesionalni kolesar Gilberto Simoni. Leghissa je tokrat začel v ozadju in zaradi prevelike gneče se mu ni uspelo prebiti v ospredje. »Porabil sem veliko energije, na koncu pa sem se vdal. Kljub temu pa sem se v svoji kategoriji uvrstil na 10. mesto, absolutno pa sem bil 70,« je dejal Leghissa, ki je progo prekolesaril v času 1.31 (prvouvrščeni je skozi cilj privozil v času 1.22). Leghissa se bo zdaj nekoliko odpočil in bo na kolo znova sedel za veliki šmaren, ko bo bržkone tekmoval na kaki deželni cesti dirki.

V Gabrijah odločal žreb

V Gabrijah se je končal 24. nočnometni turnir, ki ga je organiziralo domače KD Skala. V ženski konkurenči se je na 1. mesto uvrstila ekipa Rupa Peč, 2. je bil Doberdob, 3. pa Štandrež. Na 1. mesto sta se z enakim številom točk pravzaprav uvrstili tako Rupa Peč kot Doberdob, tako da so se moral organizzatorji odločiti za žreb, v katerem so bile srečnejše igralke iz Rupe in iz Peči. Najboljša strelna turnirja je bila Alessia Cotič (Doberdob), najboljša vratarica pa Raffaela Zavadlav (Štandrež). Za najlepšo igralko turnirja so izvolili Lucio Danielis (Štandrež). Pri moških so pokal za 1. mesto dvignili igralci ekipe Ar.Co.El. (na sliki BUMBA-CA), na 2. mesto pa je uvrstil Doberdob, 3. pa sta ex-aquo bila Štandrež in Digisoft Zezero Rupa Peč. Najboljši vratar je bil Dimitrij Devetak (Doberdob), najboljši strelec je bil Matej Ferletič (tudi Doberdob). Posebni pokal kiosk so dvignili »žejni« nogometni ekipe Sovodnje Ribičja.

KOŠARKA - Koledar tekem deželne C-lige

Bor in Breg se bosta srečala čisto na koncu

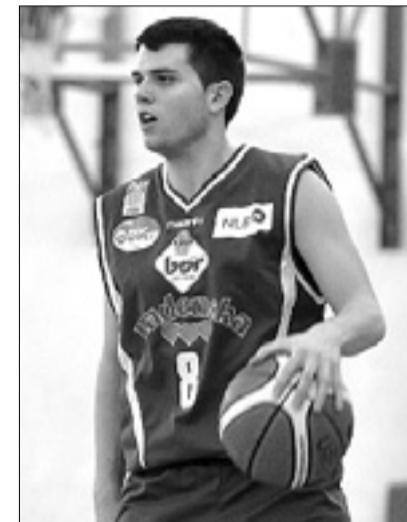
Deželna košarkarska zveza je objavila koledar tekem deželne C-lige. Prvenstvo, v katerem bosta letos nastopala Bor in Breg, se bo začelo 2. oktobra. Prvi del se bo zaključil 22. januarja, že teden kasneje, torej 29. januarja, pa bo na vrsti prvi krog povratnega dela. Prvenstvo se bo zaključilo 14. maja 2011.

Slovenski derbi med Bregom in Brom bo na vrsti v 15. oziroma 30. krogu, torej čisto na koncu prvega in povratnega dela prvenstva. Breg bo borovce gostil v Dolini 22. januarja, na Stadionu 1. maja pa bo povratni derbi v zadnjem krogu rednega dela, torej 14. maja.

V prvem krogu prvenstva bosta obe slovenski ekipi igrali v gosteh: Bor pri Ronchiju, Breg pa pri Cervignanu. Prvi tržaški derbi bo na vrsti v 3. krogu, 16. oktobra, ko se bo Bor pomeril s Servolano. V 7. krogu, 13. novembra, pa čaka Breg tekma proti Veneziji Giulia. Miljčani se bodo nato ki v Žavljah pomerili z Bregom v 9. krogu (27. november). Tekma med Servolano in Bregom pa bo 4. decembra (10. krog).

Ekipi bodo daljši premor imele med božičnimi in novoletnimi prazniki: zadnji krog v tem letu bo 18. decembra, z nastopi pa bodo nadaljevali še 8. januarja. V povratnem delu pa bodo teden dni mirovali zaradi velikonočnih praznikov: 12. krog bo 16. aprila, 13. pa 30. aprila.

Sistem tekmovanja predvideva letos štiri izpade in eno napredovanje. Po rednem delu bosta neposredno izpadli v D-ligo zadnji dve uvrščeni ekipi. V nižjo

Daniel Crevatin (Bor)

KROMA

ligo bosta po play-outu, kjer bodo merile moči ekipe od 11. do 14. mesta, izpadli še dve ekipi. V državno C-ligo pa bo naporedovala samo zmagovalka play-offa, kjer bodo merile moči ekipe od 1. do 8. mesta. Ekipi, ki bosta po rednem delu na 9. oziroma 10. mestu, pa bosta že po rednem delu dosegli obstanek v ligi.

Obvestila

NK KRAS vabi vse mlade ljubitelje nogometa, letnike od 1994 do 1999 (naraščajniki, najmlajši in začetniki), ki bi se radi nam pridružili, da čimprej pokličejo na telefonsko številko 3489246311. NK Kras obenem vabi letnike 2000-01-02-03-04 (cicibani in mali cicibani) naj pokličejo na telefonski številki 3280350533 ali na 3289518440. Na voljo bodo vse informacije pred uradnim začetkom sezone.

SPORTNO ZDRAUŽENJE BOR bo priredilo na Stadionu 1. Maja, poletni športni teden. Potekal bo od 23. do 27. avgusta. Posebno pozornost bo namenjena športnim disciplinam, ki jih društva redno gojijo. To so odbojka, ritmika in košarka. Seveda bo čas za spoznavanje tudi drugih športnih panog in nekaj časa bo odmerjeno zabavi in počitku. Pobuda je namenjena otrokom od 6. do 13. leta starosti. Kontakti, informacije in vpisovanje na: 338-3764446 ali pa mailu: sport.bor@gmail.com.

A.Š.Z. MLADOST v sodelovanju z ZŠSD organizira »Nogometni kamp« od 23. do 28. avgusta na nogometnem igrišču Doberdob, za otroke od 6. do 13. leta starosti. Vodili bodo specifični trenerji za nogometne in vratarje. Zadnji dan Vas čaka presenečenje. Informacije in vpis na tel. št. 339-3853924 (Emanuela) ali na erimic65@tiscali.it.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM v sodelovanju z ZŠSD organizira Poletni intenzivni plesni teden od 23. do 27. avgusta in/ali od 30. avgusta do 3. septembra v telovadnicni OŠ Bevk na Opčinah, za otroke od 4. do 12. leta starosti. Navijaške, gimnastične in plesne delavnice, ročna dela ter veliko zabave! Informacije in vpis na tel. št. 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillenium.com.

ZŠDI obvešča, da delujeta urada v Trstu in Gorici s poletnim urnikom (8.00 - 14.00).

Bojan Brezigar

Šrilanka, kaplja v oceanu

3

Zgodba o princu, ki je dal ubiti svojega očeta in si nato zgradil trdnjavo. Pa ni rečeno, da je resnična.

Pogled, ki se ti odpre pred očmi, ko avtobus pripelje iz džungle na majhno jaso, je res edinstven. Pred seboj zagleda veliko skalo, ostanek nekdanjega ognjenika, ki se dviga sredi zelenja. Sredi dokaj ravninske, komaj gricavnate pokrajine, se v jutranjih meglicah dviha 200 metrov visoka skala pisanih barv v prelivajočih se odtenkih, kakršne da je skali samo lava. Le da tukaj že stoletja ni več ognjenikov. To je največja geološka znamenitost otoka, celoten kompleks z razvalinami, ki stoji na njem in ob njem, pa je UNESCO vključil v seznam svetovne dediščine.

Nekoč se je ta kraj imenoval Sigahiri, trdnjava spomina. Sedaj se imenuje Sigiriya, trdnjava leva. Nastanek naselbin ob njem in na njem je še vedno velika skrivnost; obstajata dve verziji, dve zgodbi, za kateri ni rečeno, da se med seboj izključujejo. Prva govori o kralju Kassapi, ki je živel v 5. stoletju. Ubiti je dal svojega očeta, ki je vladal v Anuradhapuri in zase zgradil trdnjavo, ki je bil mogoče zavzeti. Druga, ki jo potrjujejo tudi številne arheološke študije, pravstavlja nastanek te naselbine v veliko zgodnejše obdobje, tja v 3. stoletje pred Kristusom, kjer naj bi menihi imeli svoj samostan. Zagotovo pa so tu živeli menihi v 10. stoletju, ko je bila Sigiriya pomemben budistični samostan.

Pot vodi najprej po grajskem parku; to je nekakšen francoski park, z gredicami in okrasnimi rastlinami. Veliko je tudi ribnikov, jezerc z majhnimi otočki, z vodo, ki se je nekoč pretakala od zgoraj navzdol. Sedaj je nekoliko zapuščen in namesto s cvetjem je prekrit s travo. Ampak če si le omislimo vrtnice ali tulipane namesto trave in plevele, si lahko predstavljamo veličino tega kraja. Parkom, ki so obdajali evropske kraljeve palače, od Versailles do Schoenbrunna pa do poletne palače v Petrogradu, ni bilo kaj zavidi. Ta park se počasi vzpenja do vzenožja te magnatske tvorbe in preide v serijo terasastih vrtov, nekoliko manjših, podprtih z zidovi, ki zelo umirjeno sestavljajo prehod od parka do skal. Ko pa do-

sežeš skale, se stopnice zožijo, naenkrat postanejo bolj strme in pot se vije temo ob steni, približno do tretjine višine, kjer je na ogled največja znamenitost tega kraja: freske, ki prikazujejo lepa dekleta z golum opresjem. Freske so v naravni votlini, sedaj zabranjene pred neposrednimi sončnimi žarki. Naslikane naj bi bile v 5 stoletju, tudi tu pa obstaja več verzij. Po eni verziji naj bi bile konkubine kralja Kassapa, po drugi pa naj bi šlo za boginjo Taro Devi in njene dvorne dame. Ohranjenih je 22 ženskih podob, od skupnih 500, kolikor jih je bilo sprva naslikanih.

Pot se nadaljuje ob steni, vendar jo na zunanjji strani obdaja visok zid. Ta zid je bil gladko ometan, da je bil videti kot veliko belo ogledalo in na njem so obiskovalci pisali svoje vtise po ogledu fresk. Te napise, stare tisoč in več let, so razbrali in tudi objavili v knjigi; bili so zelo koristni za razumevanje pisave in razvoja jezika v tistem času, vsebinsko pa so taki, kakršni bi bili navsezadnje tudi danes. Moški so bili vzburenjeni zaradi lepote goloprsih deklet, ženske pa jezne, ker so tisto lepoto primerjale s svojo podobo. V poldrugem tisočletju se je svet zelo spremenil, čustva ljudi in njihovo obnašanje pa zelo malo. Le da smo si nekoč upali napisati tisto, kar si danes v glavnem samo mislimo...

Stopnice te pripeljejo na majhno ploščad pod zgornjim delom te ogromne skale. Tu sta v skali vklesani dve veliki levji šapi: Gornji del je porušen in tudi stopnice, po katerih se lahko povzpneš do vrha, so umetne, delno celo kovinske, zgrajene posebej za turiste, kajti velikega dela Sigiriye ni več. Očitno je bila v skali vklesana levja glava in ob njej ali skozi njo speljan prehod na vrh. Po tem levu naj bi Sigiriya tudi dobila ime.

In tu se šele začne pravi vzpon. Visoke in ozke stopnice, dokaj strmo, kot v najmanj desetnadstropni hiši, z ljudmi, ki se vračajo in se jim moraš izogibati. Skratka, še kar naporno (ampak nekaterim tudi tu priskočijo na pomoci neutrudljivi temple boys, čeprav

jih ni veliko in izbirajo res turiste, ki bi sami tega napora ne zmogli), vendar se na koncu izplača. Na vrhu je velika ploščad, skupno pol drugi hektar, kjer so ostanki raznih poslopij. Seveda ni znano, kaj je bilo tu zgrajeno. Nekateri arheologi celo trdijo, da tu ni bilo poslopij, ampak je bila gora namenjena samo miru, razmisljanju. Tudi to je seveda mogoče, vendar nekaterje strukture zares spominjajo na kraljevo palačo. Na primer velik bazen, v katerega vodijo še kar dobro ohranjene stopnice. Kako so tu gori oskrbovali z vodo, pa je vedno skrivnost. Kako so tu delali pa lahko vidiš še danes, saj so potrebnata stalna vzdrževalna dela

Tu se konča obisk Sigiriye. V številnih vodnikih boste našli beležko, da obstaja tudi muzej, ki pa je janemarjen in ni vreden obiska. V novih izdajah bodo to informacijo spremenili. Lansko leto so namreč odprli velik muzej, v katerem ni veliko eksponatov, je pa računalniško predstavljena Sigiriya, kakršna naj bi bila v času svojega blišča. Tu vidiš palače, vrtove in bazene, razkošje, ki mu v teh krajih ni para. Je bilo res tako? Odgovora seveda ni in ga še dolgo ne bo, vendar ti obisk muzeja dopušča, da svojo fantazijo dopolni z grafičnim prikazom, »kako bi lahko bilo«. Navsezadnjem je tudi to zanimivo.

Tu je treba povedati, da je gradnjo in pripravo muzeja v celoti finančirala Japonska. Marsikje po Šrilanki ugotoviš, da je Japonska izredno velik donator. To ugotoviš tudi ponekod drugje, na primer v Nepalu, vendar ne v tolkšni meri kot tukaj. Očitno Japonska širi svoj vpliv v te kraje in vanje veliko investira. Nikjer pa ne vidiš, da bi kaj podobnega delali Angleži, ki običajno skrbijo za svoje nekdanje kolonije. Zanimivo.

Mimogrede: če Vas pot zanese v te kraje, vzemite si čas. Turiste prega-

njajo na poldnevni ogled Sigiriye, kar je velika muka in še zlasti ne daje časa za užitek ob izredni lepoti teh krajev. To je pač večno vprašanje potovanj v oddaljene kraje, kjer ti v programu natrapajo vse, a za vsak kraj premalo časa. V Šrilanki so možne izbire. Moj nasvet: odpovjetje se Mihintalam in namepite več časa Sigiriyi. Vaš vodič bo sicer nejevoljen, ampak vi boste zadovoljni.

No, resnici na ljubo se lahko odpoveste tudi Dambulli. Ta kraj, južno od Sigiriye, ob cesti, ki vodi proti Kantru, nekdanji prestolnici, velja za enega svetih krajev v državi. Tu je na gori v petih jamah približno 150 Budovih kipov. Vendar te mesto vznemolji že ob prihodu, saj so tam leta 2000 zgradili Zlati tempelj – tudi ta objekt so finančirali Japonci. Gre za izredno kičasto zgradbo, nad katero kraljuje 30 metrov visok Budov kip. Vse je oranžno in zlatato, brez nikakršnega okusa. Na tabli ob templju piše, da je to največji Budov kip na svetu, vendar to ne drži; celo na Šrilanki so večji kipi, ampak to me ne vznemirja. Budizem je zelo zanimiva vera, zaradi svoje etike vredna vsega spoštovanja, Budovi kipi pa so pogosto višek kiča. Tu je kič še potenciran s sprevodom menihov, ki gredo v tempelj. Pa to niso živi menihi, so le lutke (ne upam si uporabiti besede kipi) menihov in oranžni obleki, ki naj bi simbolizirali svetost tega kraja.

Do petih jam vodijo seveda strme stopnice. Kar precej jih je, tako da prideš na cilj pošteno upahan, še zlasti, če sonce pripeka in je stopnja vlage v zraku zelo visoka, kar je tu vse prej kot redkost. Za prehod na območje templjev se moraš seveda sezuti in tudi tu

je običajni čuvaj, kateremu izročiš čevlj v varstvo, seveda za skromno napitnino. Templji tukaj sestojijo iz petih jam, v katerih so na ogled Budovi kipi. Le eni je tudi kip kralja: Nisanka Malla je bil očitno med bolj priljubljenimi kralji v zgodovini Šrilanke in mu zato namenjajo veliko pozornost. Kipi so vsakovrstni; med njimi tudi nekaj ležečih. Ležeči Buda je pravzaprav zelo značilen za Šrilanko. Nekateri kipi so prekriti z latimi folijami, drugi lepo pobarvani. Vse skupaj je zanimivo, ampak še zdaleč ne tako zanimivo, da se temu ne bi mogli odpovedati. Dokaj zdolgočasen se spustim nazaj dol po stopnicah, navsezadnjem vesel, da je arheološki del Šrilanke za mano, pa tudi nekoliko žalosten, da si Sigiriye ni bilo mogoče bolje ogledati.

Se nadaljuje

Na slikah: levo stopnice, ki vodijo v bazen na vrhu trdnjave; desno, od zgoraj navzdol: vulkanska vzpetina Sigiriya, na kateri stoji trdnjava; kičasti tempelj v Dambulli; freska iz 5. stoletja.

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

- Za Trst:** na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mileje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Risanka Riba vas gleda - Dieta
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.00** Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal Pianeta
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate, vmes Dnevnik
10.40 Aktualno: Verdetto finale
11.35 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
11.45 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Nan.: Don Matteo 2
15.00 Nan.: Capri
16.50 Dnevnik - Parlament
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
17.55 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.00 23.05 Dnevnik
20.30 Variete: Da da da
21.20 Film: The contract (triler, ZDA, '06, r. B. Beresford, i. J. Cusack, M. Freeman)
23.10 Film: Squadra antiruffa (krim., It., '77, r. B. Corbucci, i. T. Milian)
1.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved
1.40 Aktualno: Sottovoce

Rai Due

- 6.00** Aktualno: Ricominciare
6.15 Variete: Videocomic
6.35 10.45, 13.30 Aktualno: Tg2 E...state con Costume
6.55 11.00, 13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje
7.00 Risanke: Cartoon flakes
10.15 Aktualno: Cult book storie
10.30 13.00, 18.30, 20.30, 23.25 Dnevnik
11.15 Nan.: Love boat
12.05 Nan.: Il nostro amico Charly
14.00 21.05 Nan.: Ghost whisperer - Presenze
14.50 Nan.: Army wives
15.35 Nan.: Squadra speciale Lipsia
16.20 Nan.: The dead zone - La zona morta
17.10 Game show: Ricchi di energia
17.40 Variete: Art attack
18.05 Dnevnik - kratke vesti L.I.S. in športne vesti
19.00 Variete: Stracult pilole
19.30 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
22.40 Nan.: Brothers & sisters
23.40 Film: Passioni pericolose (triler, ZDA, '06, i. C. Carpenter, J. Thomas)

Rai Tre

- 6.00** Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Film: W le donne (kom., It., '70, r. A. Grimaldi, i. L. Tony)
10.35 Aktualno: Cominciamo bene estate
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
13.00 14.45 Aktualno: Cominciamo bene estate - Condominio Terra (v. L. Colò)
13.10 Nad.: Julia
14.00 19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.55 Dnevnik - L.I.S.
15.00 Variete: La tv dei ragazzi di Raitre
16.00 Variete: Melevisione
16.30 Športna oddaja
17.15 Nan.: Kingdom
18.00 Dok.: Geo Magazine 2010
20.00 Variete: Blob
20.15 Nad.: Potere e passione
21.05 Dnevnik
21.10 Dok.: Amore criminale (v. C. Razzovich)
23.20 Deželni dnevnik
23.25 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

- 7.10** Nan.: Balko
8.10 Nan.: TJ. Hooker
9.05 Nan.: Nikita
10.30 Nan.: Agente speciale Sue Thomas
11.30 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
12.00 Nan.: Carabinieri 2
13.05 Nan.: Distretto di polizia
14.05 Aktualno: Forum - Il meglio di
15.10 Nan.: Monk
16.10 Nad.: Sentieri
16.45 Film: Quando la moglie è in vacanza (kom., ZDA, '55, r. B. Wilder, i. M. Monroe, T. Ewell)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Renegade
21.10 Dok.: Life - Lo spettacolo della vita
23.55 Nan.: 24
1.35 Dnevnik - Pregled tiska

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Nan.: Il supermercato
9.10 Film: Un sogno ad occhi aperti (kom., VB, '03, r. P. Morrison, i. S. Smith, D. Lindo)
10.05 15.50, 22.20 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Aktualno: Giffoni Festival
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Alisa - Segui il tuo cuore
15.00 Film: Hanna e il pingüino (kom., Nem., '08, r. D. Satin, i. F. Daniel)
17.40 Dnevnik - kratke vesti
17.00 Film: Un nipote speciale (dram., ZDA, '05, r. K. Connor, i. C. Lowe, M. Hinkle)
18.50 Nan.: I Cesaroni (i. C. Amendola)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la domenica - Estate
21.20 Film: I giorni dell'abbandono (dram., It., '05, r. R. Faenza, i. M. Bui, L. Zingaretti, G. B. Amari)

23.30 Nan.: Dirty sexy money

Italia 1

- 6.00** Nan.: La tata
7.00 Nan.: Bevery Hills 90210
7.55 Risanke
9.45 Nan.: Raven
10.20 Nan.: Summer dreams
11.25 Nan.: Summer crush
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
13.40 Nan.: Camera Café
14.35 Risanka: Futurama
15.00 Nan.: H2O
15.30 Nad.: Champs 12
16.30 Nan.: Blue water high
17.00 Nan.: Chante!
17.30 Dok.: Capogiro
19.30 Nan.: Tutto in famiglia
20.05 Risanka: Simpsonovi
20.30 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Film: Quel nano infame (kom., ZDA, '06, r. K. Ivory, i. S. Wayans, M. Wayans)
22.00 23.55 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

- 23.10** Film: Cose da uomini (kom., ZDA, '03, r. C. Koch, i. J. Lee, J. Stiles)
23.20 Deželni dnevnik
23.25 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Tele 4

- 7.00** 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled tiska
10.05 Nan.: Daniel Boone
10.55 Dokumentarec o naravi
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti

- 12.05** Šport: Super Sea
13.00 Variete: Expo' Mittel School
14.05 Aktualno: ...Attualità
14.35 Aktualno: Videomotori
15.30 Aktualno: Hard Trek
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: Rotocalco ADNKronos
19.10 Festival rock
20.15 Aktualno: Dai nostri archivi
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Aktualno: Incontro al caffè de la Versiliana
23.35 Dnevnik - Montecitorio
23.35 Dok.: La grande storia
0.25 Klasična glasba

- 22.05** T. Partljič: Čaj za dve - Tv priredba predstave SNG Drama Maribor (pon.)
23.45 Slovenska jazz scena

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Istra in...
15.00 Dok, oddaja
16.00 Vsesedan - vzgoja in izobraževanje
16.30 »Q« - Trendovska oddaja
17.20 Srečanje z...
18.00 Primorski mozaik
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.20 Primorska kronika
19.00 22.05, 0.05 Vsesedan - Tv dnevnik
19.25 Šport
19.30 Slovenski magazin
20.00 Potopisi
20.30 Folkest 2008
21.05 Zaigramo se televizijo
22.20 Globus
22.50 Iz arhiva po vaših željah
23.35 Artevisione - Magazine
0.135 Čezmejna TV, TDD - TV dnevnik v slovenskem jeziku

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus Estate, sledi Omnibus Life Estate
10.10 Punto Tg
10.15 2.35 Aktualno: Due minuti un libro
10.25 Nan.: Hardcastle & McCormick
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Chiama d'emergenza
14.00 Film: La calata dei barbari (pust., Nem., '71)
16.05 Nan.: Star Trek
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: N.Y.P.D.
20.00 Dnevnik
20.10 Film: I giovani leoni (dram., ZDA, '58, r. E. Dmytryk, i. M. Brando)
0.30 Nočni dnevnik
0.55 Nan.: Alla corte di Alice
1.55 Aktualno: In onda
2.40 CNN News

Slovenija 1

- 6.50** Kultura
7.00 Odmevi
7.40 Na zdrujve!
9.00 Risanka: Tiger Severin (pon.)
9.05 Risanka: Mojster Miha (pon.)
9.15 Ris. nan.: Marči Hlaček
9.35 Nad.: Modro poletje (pon.)
10.05 15.45, 18.30 Risanke
10.15 Poučna odd.: Obisk v akvariju (pon.)
10.20 Otr. nan.: Kot ata in mama (pon.)
10.40 Nan.: Profesor pustolovec (pon.)
11.00 Potplatopis, 9. oddaja (pon.)
11.20 Dok.: Zgodovina arhitekture (pon.)
11.55 Dok. odd.: Onkrat vrhov (pon.)
13.00 Porocila, športne vesti in vremenska napoved
13.15 Nan.: Naša krajevna skupnost (pon.)
13.55 Izob.-dok. serija: Družina
14.25 Alpe-Donava-Jadran, podobe iz Srednje Evrope (pon.)
15.00 Porocila
15.10 Mostovi - Hidak
16.05 Pod klobukom (pon.)
17.00 Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.20 19.55 Gledamo naprej
17.30 23.45 Dok. odd.: K-2
18.15 Dok. odd.: Skrivnostna sončnica
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
20.05 Film: Ljubček
21.40 Žrebanje lota
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.10 Brez reza
0.35 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 04.08.1992 (pon.)
1.00 Dnevnik (pon.)
1.35 Dnevnik Slovencev v Italiji
2.00 Infokanal

RADIO

- RADIO TRST A**
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.30, 8.10, 10.10 Prva izmena; 8.00 Porocila in krajevna kronika; 10.00 Porocila; 10.30 Music box; 11.00 Poletni studio D: Izviri medijске družbe; Iz Berlinja po Evropi; Napovednik; 13.20 Primorska poje; 14.00 Porocila in deželna kronika; 14.10 Tretja izmena; 17.00 Porocila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica: Odprtka knjiga - Odiseja; 18.00 Carl Loewe; 19.35 Zakljueček oddaja.
- RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Porocila; 6.00-9.00 Jutro na radiju Koper; 6.45, 18.30 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 10.00 Nagradni glasbeni vrtljak; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualnosti; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Prireditve; 19.00 Dnevnik; 20.00 Poletni utrip kulture: Piranski glasbeni večeri; 20.30 Slovenci ob meji: Milko Čok Kjuder iz Ljubljane pri Trstu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

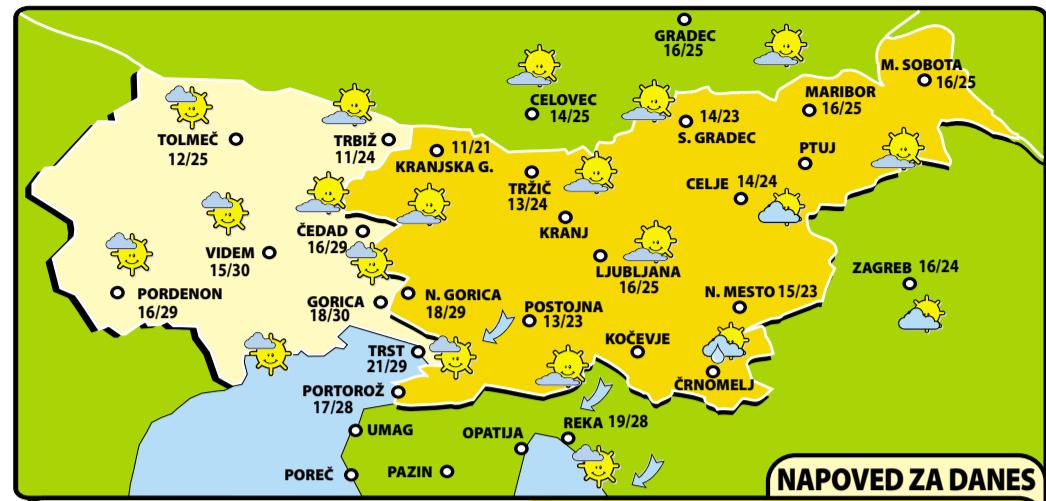
- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.00-10.30 Calle degli orti grande; 8.05 Horoskop; 8.10 Osebnost dneva; 8.35, 17.35 Euroregione news; 8.40 Pesem tedna; 9.00, 21.30 Proza; 9.35 Dogodki v poletju; 10.33 New entry; 11.00 Odprti prostor; 11.33 Speciale mondiali di calcio; 12.15, 19.15 Singoli; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Parole e musiche; 13.33 Fegez files; 14.35, 22.30 Move your MP3; 15.00 La biblioteca di Babel; 15.28, 19.28 Vremenska napoved in prometne informacije; 16.00-18.00 E... state freschi; 20.00-0.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Album Charts; 21.00 Odprti prostor - intervju; 23.00 RC Lounge Caffé; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00,

VREMENSKA SЛИКА

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Jaz in ti... in Primorski

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljalo poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji.

Več na naši spletni strani:

www.primorski.eu

RUSIJA - Na predsedniških volitvah leta 2012

Medvedjev ne želi volilne tekme s Putinom

MOSKVA - Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev je v ponedeljek izjavil, da se na predsedniških volitvah leta 2012 za predsedniški stolček ne želi poročiti s svojim predhodnikom, premierom Vladimirjem Putinom. Vendar po drugi strani ni izključil možnosti, da bi se vnovič potegoval za predsedniški položaj. "Ne želim, da bi prišlo do boja med silami, ki so si bližu, kar bi bilo to slabo za državo," je novinarjem v Sočiju še povedal Medvedjev. Ob tem je dodal, da ne ve, kaj se bo zgodilo leta 2012 oziroma kdo bo kandidat. "To je lahko Medvedjev, Putin ali nekdo drug," je še povedal ruski predsednik in poudaril, da je v vsakem primeru potrebeno tem razmisli.

Putin, ki mu je ruska ustava onemogočila, da bi se še tretjič zapored potegoval za položaj predsednika Rusije, je leta 2008 odstopil s položaja, ki ga je prepustil nasledniku Medvedjevu. Slednjemu se mandat izteče leta 2012, ko bi se lahko tudi Putin znova potegoval za predsedniški položaj.

Vodilna ruska politika v zadnjih mesecih nista

DMITRIJ MEDVEDJEV
ANSA

bila povsem jasna glede svojih načrtov za predsedniške volitve leta 2012. Vendar je po mnenju večine russkih političnih analitikov skoraj gotovo, da se bo Putin potegoval za predsednika države in tudi zmagal. Pri tem pa ima tudi podporo Rusov. (STA)

KUBA - V njih govoril o prevzemu oblasti leta 1959

Fidel Castro objavil prvi del svojih spominov

HAVANA - Kubanski revolucionarni voditelj Fidel Castro je včeraj objavil prvi del svojih spominov. V knjigi na 896 straneh, naslovjeni "Strateška zmaga", se posveča obdobju oboroženega boja proti kubanskemu diktatorju Fulgenciju Batisti, ki je Kubo vodil do Castrove revolucionarne zmage in prihoda na oblast 1. januarja 1959.

Kot poroča ameriška tiskovna agencija AP, je Castro prvi del svojih spominov predstavil v Havani v družbi svojih revolucionarnih soborcev Ramira Valdesa in Guillermo Garcie ter drugih gverilcev, s katerimi se je boril v Sierra Maestri na vzhodu kubanskega otoka in kar je pripeljalo do zmage nad Batistom.

Castro je bil na predstavitev knjige dobro razpoložen, v rdeči srajci s kratkimi rokavi, javnosti pa je govoril približno uro, večinoma poudarke iz svojih spominov. To je bil nov javni nastop revolucionarja v zadnjem mesecu, potem ko ga štiri leta zaradi bolezni pravzaprav ni bilo videti in se je ugibal, ali je sploh še živ. Castro bo sicer 13. avgusta dopolnil 84 let.

Kot navaja AP, "Strateška zmaga" še ni na voljo splošni javnosti. Kot so sporočili založniki, bo prvih 3500 izvodov na voljo v prihodnjih dneh, skupno pa

FIDEL CASTRO
ANSA

naj bi natisnili 50.000 izvodov. Castro pa je že tudi napovedal nadaljevanje spominov o obdobju "gradnje revolucije".

Castro je sicer izdal že več knjig. V času zadnje bolezni je napisal še eno, in sicer o posredovanju Kubbe, da bi se končali desetletja trajajoči spopadi in Kolumbiji med kolumbijskimi levicarskimi uporniki in vladnimi vojaki. (STA)